

ОБЩИНА СТРАЖИЦА

АКТУАЛИЗИРАН ДОКУМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА ЗА ПЕРИОДА 2011 - 2013 Г.

ПРИЕТ С РЕШЕНИЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ №/Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ТАБЛИЦИ	3
СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ФИГУРИ	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	5
УВОД	6
АКТУАЛИЗИРАН АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА	8
I. КРАТКА ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА	8
II. АНАЛИЗ НА СТОПАНСКИЯ СЕКТОР	12
III. АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНИЯ СЕКТОР И РАЗВИТИЕТО НА СЕКТОР ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ	26
IV. АНАЛИЗ НА ИНФРАСТРУКТУРНОТО РАЗВИТИЕ, УРБАНИЗАЦИЯТА И ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА	51
АКТУАЛИЗИРАН SWOT АНАЛИЗ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА	56
АКТУАЛИЗИРАНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА ..	58
I. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ	58
II. ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ, МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ	59
АКТУАЛИЗИРАНО ОПИСАНИЕ НА СЪВМЕСТНИ ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОБЩИТЕ ЦЕЛИ НА РАЗВИТИЕ НА СЪСЕДНИ ОБЩИНИ	80
АКТУАЛИЗИРАНО ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ	81
АКТУАЛИЗИРАНА ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА	86
АКТУАЛИЗИРАНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ПО ПРИОРИТЕТИ И ГОДИНИ НА РЕАЛИЗИРАНЕ	95
РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА	96
НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА, АКТУАЛИЗАЦИЯ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ. ИНДИКАТОРИ ..	99
ПРИЛОЖЕНИЯ	105

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1: Баланс по видове територии по предназначение в община Стражица.....	8
Таблица 2: Средномесечни стойности на основните метеорологични параметри	9
Таблица 3: Средномесечно количество на валежите в община Стражица.....	10
Таблица 4: Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли и години	13
Таблица 5: Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в община Стражица.....	14
Таблица 6: Брой на заетите лица в нефинансовите предприятия в община Стражица...	15
Таблица 7: Основни показатели на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли за 2009 г.	16
Таблица 8: Основни показатели на нефинансовите предприятия според броя на заетите в община Стражица.....	17
Таблица 9: Справка за разпределение на имоти по площи на територията на община Стражица.....	21
Таблица 10: Собствени приходи на община Стражица.....	24
Таблица 11: Разходи по функции на община Стражица	25
Таблица 12: Видове имоти общинска собственост	26
Таблица 13: Население в община Стражица по населени места, пол и години.....	27
Таблица 14: Население на община Стражица. по пол, възраст и години	28
Таблица 15: Населението в под трудоспособна възраст, в трудоспособна и над трудоспособна възраст в община Стражица.....	29
Таблица 16: Коефициенти за основни демографски показатели в община Стражица по години.....	30
Таблица 17: Живородени и умрели в община Стражица по местоживееене.....	31
Таблица 18: Живородени и умрели в община Стражица по местоживееене.....	31
Таблица 19: Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2008 - 2009 г.по КИД 2008.....	33
Таблица 20: Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2004 - 2007 по НКИД 2003	34
Таблица 21: Население на 15 и повече навършени години в община Стражица, икономическа активност, пол и възраст към 01.02.2011 година	35

Таблица 22: Среден годишен списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2008 - 2009 г. по КИД 2008.....	36
Таблица 23: Среден списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2004 - 2007 г. по НКИД 2003	37
Таблица 24: Безработица (средногодишни показатели) 2004-2010	38
Таблица 25: Свободни работни места в община Стражица	39
Таблица 26: Справка за проведени обучителни курсове в Община Стражица за периода 2007 - 2010 г.	39
Таблица 27: Медицински кадри в община Стражица.....	40
Таблица 28: Заведения и дейности за социални услуги, извършвани в обичайна домашна среда (в общността) в община Стражица	42
Таблица 29: Заведения за социални услуги, извършвани извън домашна среда (извън общността) в община Стражица	42
Таблица 30: Списък на училищата, детските градини и обслужващите звена, отговарящи на критериите в община Стражица	44
Таблица 31: Народни читалища на територията на Община Стражица	45

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1: Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица.....	12
Фигура 2: Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица през 2009 г.....	13
Фигура 3: Приходи в общинския бюджет на община Стражица	23
Фигура 4: Собствени приходи на община Стражица	24
Фигура 5: Основни показатели на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли за 2009 г	29
Фигура 6: Образователна структура на населението на седем и над седем годишна възраст	32
Фигура 7: Население на 7 и повече години по степен на образование към 01.02.2011 ..	32

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда
ДСГ	Държавно горско стопанство
ЗРР	Закона за регионалното развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на Европейския съюз
МО	Междинна оценка
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
НПО	Неправителствени организации
НПРР	Национален план за регионално развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОДЗ	Областна дирекция „Земеделие”
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет”
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда”
ОПР	Общински план за развитие
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие”
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ОСЗ	Общинска служба „Земеделие”
ОУ	Основно училище
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
СОУ	Средно общообразователно училище
ЦДГ	Целодневна детска градина

УВОД

Общинският план за развитие на Стражица е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие и предвижданията на националната стратегия и областната стратегия за развитие на област Велико Търново. Той е средносрочен планов документ, изготвен за период от седем години. Срокът на плана е обвързан с циклите на държавната политика, както и на бюджетните планове на Европейския съюз. Мерките с надобщинско значение заложили в общинския план за развитие съответстващи на приоритетите и целите на регионалния план за развитие на Северен централен район, стават част от Националната оперативна програма за регионално развитие. При разработването на този план се стъпва върху Общинската стратегия за развитие за периода 2000-2006г. и Общинският план за развитие за периода 2005-2006г.

Настоящият Актуализиран документ за изпълнението на общинския план за развитие на община Стражица е разработен за периода от 2011 до 2013 г. в съответствие с Методическите указания за актуализиране на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие, одобрени от Министъра на регионалното развитие и благоустройството със Заповед № РД-02-14-844/20.05.2009г. и Закона за регионално развитие и правилника за приложението му в сила от 31.08.2008г.

Актуализираният документ за изпълнението на общинския план за развитие на община Стражица е разработен в съответствие с Общински план за развитие на община Стражица 2007-2013 г., Доклада за междинна оценка на Общински план за развитие на Община Стражица, Областната стратегия за развитие 2005-2015 г. на област Велико Търново, Актуализиран документ за изпълнение на стратегията за развитие на област Велико Търново 2011 – 2013 г., Актуализиран документ за изпълнение на Регионален план за развитие на Северен централен район 2010-2013 г и Националната стратегия за регионално развитие. При актуализацията на Общинския план за развитие беше използвана база информация и статистически данни от Общинска администрация - Стражица, Териториално статистическо бюро - гр. Велико Търново, Дирекция „Бюро по труда” - Горна Оряховица, Областна дирекция „Земеделие” - Велико Търново, Общинска служба „Земеделие” - Стражица, Държавно горско стопанство - Горна Оряховица и Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на Европейския съюз (ИСУН).

Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г. се състои от:

- Увод;
- Актуализиран анализ на икономическото и социално развитие на община Стражица;
- Актуализиран SWOT анализ на община Стражица;
- Актуализирана стратегия за развитие на община Стражица;
- Актуализирано описание на съвместни дейности и проекти, които допринасят за постигане на общите цели на развитие на съседни общини;
- Актуализирано описание на мерките;
- Актуализирана индикативна финансова таблица;
- Актуализирано разпределение на средствата по приоритети и години на реализиране;
- Ред и начин за осигуряване на информация и публичност на плана;
- Наблюдение, оценка, актуализация и организация на изпълнението на общинския план за развитие. Индикатори.

АКТУАЛИЗИРАН АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

I. КРАТКА ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Стражица е разположена на територията на област Велико Търново в Северен централен район. Намира се в североизточната част на област Велико Търново и граничи с област Търговище и област Русе. Съседни общини са Община Горна Оряховица, Община Антоново, Община Попово, Община Бяла, Община Лясковец, Община Златарица и Община Полски Тръмбеш.

Община Стражица се състои от 22 населени места. В това число: гр.Стражица и селата Асеново, Балканци, Благоево, Бряговица, Виноград, Владислав, Водно, Горски Сеновец, Железарци, Кавлак, Камен, Кесарево, Лозен, Любенци, Мирово, Николаево, Нова Върбовка, Ново Градище, Сушица, Теменуга и Царски Извор. Общата площ на Община Стражица е 508 кв. км. По данни на НСИ към 31.12.2010 г. населението на община Стражица е 14 467¹ души, а гъстотата е 28 човека/ км². Съгласно окончателните резултати от Преброяване на населението и жилищния фонд, населението на общината към 01.02.2011 година е 12 721² души, а гъстотата е 25 човека/км².

Общината заема част от преходна физикогеографска област - Дунавската хълмиста равнина и Предбалкана. Характерен облик на релефа придават множество възвишения в посока изток-запад. Надморската височина варира от 40 до 420 м.

Баланс по видове територии по предназначение в община Стражица				
N	Вид на територия по предназначение	Имоти бр.	Площ в дка.	Площ %
1	за нуждите на селското стопанство	52527	337884,637	66,41
2	за нуждите на горското стопанство	4701	134974,683	26,53
3	населени места	33	25247,842	4,96
4	водни течение и водни площи	393	7124,985	1,40
5	за нуждите на транспорта	127	3577,981	0,70
ВСИЧКО		57781	508810,128	100,00

Таблица 1: Баланс по видове територии по предназначение в община Стражица³

¹ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка на ТСБ с изх. номер 675/30.06.2011 г.

² Източник: НСИ, Предварителното преброяване на населението и жилищния

³ Източник: Общинска служба по земеделие - гр. Стражица, Справка с изх. номер РД0511322/30.06.2011

Площта на териториите (таблица 1) в селското стопанство са 337884,637 дка и представляват 66.41% от общата територия, горските територии са 134974,683 дка и съставляват 26.53%, населените места и урбанизираните територии са 25247,842 дка или 4.96 %.

Общината е бедна на подземни **природни ресурси**. Извършените на територията сондажи не показаха наличието на такива, с изключение на един сондаж в землището на гр.Стражица, който откри минерална вода с много висока температура, чийто състав подлежи на допълнително обследване. Съществуват две кариери за добив на материали, използвани в керамичната промишленост и каменна кариера за декоративен камък между селата Виноград и Нова Върбовка.

Климатът е умерено - континентален, характеризиращ се най-общо с горещо лято със засушавания, прохладна и ранно настъпваща пролет. Климатичната характеристика на общината е направена по данни на хидрометеорологичната станция В. Търново. Средномесечните стойности на основните метеорологични параметри съгласно Климатичен справочник на Република България са представени в таблица 2.

Средномесечни стойности на основните метеорологични параметри												
Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Температура,°C	-2,3	0,7	5,5	12,1	17,2	20,7	22,9	22,4	18,1	12,4	6,9	0,9
Максимална температура,°C	3,1	6,2	11,1	18,5	23,2	26,8	29,4	29,1	25,6	19	12,1	5,8
Минимална температура,°C	-4,7	-2,3	0,8	6,5	11	14,5	16,1	15,7	12	7,4	3,4	-2
Обща облачност, брой дни	6,8	6,4	6	5,3	5,2	4,6	3,4	2,8	3,3	4,6	6,4	6,7
Скорост на вятъра, m/s	1,4	1,7	1,8	1,6	1,3	1,1	1	1,1	1,1	1,1	1,3	1,2

Таблица 2: Средномесечни стойности на основните метеорологични параметри

Зимният период е с минимални валежи и незадържаща се дълго снежна покривка - средна продължителност – 48 дни. Характерни са есенни и пролетни мразове.

Климатичните условия са подходящи за отглеждане на повечето от разпространените в България селскостопански култури.

За това способстват и разнообразните **типове почви**, характерни за земите в Община Стражица, които са следните:

- Сиви горски (тъмно сиви и светло сиви) - основен тип;

- Черноземни, в това число карбонатни черноземни, излужени – богати на хумус и добри за нуждите на земеделието – срещат се около Сушица – Лозен, Ц. Извор, Стражица и Владислав;
- Алувиално-ливадни почви - по долините на реките

Релефът и климатът са особено подходящи за орехоплодни насаждения и културни сортове шипка , като засаждането им може да се използва и като противоерозионна мярка.

Годишното количество на **валежите** е под средното за страната – с летен максимум и зимен минимум (таблица 3). За отглеждането на определени селскостопански култури на големи площи се налага напояване.

Средномесечно количество на валежите в община Стражица												
Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
л/м2	29	24	30	34	84	100	71	55	44	43	39	30

Таблица 3: Средномесечно количество на валежите в община Стражица

Относителната **влажност на въздуха** е в рамките на нормалното, като в района на гр. Стражица по поречието на р. Голяма река се задържат мъгли, които се отразяват неблагоприятно на климатичната обстановка през студеното полугодие.

Преобладаващите **ветрове** са с честота на вятъра по посока в %/ средно годишно както следва:

N - 4,2% E – 23,9% S – 5,4% W – 33,5%
 NE – 5,5% SE – 8,6% SW – 3,4% NW – 15,5%

Най-висока средна скорост на вятъра по посока/м/сек/ през годината:

W – 4.2 до 5.8 м/сек – целогодишно
 NW – 3.5 до 5.5 м/сек – от февруари до октомври
 S – 6.9 м/сек – през зимата.

Водните течения и водните площи, са с площ 7124,985 дка и заемат 1.4% от общата територия на общината.

Водните ресурси представляват поречия на:

- р. Голяма река – водоприемник II категория, преминаваща през гр. Стражица.
- р. Стара река – водоприемник II категория, преминаваща през с. Кесарево.
- р. Лефеджа – водоприемник II категория, преминаваща през с. Бряговица.
- р. Казълдере – на нея е изграден язовир “ Казълдере”.

- р. Шипа, преминаваща през землището на с. Лозен.
- Реките Голяма река, Стара река и Лефеджа са от поречието на р. Янтра.

Водните течения на територията на Община Стражица се характеризират с непостоянен режим и богатство на подпочвени води със значително съдържание на варовик.

Различната гъстота на речната мрежа, характерът на основните скали и почвата, както и нерационалното използване на пасищата и горите обуславят появата и наличието на слаби и средно развити ерозионни процеси.

На територията на общината има изградени 30 микроязовира, използвани за риборазвъждане и частично за напояване. Подпочвените води в общината са високи в районите на селищата, разположени край реките и ниски в тези с полупланински характер.

Районът на общината е със специфична флора и фауна, с редки и изчезващи видове включени в червената книга на България и голямо разнообразие от ценни лечебни растения – повсеместно се среща мащерка, риган, бял и жълт кантарион, невен, лайка и други. Запазени са естествени гори от дъб и бук. В някои землища има запазени вековни дървета.

Богато разнообразие от животински видове обитават територията на общината. Срещат се благороден елен, диви свине, зайци, фазани, бухали, тритони, костенурки. Насекомите са представени от всички видове срещани на територията на България, включително и вписаните в Червената книга на Република България – Еленов рогащ и Бръмбар носорог.

Защитени територии и природни забележителности

За опазване на биологичното разнообразие в, както и на характерни забележителни обекти, за защитена територия в Община Стражица е обявена защитената територия „Железарци”. На територията на община Стражица няма защитени зони.

Природните дадености в общината са благоприятни за развитие на туризъм - риболовен, пешеходен, ловен и други. Природни образувания са пещерата „Кочата дупка” в землището на с. Балканци, която не е проучена и извора “ Света Марина” в землището на с. Кесарево.

II. АНАЛИЗ НА СТОПАНСКИЯ СЕКТОР

2.1. Икономическо развитие

Икономическо развитие на община Стражица след 2000 г. бележи ръст, като броя на регистрираните активни предприятия в нефинансовия сектор е нараснал с 29% през 2009 г. спрямо 2000 г. Въпреки спадът, който се наблюдава през 2005 г., проследявания период се характеризира с повишаване на броя на активните фирми на територията на общината (фигура 1 и таблица 4).

Фигура 1: Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица

Най-голям е броя на предприятията в отрасъл „Търговия; ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството”.

Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли и години										
Отрасли по икономически дейности	Година									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
A Селско, ловно и горско стопанство	29	25	23	23	32	32	35	41	46	45
D Преработваща промишленост	25	24	23	22	20	18	17	21	22	22
E Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
F Строителство	4	5	4	5	1	5	6	6	5	9
G Търговия; ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството	112	121	122	114	116	107	120	119	116	142
H Хотели и ресторанти	39	36	41	39	26	26	26	28	32	29
I Транспорт, складиране и съобщения	15	5	16	18	18	18	19	23	27	18
K Операции с недвижими имоти и бизнес услуги	3	4	5	5	3	8	10	12	11	16
M Образование	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-
N Здравеопазване и	9	10	11	11	9	11	9	8	9	14

Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли и години										
Отрасли по икономически дейности	Година									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
социални дейности										
О Други дейности, обслужващи обществото и личността	-	-	-	-	3	2	2	4	4	3
Общо	236	230	245	237	229	228	245	263	272	304

Забележка: " - " Няма случай

Таблица 4: Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли и години ⁴

През 2009 г. икономическата дейност на община Стражица се е разширила, като са разкрити шест нови предприятия в отрасъл „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода”.

Фигура 2: Брой на нефинансовите предприятия в община Стражица през 2009 г.

⁴ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка на ТСБ с изх. номер 675/30.06.2011 г. Източник на данните за периода 2000 - 2004 г. е ОПР на община Стражица 2007 - 2013

Нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия в община Стражица през 2009 г. са нараснали спрямо 2004 г. с 31% (таблица 5). През 2008 г. се наблюдава най-високият ръст, но финансово-икономическата криза в страната се е отразила и върху местната икономика в община Стражица и се наблюдава спад през 2009 г. с 14% спрямо предходната година.

Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли и години						
Отрасли по икономически дейности	Година					
	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
A Селско, ловно и горско стопанство	6 693	5 988	8 743	13 202	17 040	19 145
D Преработваща промишленост	34 860	32 631	40 437	49 713	54 861	39 191
E Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	-	-	-	-	-	..
F Строителство	..	166	362	404	951	3 441
G Търговия; ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството	14 647	12 685	12 025	12 819	10 910	11 304
H Хотели и ресторанти	290	302	352	349	457	466
I Транспорт, складиране и съобщения	919	1 380	1 631	2 530	2 984	1 486
K Операции с недвижими имоти и бизнес услуги	14	107	181	193	158	156
M Образование	..	..	..	..	245	-
N Здравеопазване и социални дейности	231	247	195	177	33	290
O Други дейности, обслужващи обществото и личността	..	..	..	..		..
Общо	57 785	53 536	63 940	79 413	87 639	75 498
Забележка: " - " Няма случай; " .. " Данните са конфиденциални						

Таблица 5: Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия в община Стражица

Негативните последици от финансово-икономическата криза са се отразили и върху заетостта в нефинансовите предприятия, като въпреки увеличаващата се заетост, през 2009 г. броя на заетите спада под стойността през 2004 г.

Брой на заетите лица в нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли и години						
Отрасли по икономически дейности	Година					
	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
A Селско, ловно и горско стопанство	250	276	256	255	275	368
D Преработваща промишленост	923	883	987	925	957	745
E Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	-	-	-	-	-	..
F Строителство	..	9	13	15	14	30
G Търговия; ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството	298	271	298	304	268	299
H Хотели и ресторанти	48	47	53	50	48	45
I Транспорт, складиране и съобщения	30	34	38	54	62	40
K Операции с недвижими имоти и бизнес услуги	4	17	22	18	14	21
M Образование	..	..	..	..	22	-
N Здравеопазване и социални дейности	37	37	27	22	7	21

Брой на заетите лица в нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли и години						
Отрасли по икономически дейности	Година					
	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
О Други дейности, обслужващи обществото и личността	..	..	..	..		..
Общо	1 597	1 578	1 697	1 652	1 667	1 576
Забележка: " - " Няма случай; " .. " Данните са конфиденциални						

Таблица 6: Брой на заетите лица в нефинансовите предприятия в община Стражица

Преработващата промишленост в община Стражица е основен структуроопределящ отрасъл в местната икономика с водещо значение в редица показатели, като се характеризира с най-висок дял на нетни приходи от продажби (Таблица 5) и най-много заети лица (Таблица 6). Спрямо 2004 г., през 2009 г. нетните приходи са се увеличили с 31%. Въпреки повишаването им спрямо 2008 г., се наблюдава спад с 14%, които се обуславя от настъпилите неблагоприятни промени поради финансово икономическата криза. Основните предприятия в преработващата промишленост са “Корадо - България” АД, “Велпа - 91” АД, ЕТ „Пименс” ООД, “Метални конструкции - Стражица” ООД, „Хлебозавод – Стражица” ЕООД, ТПК „Електра” – Стражица, „Стефан Стефанов – 2003”, „Агис” ООД, ЕТ „Алекси Алексиев” и други.

С висока степен на значимост за местната икономика е отрасълът „Селско, ловно и горско стопанство”, като 15% от нефинансовите предприятия спадът към него. Той е на второ място по нетни приходи от продажби (Таблица 5) и брой на заети лица (Таблица 6) и се характеризира с най-висока стойност на печалба (Таблица 7) в община Стражица.

Основни показатели на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли за 2009 г.										
Отрасли по икономически дейности	Произведена продукция	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	Печалба	Загуба	Заети	Наети	Разходи за възнаграждения	ДМА
A Селско, ловно и горско стопанство	20 172	28 744	19 145	25 740	3 541	660	368	345	1 715	22 323
D Преработваща промишленост	35 882	42 161	39 191	41 109	1 530	684	745	737	4 154	17 289
E Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
F Строителство	3 173	3 876	3 441	3 898	65	90	30	26	113	130
G Търговия; ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството	2 007	11 744	11 304	11 841	301	370	299	188	765	4 493
H Хотели и ресторанти	155	476	466	472	33	29	45	24	77	94
I Транспорт, складиране и съобщения	1 445	1 497	1 486	1 578	57	139	40	25	83	1 123
K Операции с недвижими имоти и бизнес услуги	159	221	156	155	88	28	21	11	39	607
N Здравеопазване и социални дейности	326	326	290	250	73	-	21	8	34	44
O Други дейности, обслужващи обществото и личността	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Общо	63 337	89 064	75 498	85 063	5 694	2 007	1 576	1 366	6 985	46 103
Забележка: " - " Няма случай " .. " Данните са конфиденциални										

Таблица 7: Основни показатели на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли за 2009 г.⁵

⁵ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка на ТСБ с изх. номер 675/30.06.2011 г. Източник на данните за периода 2000 - 2004 г. е ОПР на община Стражица 2007 - 2013

Основни показатели на нефинансовите предприятия според броя на заетите в община Стражица											
Групи	Брой	Произведена продукция	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	Печалба	Загуба	Заети	Наети	Разходи за възнаграждения	ДМА
2004 г.											
Общо	229	41 872	57 947	57 785	57 344	1 656	1 469	1 597	1 393	3 905	21 049
Микро 0-9 заети	206	6195	15457	15397	14995	782	519	424	233	465	8443
Малки 10 - 49 заети	18	8490	10212	10169	9845	..	..	387	386	954	4467
Средни и големи - над 50 заети	5	27 187	32 278	32 219	32 504	..	..	786	774	2 486	8 139
2005 г.											
Общо	228	42 899	54 600	53 536	54 203	2 107	1 950	1 578	1 382	4 258	22 993
Микро 0-9 заети	201	8082	14653	14409	14157	694	234	425	239	469	7421
Малки 10 - 49 заети	23	7475	10538	9789	10729	..	..	436	434	1156	7123
Средни и големи - над 50 заети	4	27342	29409	29338	29317	..	..	717	709	2633	8449
2006 г.											
Общо	245	51 844	64 455	63 940	62 281	2 914	1 163	1 697	1 515	4 978	24 636
Микро 0-9 заети	224	9018	16937	16659	16248	998	598	522	351	730	8302
Малки 10 - 49 заети	16	8172	11402	11199	11415	..	..	346	342	977	6479
Средни и големи - над 50 заети	5	34654	36116	36082	34618	..	..	829	822	3271	9855
2007 г.											
Общо	263	66 425	81 678	79 413	77 768	5 892	2 223	1 652	1 441	5 563	28 419
Микро 0-9 заети	240	10963	19855	19052	19383	1308	807	537	337	863	8360
Малки 10 - 49 заети	18	14171	17134	15690	14410	..	..	340	339	1126	9114
Средни и големи - над 50 заети	5	41291	44689	44671	43975	..	..	775	765	3574	10945
2008 г.											
Общо	272	78 934	98 892	87 639	91 865	7 700	1 111	1 667	1 465	6 857	33 196
Микро 0-9 заети	250	13293	21064	18247	20013	1769	737	527	333	1071	8687
Малки 10 - 49 заети	16	15796	23513	17901	20176	..	..	288	286	1247	9161
Средни и големи - над 50 заети	6	49845	54315	51491	51676	..	..	852	846	4539	15348
2009 г.											
Общо	304	63 337	89 064	75 498	85 063	5 694	2 007	1 576	1 366	6 985	46 103
Микро 0-9 заети	281	15701	27521	22763	26613	1898	1032	561	352	1269	12073
Малки 10 - 49 заети	17	14649	21825	16961	20009	..	..	340	340	1704	12161
Средни и големи - над 50 заети	6	32987	39718	35774	38441	..	..	675	674	4012	21869
Забележка: " .. " Данните са конфиденциални											

Таблица 8: Основни показатели на нефинансовите предприятия според броя на заетите в община Стражица⁶

⁶ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка на ТСБ с изх. номер 675/30.06.2011 г.

Основната част от предприятията на територията на община Стражица съгласно **Закона за малки и средни предприятия** попадат в категорията микропредприятия (92%). Техният брой е 281 (таблица 8). Големият брой малки предприятия и значителното им превъзходство в структурата на общинската икономика, от една страна показва липсата на мащабни инвестиции и мащабни производства, но от друга страна подобен вид структура е по гъвкава по отношение устояването на отраслови сътресения и от там изпадането в икономическа криза за цялата община. Увеличаването на нетните приходи при реализираните нетни приходи от продажби в реален показател за икономическото развитие на малките предприятия в общината. През 2009 от сектора на малките предприятия са реализирани нетни приходи в размер на 22 763 000 лева, докато през 2004 г. техният размер е – 15 397 000 лева. Абсолютната стойност на ръста е 7 366 000 лева, а относителния дял - 47.84 %.

Средните и големи предприятия на територията на общината са 6 броя, което е 2% от общия брой, като реализираните нетни приходи от продажби са 47%.

Спрямо 2004 г., през 2009 г. се наблюдава значителен ръст от 120% при ДМА в нефинансовите предприятия на територията на община Стражица, което означава подобряване и модернизиране на производствените процеси. Въпреки това, направените инвестиции не са достатъчни и са необходими финансови ресурси за повишаване на конкурентоспособността на местната икономика.

Броят на наетите лица бележи постоянно увеличение от 2004 до 2008 г. В резултат на финансово икономическата обстановка, както в страната, така и в община Стражица се наблюдава намаляване на заетостта. Необходимо е да бъдат предприети мерки за създаване на условия за устойчиво нарастване на заетостта, като в това число и за повишаване на квалификация и производителност на заетите, което ще окаже положително влияние върху икономическия растеж и конкурентоспособността на местната икономика.

Бизнес и пазарната инфраструктура на общината не е добре развита и не отговаря на съвременните нужди. Въпреки реализирания напредък и изграждането на Индустриална зона ЮГ - Стражица с площ 118 дка е необходимо развитие на останалата съществуваща пазарна инфраструктура. Градските пазари, които са на площ от 10 000 кв. м. е необходимо да се модернизират. Нарастващата конкуренция изисква от сектора на бизнес услугите непрекъснато им подобряване и внедряването на нови с цел задоволяване на потребителското търсене. На територията на Община Стражица

няма изградени високотехнологични бизнес паркове и инкубатори, които да повишат конкурентоспособността и да дадат нужния тласък на общинската икономика.

Почти липсват показатели, които да послужат за измерване на равнището на конкурентоспособност и оценка на количествените и качествените характеристики на модернизация в община Стражица. Но може да се твърди, че иновациите са все още приоритет на големите предприятия. Основна причина е необходимостта от сериозни капитали, за да бъде създадена и още повече внедрена една нова технология. Няма данни за броя на тези, които са се насочили към придобиването на интелектуална собственост – закупуване на готови продукти, патенти, лицензи, техническа документация и други.

2.2. Селско, горско стопанство и риболов

Община Стражица има вековни традиции в селското стопанство. Местните градинари и лозари са били известни и зад граница – Австро- Унгария, Румъния, Русия, Сърбия, Гърция. Кайрашката гъмза е била местен винен сорт, който ни е прославил и в Средна Азия. През 30-те години е създадена винарската изба, която се използва от ЛВК “Лясковец” и сега. Осъществяван е износ на десертни сортове грозде, в някои години над 400 тона. Имало е едри собственици на лозя, които са товарили вагони с грозде от гара Асеново и Стражица. Изнасяли са пулп от джанки, сини сливи, кайсии. Пепиниерството /производство на лозов посадъчен материал/ е било с изключително големи мащаби – всяко второ семейство в Стражица се е занимавало с това. В много села – Лозен, Виноград, Камен, Асеново, Кесарево, частни земеделци са произвеждали зеленчуци / пипер, домати, лук, зеле/.

В селата от полупланински тип е било широко застъпено отглеждането на дребен добитък и биволи – Водно, Теменуга, Балканци, Ново Градище, Любенци, Железарци, Кавлак.

Отглеждали са се технически култури – тютюн, памук, коноп.

След колективизацията са създавани нови масиви от трайни насаждения – лозя, овощни градини, малинови масиви, както и преработвателни фабрики за плодови и зеленчукови консерви и сокове.

През осемдесетте години са създадени насаждения от етерично-маслени култури – лавандула, салвия, мента, резене, бял трън, копър, синап, сминдух, босилек, смрадлика /в с.Камен са запазени около 250-300 дка лавандула/. Изградени са две предприятия за преработката им, като добиваните масла са били на световно ниво.

В настоящия момент Селско, горско стопанство и риболов на територията на община Стражица се осъществява от 45 регистрирани нефинансови предприятия, в които са заети 368 лица. Спрямо данни от 2003 г. броя на предприятията се е увеличил с 96%, като отчитайки и че сред икономическите дейности развиващите в община Стражица са на второ място по нетни приходи от продажби (Таблица 5) и брой на заети лица (Таблица 6) и се характеризира с най-висока стойност на печалба, „Селско, горско стопанство и риболов” е от съществено значение за развитието на общината, като спрямо 2003 г. се наблюдава значително стабилизиране и модернизиране на сектора.

Съгласно баланса на територията по предназначение за нуждите на селското стопанство от общата площ на общината се ползва 337 884,64 дка, което е 66.4%, а броят на имотите е 52 527. Високият относителен дял на поземления фонд в селското стопанство е добро условие за развитието за земеделието.

По данни на Общинска служба по Земеделие - Стражица 84% от земеделските земи са ниви, 4% са трайни насаждения и 12% са ливади и пасища. В Интегрираната система за администриране и контрол са регистрирани 189 броя земеделски стопанства и 250 броя са земеделските производители. По структура на културите преобладаващ е делът на пшеницата, слънчогледа, ечемик, царевица и люцерна. От овощните насаждения основно се отглеждат праскови, череши, сливи и ябълки.

По данни на Общинска служба „Земеделие” 4 ферми са I-ва категория, 3 са II-ра категория и 212 са III категория. Фермите, отговарящи на европейските изисквания, са едва 2% от всички ферми на територията на общината. Животновъдството може да се развива на базата на 70163 декара мери и пасища, както и на традициите в този сектор. Характерно е окрупняване за всички видове животновъдство, което показва равномерно им развитие. Забелязва се също така и тенденция преработвателните предприятия от района да започват сами да подsigуряват суровина за своето производство – фирма “Вароша“, с. Камен закупи оборите в три села – Сушица, Лозен и Камен, където развива говедовъдство. Птицекланничните предприятия от общината също отглеждат собствени животни, като по този начин осигуряват известна стабилност на своя производствен процес и се предпазват от пазарни сътресения.

Пчеларството е традиционен поминък в общината. С плановите за земеразделяне са запазени съществуващите около 30 пчелина. Традиции съществуват и в развитието на бубарството, вследствие на което са създадени черничевии гори. Голяма част от черничевите дървета са запазени.

Природните дадености на територията на общината дават възможност за риборазвъждане. Съществуващите микроязовири и поречия на реки и красивата природа около тях са предпоставка за оформянето им като зони за отдих и туризъм.

По данни на Държавно горско стопанство - Горна Оряховица в периода 2007 - 2010 г. на територията на община Стражица са залесени 80 дка, като са инвестирани 4 048 лева, като източник на финансиране са Министерството на труда и социалната политика и Национално управление по горите. За периода 2007-2010 г. Община Стражица е извършвала залесяване на 20 дка гори и са почистени 1000 дка подлес.

Регистрираните обекти, в които постъпва, преработва се или от които се експедира дървесина на територията на община Стражица са 23, като към момента от тях 6 са закрити.

ДСГ – Горна Оряховица няма производство на горскоплодни и ценни дървесни видове и не е извършвало обучение на предприемачите в горското стопанство. ДСГ – Горна Оряховица не е закупувало оборудване за сеч и извозна техника и няма реализирани или в процес на реализация проекти за модернизация на горско стопанство. През периода 2007-2010 г. няма възстановени опожарени площи горско стопанство. Изработени са „Лесоустройствен проект на ДГС – Горна Оряховица”, „Лесоустройствен проект за горите, собственост на община Стражица” и „Лесоустройствен план за гори, собственост на физически лица в землището на с. Железарци, общ. Стражица”.

Справка за разпределение на имоти по площи на територията на община Стражица								
Площи на имоти зеделски земи от дка до дка	Ниви		Трайни нас., вкл. Лозя		Ливади и пасища		Общо	
	Обща площ дка	Имоти /брой/	Обща площ дка	Имоти /брой/	Обща площ дка	Имоти /брой/	Обща площ дка	Имоти /брой/
до 3	14489	7612	4990	4298	1151	679	20630	12589
от 3 до 10	151106	26783	4440	889	3475	622	159021	28294
от 10 до 30	76328	5489	1488	99	4482	260	82298	5848
от 30 до 60	5181	127	633	16	5282	123	11096	266
от 60 до 100	2257	29	851	12	5314	69	8422	110
от 100 до 200	2162	15	501	4	6015	44	8678	63
от 200 до 300	1438	6	0	0	4454	19	5892	25
над 300	350	1	301	1	6620	16	7271	18
Общо	253311	40062	13204	5319	36793	1832	303308	47213

Таблица 9: Справка за разпределение на имоти по площи на територията на община Стражица⁷

⁷ Източник: Общинска служба по земеделие - гр. Стражица, Справка с изх. номер РД0511322/30.06.2011

2.3. Търговия и услуги

„Търговия, ремонт на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството” е третият отрасъл по икономическа значимост за община Стражица, в който са регистрирани и най-много като брой предприятия. Броят на регистрираните предприятия е нараснал от 112 през 2003 г. на 142 през 2009 г. и нетните приходи от продажби бележат ръст от 80%. Въпреки това не се наблюдават промени при броя на заетите

2.4. Строителство

В сферата на **„Строителство”** броят на регистрираните нефинансови предприятия се е увеличил от 5 броя през 2003 г. на 9 през 2009 г., а нетните приходи от продажби са се увеличили с 597%. През 2009 г. нетните приходи от продажби в „Строителството” са 3 441 хил. лева или 4.56% от общата им стойност за общината.

2.5. Транспорт и съобщения;

Броят на регистрираните предприятия в сферата на **„Транспорта и съобщенията”** не се е променил спрямо 2003 г., нетните приходи от продажби са се увеличили с 31%. Броят на заетите лица се е увеличил от 29 на 40 души.

2.6. Туризм;

Хълмистият характер на територията на общината, наличието на гори, реките - Стара река, Голяма река и Лефеджа и красивите местности, са предпоставка за развитие на еко- и пешеходен туризъм. Микроязовирите в общината са дадени на концесия. Язовирите са подходящи за организиране на спортен риболов, за включване в маршрути за пешеходен туризъм.

Селата от полупланинския район – Водно, Теменуга, Кавлак, Железарци, Любенци, дори Ново Градище и Мирово и естествено създадените зони около Стражица и Камен, са подходящи за развитие на селски туризъм..

Въпреки възможностите за развитие на туризъм, които има община Стражица, съществуващата инфраструктура в сферата на туризъм е ограничена. За периода 2007 - 2010 г. е оформена е зона за риболов и отдих в землището на с. Камен с прилежаща ресторантска и хотелска част с капацитет 12 легла и е създадени ваканционен комплекс „Оазис” с капацитет 42 легла и разположен на 6 км от гр. Стражица.

Броят на регистрираните хотели и ресторанти е намалял от 39 през 2003 г. на 29 през 2009 г. В разглеждания период, броят на заетите лица е намалял от 75 на 45 души, но въпреки това се наблюдава ръст при нетните приходи от продажби от 404 хил. лева на 466 хил. лева.

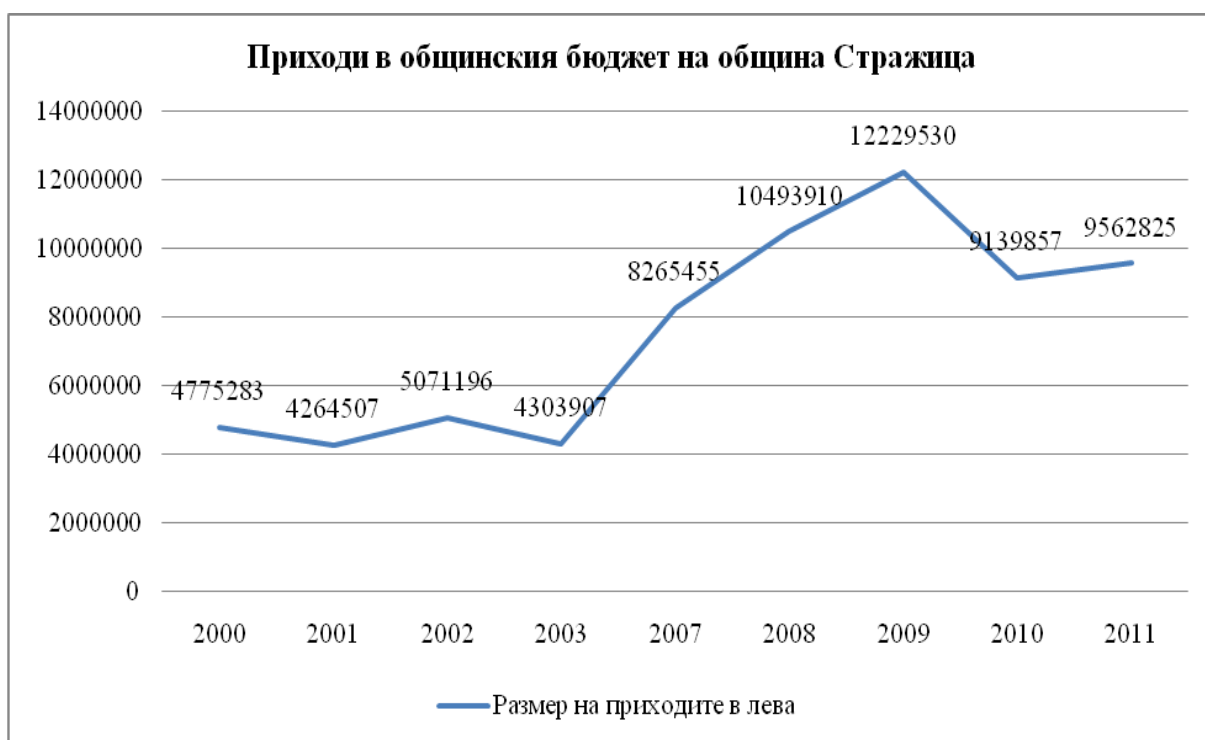
Няма организация, която да обединява интересите на туризма на повече общини. В община Стражица има създадено местно туристическо дружество “Тасладжа”.

Община Стражица има разработена Програма за развитие на туризма в община Стражица 2007 – 2013 година, Реализацията на програмата ще става в партньорство с неправителствени организации, частния бизнес и общини партньори.

2.7. Местни финанси

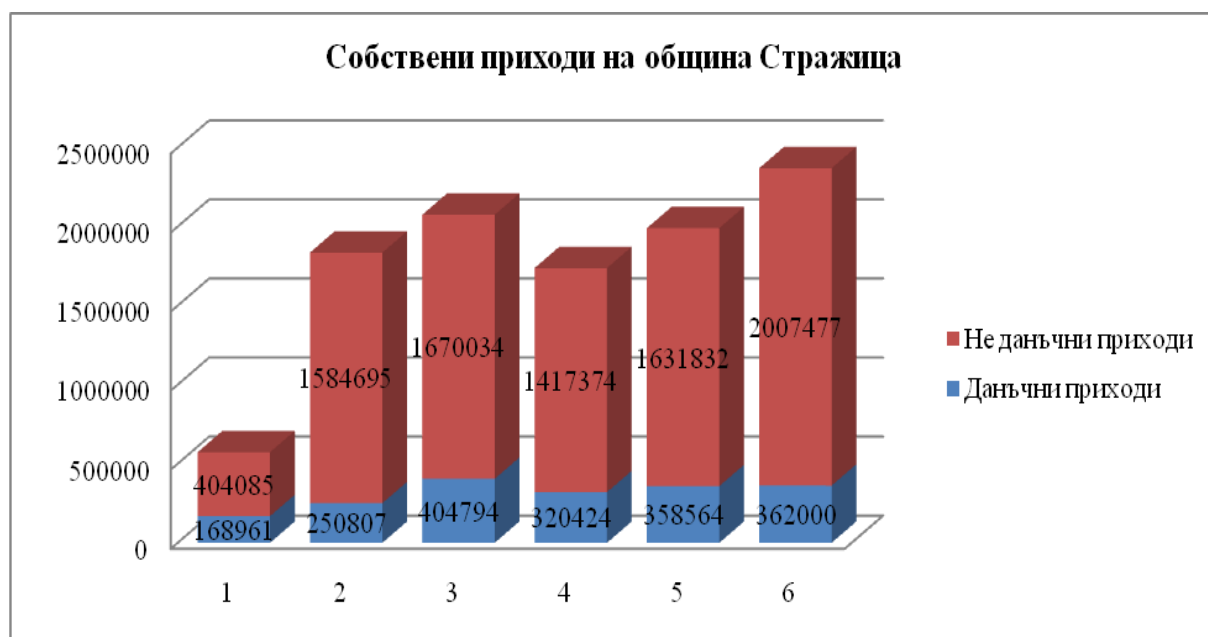
Местните финанси на общината се формират от общинския бюджет и извънбюджетните сметки и фондове.

Бюджетът на община Стражица за 2010 г. е 9 139 857 лева, което е със 112% по-висок от 2003 г. Планът на бюджета за 2011 г., който е с 4.6% по-висок от изпълнения бюджет през 2010 г. Собствените приходи на община Стражица през 2010 г. са се увеличили с 247% спрямо 2003 г., а приходите от републиканския бюджет с 210%.

Фигура 3: Приходи в общинския бюджет на община Стражица

Собствените приходи на общинския бюджет се сформират от данъчни и неданъчни приходи (Фигура 3, фигура 4 и таблица 10). През 2010 година съгласно отчета за изпълнение на бюджета, данъчните приходи са се увеличили със 112% спрямо 2003 г., а неданъчните - с 304%.

Фигура 4: Собствени приходи на община Стражица

Собствените приходи на община Стражица							
Приходи	Година	2003	2007	2008	2009	2010	2011
Данъчни приходи		168961	250807	404794	320424	358564	362000
-Данък върху доходите на ФЛ		-	-	-	14558	12634	15000
- Имуществени данъци		168961	246883	404794	304222	343816	345000
-Други данъци		-	3924	-	1644	2114	2000
Неданъчни приходи		404085	1584695	1670034	1417374	1631832	2007477
- Приходи и доходи от собственост		62614	594985	447941	426887	500877	657172
- Общински такси		232024	708457	985578	875781	1068428	1010305
- Глоби и адм. наказания		20113	8431	8317	9796	3458	4000
- Приходи от прод. на общ.имущ.		72199	-	-	-	-	-
-Други неданъчни Приходи		-	25333	5842	6516	20996	15000
-Внесени ДДС и др. данъци върху продажбите		-	-116744	-61578	-58292	-68099	-65000
-Постъпления от продажби на нефинансови активи		-	332899	253034	122003	78646	360000
- Приходи от концесии		15092	18664	26342	27380	26315	26000
-Помощи дарения и други безвъзмездни получени суми		-	12670	4558	7303	1211	-
Всичко приходи:		573046	1835502	2074828	1737798	1990396	2369477

Таблица 10: Собствени приходи на община Стражица

Разходите на община Стражица през 2010 са общо 9 139 857 лева, от които 6084749 лева или 67% са държавни дейности, 2852340 лева или 31% са общински дейности и дофинансиране са 202768 лева или 2%. Разходите на община Стражица за периода 2003 - 2010 г. са нараснали със 130%, като по функции разгледаните разходи за „Почивно дело, култура и религиозно дело” през 2010 г. спрямо 2003 г. са се увеличили най-много - с 202%.

Разходи по функции на община Стражица		
Функции	2003	2010
Общи държавни служби	675 151	1 364 077
Отбрана и сигурност	-	233 496
Образование	1 916 054	3 820 660
Здравеопазване	67 269	152 297
Социално осигуряване и грижи	685 815	1 501 369
Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда	360 415	791 954
Почивно дело, култура и религиозно дело	99 603	300 367
Икономически дейности		975 598
Разходи неклассифицирани в другите функции	164 025	39
Всичко разходи	3 968 332	9 139 857

Таблица 11: Разходи по функции на община Стражица

2.8.Общинска собственост

Общинската собственост на община Стражица е 3 764 акта, съгласно Главните регистри на общинската собственост към 31.10.2009 г. Спрямо 2003 г. се е увеличила с 814 акта (28%). Броя на общинските имоти е 3 251, като по видове са представени в Таблица 9.

Видове имоти общинска собственост	
Вид на имота	Брой актове
Административни сгради	23
Ателиета	4
Битово-комунални	40
Водни съоръжения	2
Водоеми	15
Водопроводни системи	2
Гаражи	2
Гори	303
Гробищни паркове	31
Дворни места	1531
Детски градини	13
Други /мочурища, казани .../	8
Жилища	52
Здравни обекти	17
Канализационна система	1
Кариери	2
Ливади	17
Пътища, улици	1
Магазини	19
Ниви, земеделски земи	402
Пасища, мера, храсти	302
Рибарници	4
Сгради, фурни	36
Имоти - скали	4
Сметища	1
Трайни насаждения	98
Търговски обекти	13
Урегулирани поземлени имоти /УПИ/	217
Училища	26

Видове имоти общинска собственост	
Вид на имота	Брой актове
Читалища	14
Язовири	37
Стадиони	9
Приют за кучета	1
Общо	3251

Таблица 12: Видове имоти общинска собственост

2.9. Институции

На територията на община Стражица действат териториални звена на финансови, застрахователни, банкови, данъчни и други институции.

Две банки обслужват населението и фирмите – Банка “ДСК” и „Интернешънъл Асет Банк” АД. Застрахователните компании са представени от ДЗИ, ЗД „Армеец” – АД, “Алианс – България” и други.

Държавните институции са представени от Бюро по труда – филиал, Дирекция за социално подпомагане - гр. Стражица, Общинска служба “Земеделие”.

Няма представителство на Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса и Национална агенция по приходите.

III. АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНИЯ СЕКТОР И РАЗВИТИЕТО НА СЕКТОР ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

3.1. Население

Населението, живеещо на територията на Община Стражица към 31.12.2010 г. е 14 467 души, а гъстотата е 28 човека/ км². Съгласно окончателните резултати от Преброяването на населението и жилищния фонд, населението на общината към 01.02.2011 година е 12 721 души, а гъстотата е 25 човека/ км². Статистическите данни показват трайна тенденция на намаляване на населението на общината (таблица 13 и фигура 5). Спрямо 2003 г. населението на община Стражица през 2010 г. е намаляло с 10%, а спрямо 2011 г. съгласно предварителните данни от преброяването с 20.64%. Спад на населението се наблюдава в цялата страна и в това число и в Северния централен район, в който попада и нашата община. Намаляването на населението е резултат от отрицателния естествен прираст и вътрешната миграция.

Структурата по пол на населението се характеризира с превес на жените над мъжете. През 2010 г. жените са 7 308 души, което е 50.51% от общия брой, а мъжете – 7 159 души, тоест 49.49% от общото население.

Население към 31.12. в община Стражица по населени места, пол и години														
Общини	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
Населени места	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
община Стражица	15 837	8 045	15 723	7 946	15 396	7 785	15 214	7 706	14 972	7 564	14 742	7 465	14 467	7 308
с.Асеново	769	392	765	388	733	369	743	371	723	359	705	352	692	345
с.Балканци	202	110	194	106	180	97	176	96	168	94	159	88	148	82
с.Благоево	463	225	459	219	458	221	462	224	460	222	449	214	448	214
с.Бряговица	513	258	505	255	493	251	502	254	502	256	500	254	492	252
с.Виноград	847	441	852	438	807	416	795	404	783	397	773	396	755	386
с.Владислав	339	175	333	172	322	165	309	158	311	161	295	154	294	154
с.Водно	27	11	25	10	24	10	19	9	13	6	11	6	9	5
с.Горски Сеновец	380	187	394	192	379	178	387	183	369	178	358	177	384	192
с.Железарци	42	20	38	20	36	19	36	19	34	18	36	18	37	18
с.Кавлак	101	51	99	49	90	44	93	46	83	40	79	38	73	34
с.Камен	1 669	818	1 666	818	1 653	819	1 655	827	1 655	830	1 651	824	1 636	815
с.Кесарево	1 788	921	1 767	904	1 737	892	1 678	866	1 645	842	1 608	826	1 580	812
с.Лозен	528	295	526	284	506	273	490	266	476	254	456	243	435	227
с.Любенци	8	3	8	4	8	4	8	4	8	4	8	4	6	2
с.Мирово	204	113	201	110	194	105	187	100	185	97	178	92	176	90
с.Николаево	152	81	136	70	131	67	135	70	126	64	125	63	114	55
с.Нова Върбовка	379	203	375	201	366	196	346	184	324	172	319	170	315	164
с.Ново Градище	176	89	173	88	170	91	163	89	157	85	145	79	121	66
гр.Стражица	5 276	2 670	5 269	2 665	5 217	2 640	5 197	2 638	5 176	2 619	5 170	2 626	5 085	2 587
с.Сушица	1 078	547	1 047	518	1 009	494	954	468	905	443	866	424	835	402
с.Теменуга	51	23	43	20	39	17	39	16	35	14	30	11	27	10
с.Царски извор	845	412	848	415	844	417	840	414	834	409	821	406	805	396

Таблица 13: Население в община Стражица по населени места, пол и години⁸

⁸ Източник: Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Предоставена статистическа информация за актуализация на ОПР на община Стражица 2007 - 2013 г., изх. номер 675/30.06.2011 г.

Население на община Стражица към 31.12. по пол, възраст и години														
Възрастови групи	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
Общо	15 837	8 045	15 723	7 946	15 396	7 785	15 214	7 706	14 972	7 564	14 742	7 465	14 467	7 308
0	181	86	183	77	129	70	173	84	130	58	158	74	145	67
1 - 4	751	360	758	353	743	337	680	316	678	328	635	304	595	295
5 - 9	862	439	865	445	888	433	920	456	929	456	915	443	919	422
10 - 14	1 039	476	993	461	916	450	870	444	850	424	833	426	828	423
15 - 19	1 092	506	1 154	535	1 142	516	1 102	493	1 053	484	1 007	467	936	432
20 - 24	965	456	902	426	928	440	981	444	1 005	453	1 006	447	1 047	478
25 - 29	1 073	514	1 068	514	1 030	491	959	473	922	437	890	422	862	402
30 - 34	1 050	513	1 032	501	996	470	1 006	469	1 022	488	1 027	491	984	476
35 - 39	908	450	946	460	996	491	1 013	500	977	470	992	481	975	472
40 - 44	850	399	859	419	834	406	817	414	835	416	860	428	892	444
45 - 49	929	456	897	432	871	431	888	416	845	409	800	383	803	386
50 - 54	975	453	946	435	934	436	891	430	910	443	886	439	843	413
55 - 59	1 009	492	1 022	505	978	466	989	477	938	445	907	432	888	421
60 - 64	938	510	916	493	943	500	912	482	922	480	934	476	959	494
65 - 69	816	477	835	482	806	468	834	473	806	465	808	471	801	457
70 - 74	932	547	887	517	829	496	755	457	733	435	687	413	671	406
75 - 79	700	439	689	423	652	397	670	409	693	425	692	428	638	395
80 - 84	546	336	546	337	510	324	474	295	436	270	425	270	410	261
85 - 89	160	95	181	105	226	135	246	149	253	157	227	140	223	139
90 - 94	56	38	38	21	32	21	24	19	28	19	44	25	42	22
95 - 99	5	3	4	3	11	5	8	4	7	2	9	5	6	3
100 +	-	-	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-

Таблица 14: Население на община Стражица. по пол, възраст и години⁹

⁹ Източник: Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Предоставена статистическа информация за актуализация на ОПР на община Стражица 2007 - 2013 г., изх. номер 675/30.06.2011 г.

Фигура 5: Основни показатели на нефинансовите предприятия в община Стражица по отрасли за 2009 г.¹⁰

Неблагоприятното съотношение между населението в под трудоспособна възраст, в трудоспособна и над трудоспособна възраст не гарантира нормалното възпроизводство.

Населението в под трудоспособна възраст, в трудоспособна и над трудоспособна възраст в община Стражица към 31.12										
Общини	2004		2005		2006		2007		2008	
	общо	жени	общо	жени	общо	жени	общо	жени	общо	жени
Община Стражица	15837	8045	15723	7946	15396	7785	15214	7706	14 972	7 564
Под трудоспособна възраст	3068	1477	3034	1451	2896	1379	2843	1379	2 769	1 357
В трудоспособна възраст	8591	3879	8659	3921	8626	3927	8620	3936	8 556	3 902
Над трудоспособна възраст	4178	2689	4030	2574	3874	2479	3751	2391	3 647	2 305

Таблица 15: Населението в под трудоспособна възраст, в трудоспособна и над трудоспособна възраст в община Стражица

По данни на НСИ, хората над трудоспособна възраст към 31.12.2008г. са 3 647, т.е 24% от населението на общината. Трудоспособното население към същата дата е 8 556, т.е 57%, а това под трудоспособна възраст - едва 19%.

За периода след 2004 г. се наблюдава тенденцията на намаляване на населението в над трудоспособна възраст, но въпреки това продължава да бъде по-голям брой населението под трудоспособна възраст.

¹⁰ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

Коефициенти за основни демографски показатели в община Стражица по години								
Показател	Година	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Естествен прираст на 1000 души		-8,5	-7,4	-11,3	-6,0	-7,9	-7,0	-8,3
Раждаемост на 1000 души		11,5	12,2	9,1	12,5	9,5	11,6	11,3
Смъртност на 1000 души		20,0	19,6	20,4	18,5	17,4	18,6	19,6

Таблица 16: Коефициенти за основни демографски показатели в община Стражица по години¹¹

През 2010 г. **коефициентът на раждаемост** в община Стражица (11.3‰) е над средния за страната (10.0‰) и за Северния централен район (8.6‰). Живородените на територията на Общината към 31.12.2010 година са 165, от които 87 момчета и 78 момичета (Таблица 17). Наблюдава се намаляване на живородените деца, в сравнение с 2003 г. през която са били 183. **Коефициентът на смъртност** в община Стражица през 2010 г. е 19.6‰, и е значително по-висок от този за страната (14.6‰) и на Северния централен район за планиране (15.9‰). В сравнение с 2003 г. смъртността е намаляла, като броят на умрелите е намалял от 318 души на 286.

Естественият прираст се формира от равнищата на раждаемост и смъртност. В община Стражица за периода 2007 –2010 г. естественото възпроизводство се осъществява при отрицателен естествен прираст. През 2010 г. коефициентът на естествения прираст е 8.3‰ и е значително по-висок от този на страната (-4.6‰) и на Северния централен район за планиране (-7.3‰)

Механичният прираст в община Стражица през 2010 г. е отрицателна величина - 154 души, като за периода след 2003 г. единствено през 2005 г. е бил с положителна стойност (таблица 18).

¹¹ Източник:: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

Живородени и умрели в община Стражица по местоживеене, пол и години														
Година	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
Общо/ жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
														/Брой/
Живородени	183	83	193	83	141	75	192	91	144	66	172	87	165	78
в градовете	62	24	60	22	44	22	75	34	49	21	67	32	58	31
в селата	121	59	133	61	97	53	117	57	95	45	105	55	107	47
Умрели	318	160	310	165	317	139	283	138	263	137	277	136	286	155
в градовете	85	37	60	22	67	28	70	36	50	26	71	35	71	41
в селата	233	123	250	143	250	111	213	102	213	111	206	101	215	114

Таблица 17: Живородени и умрели в община Стражица по местоживеене¹²

Механично движение на населението в община Стражица по пол и години														
Общини	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	заселени	изселени	заселени	изселени	заселени	изселени	заселени	изселени	заселени	изселени	заселени	изселени	заселени	изселени
														/Брой/
Общо	347	405	476	473	288	439	331	422	259	382	252	377	312	466
Мъже	133	170	220	200	137	191	147	206	112	164	109	184	139	213
Жени	214	235	256	273	151	248	184	216	147	218	143	193	173	253

Таблица 18: Живородени и умрели в община Стражица по местоживеене¹³

¹² Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

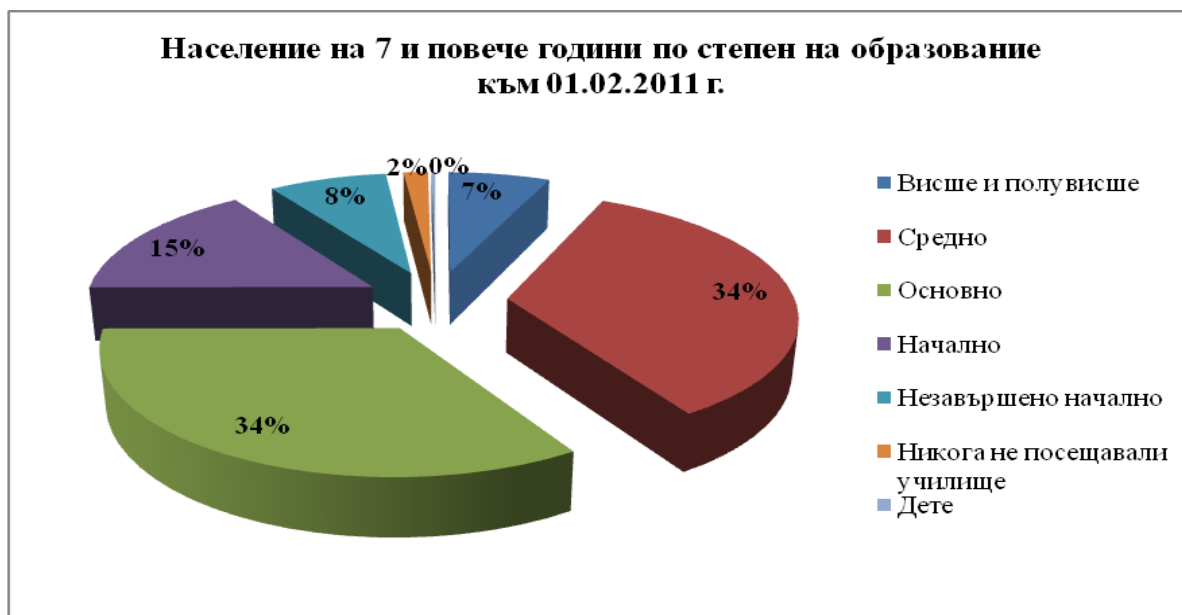
¹³ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г. За периода 2007 - 2010 заселените и изселените включват и движението към и от страната.

Промените в **Образователна структура** на населението на седем и над седем годишна възраст в община Стражица по данни на НСИ от преброяването през 2001 и 2011 г. са представени на Фигура 6.

Фигура 6: Образователна структура на населението на седем и над седем годишна възраст¹⁴

Населението на Община Стражица е със средно образователно равнище, като образователна структура на населението се е подобрила спрямо 2001 г. По данни на НСИ от преброяването към 01.02.2011 г. най-голям е дялът на лицата със средно и основно образование – по 34%. Населението с висше образование е 7%, с начално - 15%, с незавършено начално - 8%, никога не посещавали училище - 2% и деца - 0.2%.

Фигура 7: Население на 7 и повече години по степен на образование към 01.02.2011

¹⁴ Източник: НСИ

Последните данни за **етническата структура** на населението на територията на община Стражица са на НСИ от преброяването на населението през 2001 г, които са отразени в Общинския план за развитие на общината.

3.2. Социални характеристики и условия на живот

Социални характеристики и условия на живот през 2009 г. са се подобрили спрямо 2003 г. Наблюдава се тенденцията за повишаване на доходите и средната годишна заплата в община Стражица. Средната годишна работна заплата през 2009 г. в общината е 5 232 лева и се е увеличила с 95% спрямо 2003 г.

Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2008 - 2009 г. по КИД 2008						
Икономически дейности по КИД 2008	2008 г.			2009 г.		
	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор
Общо за общината	4 674	4 980	4 457	5 232	5 657	4 939
A Селско, горско и рибно стопанство	4 067	..	..	5 064	..	..
B Добивна промишленост	-	-	-	-	-	-
C Преработваща промишленост	4 987	-	4 987	5 330	-	5 330
D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	..	..	..	..	..	..
E Доставка на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..	..	..
F Строителство	..	..	..	4 378	-	4 378
G Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	3 125	-	3 125	4 022	-	4 022
H Транспорт, складиране и пощи	5 420	6 736	3 134	5 907	6 894	3 596
I Хотелиерство и ресторантьорство	2 850	-	2 850	3 164	-	3 164
J Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	-	-	-	-	-
K Финансови и застрахователни дейности	..	-	..	-	-	-
L Операции с недвижими имоти	3 019	..	..	2 651	-	2 651
M Професионални дейности и научни изследвания	..	-	..	1 200	-	1 200
N Административни и спомагателни дейности	..	..	-	..	..	..
O Държавно управление	4 907	4 907	-	..	..	-
P Образование	6 172	6 172	-	6 606	6 606	-
Q Хуманно здравеопазване и социална работа	4 180	4 249	3 340	5 318	5 420	4 205
R Култура, спорт и развлечения	..	..	..	..	..	..
S Други дейности	3 444		3 444	3 850	-	3 850

Таблица 19: Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2008 - 2009 г. по КИД 2008¹⁵

¹⁵ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2004 - 2007 г. по НКИД 2003												
Икономически дейности по НКИД 2003	2004 г.			2005 г.			2006 г.			2007 г.		
	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор
Общо за общината	2 798	2 928	2 698	2 991	2 966	3 010	3 284	3 348	3 236	3 808	3 897	3 739
A+B Селско, ловно, рибно и горско стопанство	2 697	-	2 697	2 744	-	2 744	2 996	-	2 996	3 293	-	3 293
C Добивна промишленост	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D Преработваща промишленост	2 902	-	2 902	3 323	-	3 323	3 586	-	3 586	4 228	-	4 228
E Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	5 209	5 209	-	5 606	..	..	..	..	-	..	..	..
F Строителство	..	..	-	..	..	3 125	..	..	2 201	..	..	2 357
G Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството	1 911	-	1 911	2 024	-	2 024	2 396	-	2 396	2 730	-	2 730
H Хотели и ресторанти	1 289	-	1 289	1 622	-	1 622	2 010	-	2 010	2 507	-	2 507
I Транспорт, складиране и съобщения	3 044	3 076	3 012	2 985	3 347	2 239	3 166	3 545	2 238	3 997	4 516	3 074
J Финансово посредничество	-	-	-	-	-	-	-	-	-	..	..	..
K Операции с недвижими имоти и бизнесуслуги	..	-	..	2 027	-	2 027	1 855	-	1 855	2 881	-	2 881
L Държавно управление; задължително обществено осигуряване	3 626	3 626	-	3 599	3 599	-	3 762	3 762	-	4 269	4 269	-
M Образование	3 398	3 398	-	3 524	3 524	-	3 954	3 954	-	4 765	4 765	-
N Здравеопазване и социални дейности	2 434	2 564	1 844	2 651	2 762	2 171	2 788	2 856	2 262	3 011	3 068	2 438
O Други дейности, обслужващи обществото и личността	..	..	..	..	..	..	..	..	2 516	..	..	2 767
Забележка: " - " Няма случай " .. " Данните са конфиденциални												

Таблица 20: Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2004 - 2007 по НКИД 2003¹⁶

¹⁶ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

В общественния сектор средната годишна работна заплата е 5 657 лева и се е увеличила със 112%. а в частния сектор е 4 939 и увеличението е 83% спрямо 2003 г.

Определящо значение за **стандарта на живот** в Община Стражица има икономическото развитие. Важно е и значението на социалните фактори. В основата на индекса на човешкото развитие е концепцията за устойчиво развитие на човека. Индикаторите за развитие са здравни, образователни и икономически. Равнопоставеността на тези фактори означава, че въпреки водещото значение на доходите, важна роля за стандарта на живот като коригиращи фактори имат образованието и здравеопазването.

Индексът на човешко развитие включва три компонента – очаквана продължителност на живота, комбиниран образователен индекс /грамотност на населението и записваемост в трите образователни степени/ и икономически компонент. Въз основа на общия индекс на човешко развитие община Стражица се определя, като средно развита община.

3.3. Заетост

Равнището на заетост към 01.02.2011 г. в община Стражица е 40.9% и броят на заетите лица е 3 282. Наблюдава се тенденции за увеличаване на равнището на заетост спрямо 2003 г., когато е било 36.2%.

Население на 15 и повече навършени години в община Стражица, икономическа активност, пол и възраст към 01.02.2011 година									
Възраст	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни				
		общо	заети	безработни	общо	учащи	пенсионери	лица, заети само с домашни или семейни задължения	други
Общо	10550	4323	3282	1041	6227	565	3595	996	1071
15 - 19	760	82	30	52	678	483	13	77	105
20 - 24	732	377	251	126	355	65	17	127	146
25 - 29	691	390	271	119	301	5	23	148	125
30 - 34	787	522	363	159	265	7	20	126	112
35 - 39	783	555	437	118	228	3	27	83	115
40 - 44	761	538	455	83	223	-	34	84	105
45 - 49	737	514	412	102	223	-	59	82	82
50 - 54	800	524	408	116	276	..	72	101	102
55 - 59	895	531	413	118	364	..	154	97	112
60 - 64	994	256	209	47	738	-	617	63	58
65+	2610	34	33	..	2576	-	2559	8	9

Таблица 21: Население на 15 и повече навършени години в община Стражица, икономическа активност, пол и възраст към 01.02.2011 година¹⁷

¹⁷ Източник:: НСИ, Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния - окончателни резултати

По данни НСИ през 2009 г. в община Стражица броя на наетите лица по трудово и служебно правоотношение е 2 383, от които 970 лица в общественния сектор и 1 413 лица в частния сектор. Наблюдава се значително намаляване на броя на заетите лица в общественния сектор - с 15,6%. В частния сектор броя на заетите лица през 2009 г. е намалял с 4,5% спрямо 2003 г.

Среден годишен списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2008 - 2009 г.по КИД 2008						
Икономически дейности по КИД 2008	2008 г.			2009 г.		
	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор
Общо за общината	2 553	1 054	1 499	2 383	970	1 413
A Селско, горско и рибно стопанство	255	..	..	408	..	..
B Добивна промишленост	-	-	-	-	-	-
C Преработваща промишленост	941	-	941	737	-	737
D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	..	..	..	..	..	..
E Доставка на води;канализационни услуги,управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..	..	..
F Строителство	..	..	..	26	-	26
G Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	168	-	168	187	-	187
H Транспорт, складиране и пощи	156	99	57	137	96	41
I Хотелиерство и ресторантьорство	28	-	28	24	-	24
J Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	-	-	-	-	-
K Финансови и застрахователни дейности	..	-	..	-	-	-
L Операции с недвижими имоти	9	..	..	10	-	10
M Професионални дейности и научни изследвания	..	-	..	..	-	..
N Административни и спомагателни дейности	..	..	-	..	..	..
O Държавно управление	171	171	-	..	..	-
P Образование	376	376	-	319	319	-
Q Хуманно здравеопазване и социална работа	80	74	6	96	88	8
R Култура,спорт и развлечения	..	..	..	..	..	..
S Други дейности	33		33	26	-	26
Забележка: " - " Няма случай " .. " Данните са конфиденциални						

Таблица 22: Среден годишен списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2008 - 2009 г.по КИД 2008¹⁸

¹⁸ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

Среден списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2004 - 2007 г. по НКИД 2003												
Икономически дейности по НКИД 2003	2004 г.			2005 г.			2006 г.			2007 г.		
	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	Общо	Обществен сектор	Частен сектор
Общо за общината	2 604	1 130	1 474	2 582	1 128	1 454	2 654	1 137	1 517	2 606	1 132	1 474
A+B Селско, ловно, рибно и горско стопанство	236	-	236	257	-	257	229	-	229	233	-	233
C Добивна промишленост	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D Преработваща промишленост	903	-	903	869	-	869	976	-	976	905	-	905
E Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	88	88	-	85	..	..	..	..	-	..	..	..
F Строителство	..	..	-	..	..	4	..	..	6	..	..	9
G Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството	187	-	187	170	-	170	188	-	188	191	-	191
H Хотели и ресторанти	24	-	24	26	-	26	29	-	29	27	-	27
I Транспорт, складиране и съобщения	160	80	80	144	97	47	139	99	40	163	104	59
J Финансово посредничество	-	-	-	-	-	-	-	-	-	..	..	..
K Операции с недвижими имоти и бизнесуслуги	..	-	..	13	-	13	15	-	15	11	-	11
L Държавно управление; задължително обществено осигуряване	133	133	-	152	152	-	169	169	-	169	169	-
M Образование	414	414	-	417	417	-	406	406	-	396	396	-
N Здравеопазване и социални дейности	87	72	15	83	68	15	79	70	9	78	71	7
O Други дейности, обслужващи обществото и личността	..	..	..	..	..	..	..	..	25	..	..	31
Забележка:												
" - " Няма случай												
" .. " Данните са конфиденциални												

Таблица 23: Среден списъчен брой на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Стражица за периода 2004 - 2007 г. по НКИД 2003¹⁹

¹⁹ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

3.4. Безработица

Равнището на безработица по данни на Дирекция „Бюро по труда” - Горна Оряховица през 2010 г. е 19.85% или 1 444 лица, като в сравнение с данни от 2004 г. броят им е намалял с 41%. Наблюдава се тенденции за намаляване на равнището на безработица, но въпреки това стойността е висока - 19.85% през 2010 г. при средногодишното за страната 9.47%²⁰.

Безработица (средногодишни показатели) 2004-2010							
Показатели	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Брой безработни	2447	2287	1942	1550	1324	1322	1444
Равнище на безработицата в %	33,63	31,43	26,69	21,31	18,2	18,18	19,85
жени	1308	1199	1009	847	775	742	763
мъже	1138	1088	933	703	549	580	681
до 19 г.	165	144	108	71	53	48	38
от 20 до 24	336	302	228	140	111	93	94
от 25 до 29	635	325	270	186	155	141	138
от 30 до 34	297	284	247	190	162	158	186
от 35 до 40	238	226	191	149	134	125	149
от 40 до 44	215	202	182	144	120	119	134
от 45 до 49	280	252	201	169	159	140	143
от 50 до 54	292	253	246	213	194	185	213
над 55	264	299	304	287	288	298	349
Раб. професия	414	366	295	233	198	230	-
Специалисти	140	132	106	81	66	81	-
Без квалификация	1893	1788	1541	1236	1060	1011	-
Средно образование	564	515	406	329	287	324	-
Основно образование	1359	1193	947	731	589	467	-
Начално и по-ниско образование	496	547	480	479	448	531	-
Висше образование	30	24	25	12	11	15	-

Таблица 24: Безработица (средногодишни показатели) 2004-2010²¹

Съществена причина за по-високата безработица е възрастовата структура на заетите лица в селата и по-ниското им образователно равнище. Най-засегнати от безработицата са лицата над 50 годишна възраст, които са около 39% от общия брой безработни и лицата без квалификация (76%).

За периода 2007 - 2010 г. броят на обявените свободни работни места на свободния пазар на труда в община Стражица са 1547, а броя на устроените на работа безработни - 1339 души. Средно годишно през разглеждания периода са обявявани 387 работни места, а устроените на работа безработни са 335.

²⁰ Източник: Агенция по заетостта, Годишник 2010 г.

²¹ Източник: Дирекция „Бюро по труда” - Горна Оряховица, Справка с изх. номер 579/29.06.2011 г.

Свободни работни места в община Стражица							
Показатели	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Обявени свободни работни места на свободния пазар	388	470	496	426	389	367	365
Устроени на работа безработни	381	448	480	362	327	321	329

Таблица 25: Свободни работни места в община Стражица²²

За периода 2007-2010 г. по справка на Дирекция „Бюро по труда” - Горна Оряховица са проведени обучителни курсове на 312 лица за повишаване на тяхната квалификация (таблица 26).

Справка за проведени обучителни курсове в Община Стражица за периода 2007 - 2010 г.		
Година	Курс	Обучени лица
2007	Мотивационно обучение	150
	Заваряване	
	Фризьорство	
	Ограмотяване - Национална програма "Ограмотяване и квалификация на роми"	
	Текстообработване	
	Административно обслужване	
	Парково строителство и озеленяване	
	Производство на хляб и хлебни изделия	
	Физическа охрана на обекти	
	Животновъдство - Регионална програма "Млад фермер"	
	Растениевъдство - Регионална програма "Млад фермер"	
	Помощник в строителството	
2008	Малък и среден бизнес	115
	Парково строителство и озеленяване	
	Лозаровинарство	
	Ограмотяване - Национална програма "Ограмотяване и квалификация на роми"	
	Производство на кулинарни изделия и напитки	
	Оперативно счетоводство	
	Шивачество	
	Външни облицовки и настилки - Програма ФАР	
2009	Производство на кулинарни изделия и напитки - Проект "Красива България"	47
	Ограмотяване - Национална програма "Ограмотяване и квалификация на роми"	
	Производство на кулинарни изделия и напитки - Проект "Красива България"	

Таблица 26: Справка за проведени обучителни курсове в Община Стражица за периода 2007 - 2010 г.²³

3.5. Здравеопазване

Здравеопазването и за предоставянето на здравни услуги на територията на община Стражица по данни на НСИ към 2010 г. се осъществява медицински кадри като броя на лекарите на територията на общината са 8, от които 6 са общопрактикуващи (таблица 27). За периода 2004 - 2010 г. броя на лекарите на територията на община Стражица са намалели с приблизително 50%

²² Източник: Дирекция „Бюро по труда” - Горна Оряховица, Справка с изх. номер 579/29.06.2011 г.

²³ Източник: Дирекция „Бюро по труда” - Горна Оряховица, Справка с изх. номер 579/29.06.2011 г.

На територията на община Стражица няма функциониращи здравни заведения. През 2008 г. е функционирал медицински център за извън болнична помощ, които в последствие е закрит.

Медицински кадри в община Стражица по години към 31.12				
Години	Лекари		Лекари по дентална медицина	Персонал със средно специално медицинско образование и със степен "професионален бакалавър", завършили медицински колеж
	Общо	В т.ч. общо-практикуващи		
2004	15	12	3	17
2005	14	11	..	16
2006	12	9	..	13
2007	11	8	3	14
2008	10	7	3	12
2009	8	6	4	10
2010	8	6	3	9

Таблица 27: Медицински кадри в община Стражица

Основния проблемът на здравеопазването и предоставянето на здравните услуги в община Стражица е характерен за цялата страна - липса на достатъчен брой общо-практикуващи, които да осигурят постоянно здравно обслужване в малките населени места. Друг проблем пред здравеопазването и предоставянето на здравни услуги на населението в община Стражица е липсата на функциониращи лечебни заведения, които да осигуряват необходима специализирана здравна помощ.

За осъществяване на общинската политика в сферата на здравеопазването община Стражица е разработила:

- Програма за развитие на здравеопазването в Община Стражица²⁴;
- Програма за здравна интеграция на лица в неравностойно положение принадлежащи към етническите малцинства.

3.6. Социални дейности

Държавната социална политика се реализира чрез териториални дирекции на МТСП - Дирекция "Социално подпомагане" - гр. Стражица и Филиал в гр. Стражица на Дирекция „Бюро по труда” - гр. Горна Оряховица. Дирекция "Социално подпомагане" - гр. Стражица е към Регионална дирекция В. Търново на Агенция за социално подпомагане. Филиалът в гр. Стражица на Дирекция „Бюро по труда” - гр. Горна Оряховица е структура към Агенция по заетостта. Държавната социална политика посредством териториалните си представителства се изпълнява чрез програми, насочени към маргинализирани групи и тяхното им подпомагане.

²⁴ Програмата е изтекла и при необходимост ще бъде актуализирана

Общинската социална политика се осъществява чрез различни форми на предлагане на социални услуги, отглеждане и обучение на децата в държавни институции, като за успешното и ефективното и изпълнение са разработени следните стратегически документи:

- Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Стражица 2007-2015 г.
- Общинска стратегия за развитие на услуги за деца и семейства - община Стражица 2007 – 2010 г.
- Общинска стратегия за закрила на детето.
- Общинска програма за осъществяване на общополезни дейности от лицата получаващи социални помощи.
- Програма за развитие на човешките ресурси в Община Стражица за периода 2007 – 2013г.

Социалните услуги по данни на Агенцията са социално подпомагане и по данни на НСИ се предоставят от пет социални заведения. Социални услуги, извършвани в обичайна домашна среда (в общността) се предоставят от:

- Дневен център за деца и младежи;
- Домашен социален патронаж;
- Център за социална рехабилитация и интеграция на лица в неравностойно положение;
- Защитени жилища (таблица 28).

Две са заведенията за социални услуги, извършвани извън домашна среда (извън общността) които функционират в община Стражица (таблица 29):

- Дом за деца или младежи с умствени затруднения;
- Дом за деца, лишени от родителски грижи.

Заведения и дейности за социални услуги, извършвани в обичайна домашна среда (в общността) в община Стражица към 31.12.															
Години	Общо			Дневен център за деца и младежи			Домашен социален патронаж			Център за социална рехабилитация и интеграция на лица в неравностойно положение			Защитени жилища		
	брой	места	заети места	брой	места	заети места	брой	места	заети места	брой	места	заети места	брой	места	заети места
2004	-	60	30	-	-	-	-	60	30	-	-	-	-	-	-
2005	1	417	419	1	15	5	-	60	72	-	-	-	-	-	-
2006	2	160	423	2	30	23	-	60	74	-	10	15	-	-	-
2007	2	596	467	1	20	15	-	60	154	1	16	48	-	-	-
2008	3	686	507	1	30	15	-	100	153	1	16	24	1	10	5

Таблица 28: Заведения и дейности за социални услуги, извършвани в обичайна домашна среда (в общността) в община Стражица²⁵

Заведения за социални услуги, извършвани извън домашна среда (извън общността) в община Стражица към 31.12.									
Години	Общо			Дом за деца или младежи с умствени затруднения			Дом за деца, лишени от родителски грижи		
	брой	места	заети места	брой	места	заети места	брой	места	заети места
2004	1	56	49	1	56	49	-	-	-
2005	1	56	47	1	56	47	-	-	-
2006	1	56	53	1	56	53	-	-	-
2007	2	127	127	1	56	56	1	71	71
2008	2	127	113	1	56	54	1	71	59

Таблица 29: Заведения за социални услуги, извършвани извън домашна среда (извън общността) в община Стражица²⁶

²⁵ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

²⁶ Източник: Териториално статистическо бюро - Велико Търново към НСИ, Справка с изх. номер 675/30.06.2011 г.

3.7. Капацитет на организации и институции

Сътрудничество между община Стражица с други институции и организации на територията ѝ, които са ангажирани с предоставянето на различни по вид социални, образователни, консултантски и други услуги за обществото, спомага за развитието ѝ, като това допринася за взаимното им повишаване на капацитета което от своя страна води до резултати като повишаване на компетентността и професионализма и подобряване на качество на предоставяните услуги и създаване на нови услуги. Община Стражица работи в тясно сътрудничество с органи на централната администрация като съвместно изпълняват проекти по национални програми в резултат на които се подпомага интеграцията на маргинализираните групи.

На територията на община Стражица неправителствени организации работят по проекти за развитие на гражданското общество, като осъществяват сътрудничеството и с други институциите .

Имайки в предвид все по засилващата се роля на междуинституционалното сътрудничество в обществените отношения и високите прагове поставени от страните от европейския съюз в това отношение е необходимо значително подобрение на сътрудничеството между общинната с други структури на държавната администрация и с представители на бизнеса и гражданското общество. Като цяло е поставена добра основа за бъдещо институционално и междуинституционално развитие и сътрудничество, но динамично развиващите се обществени отношения и произтичащите от тях зависимости налагат нуждата от развитие на капацитета по отношение на качеството и скоростта на сътрудничество водещи до хармонизация и устойчивост на този важен елемент от обществените отношения. Активизирането на бизнеса и НПО да участват в различни дейности и проекти в сътрудничество с общината ще повиши общия напредък по изпълнение на заложените цели и приоритети на настоящия план и е предпоставка за постигането на едно хармонично развиващо се общество със сложни взаимно обвързващи и обединяващи интересите действия.

3.8. Образование

Образованието и услугите в сферата на образованието, съгласно Регистър на средните училища и детски градини към Министерството на образованието, младежта и науката на територията на община Стражица се предоставят от девет училища и четиринадесет детски градини. За периода 2004 - 2010 г. в община Стражица има закрити 2 начални училища през 2008г.

Списък на училищата, детските градини и обслужващите звена, отговарящи на критериите в община Стражица			
Училище /детска градина /обслужващо звено	Вид	Град	Вид финансиране
НУ "Иван Вазов"	начално (I - IV клас)	Царски извор	Общинско
ОУ "Св.св.Кирил и Методий"	основно (I - VIII клас)	Асеново	Общинско
ОУ "Св.Кл.Охридски"	основно (I - VIII клас)	Виноград	Общинско
ОУ "Св.Кл. Охридски"	основно (I - VIII клас)	Камен	Общинско
ОУ "Отец Паисий"	основно (I - VIII клас)	Сушица	Общинско
ОУ "Н. Райнов"	основно (I - VIII клас)	Кесарево	Общинско
СОУ "А.Каралийчев"	СОУ (I - XII клас)	Стражица	Общинско
ПГ по транспорт "В.Друмев"	професионална гимназия	Стражица	Държавно
ПГ по СС "М.Ангелов"	професионална гимназия	Камен	Държавно
ОБДК	извънучилищни педагогически учреждения	Стражица	Общинско
ОДЗ "А.Каралийчев"	целодневна детска градина	Стражица	Общинско
ОДЗ "Сава Цонев"	целодневна детска градина	Стражица	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Асеново	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Благоево	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Владислав	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Бряговица	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Виноград	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Камен	Общинско
ЦДГ "Калинка"	целодневна детска градина	Кесарево	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Лозен	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Горски Сеновец	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Нова Върбовка	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Сушица	Общинско
ЦДГ	целодневна детска градина	Царски извор	Общинско

Таблица 30: Списък на училищата, детските градини и обслужващите звена, отговарящи на критериите в община Стражица²⁷

В община Стражица функционират и извънучилищно педагогическо учреждение - Общински детски комплекс - гр. Стражица, който се финансира от общинския бюджет.

3.9. Културно наследство. Традиции

Община Стражица разполага с читалища с библиотеки в повечето населени места, като всички развиват културна дейност за запазване на местните традиции и

²⁷ Източник: Министерството на образованието, младежта и науката, Регистър на средните училища и детски градини

културното наследство. Ежегодно се изготвя културен календар. По данни на Регистъра на народните читалища към Министерството на културата, броят им на територията на община Стражица е 15:

Народни читалища на територията на Община Стражица	
Читалище	Населено място
Развитие 1895	град Стражица
Самообразование 1921	село Бряговица
Надежда-1928	село Балканци
Възпитател-Кесарево-1895	село Кесарево
Станчо Станчев 1896	село Сушица
Христо Ботев 1918	село Нова Върбовка
Виделина-1905	село Владислав
Лев Николаевич Толстой 1890	село Виноград
Иван Кожухаров-1904	село Благоево
Възпитател-Камен-1896	село Камен
Просвета-1905	село Асеново
Бъдеще-1899	село Царски Извор
Зора-1925	село Ново Градище
Просвета Лозен-1906	село Лозен
Правда 2010	село Горски Сеновец

Таблица 31: Народни читалища на територията на Община Стражица²⁸

Община Стражица разполага с читалища с библиотеки в повечето населени места, като всички развиват културна дейност за запазване на местните традиции и културното наследство. Към читалищата функционират библиотеки, а към две от тях имат сформирани фолклорни групи (читалище „Самообразование – 21” и читалище „Лев Николаевич Толстой 1890”). В с. Горски Сеновец се намира самостоятелна библиотека, която не е част от читалището в селото. В осем читалища има уредени етнографски сбирки с материали от духовния, стопански и културен живот в населените места.

В съвременните условия читалищните настоятелства, поради липсата на финансови средства, са силно затруднени при реализирането на традиционните си дейности, свързани с поддържането и обогатяването на библиотечните фондове; осъществяване на форми на художествена самодейност – свързани със съхраняване, популяризиране на местните фолклорни традиции и обичаи, провеждане на нови местни инициативи, отбелязване на годишнини и чествания. Отпуснатите от държавния

²⁸ Източник: Министерство на културата - Читалища, Регистър на народните читалища

бюджет средства са крайно недостатъчни. Читалищните сгради са в незадоволително състояние и е необходимо извършването на ремонтни дейности и подобряването на материално-техническата база.

Ежегодно в община Стражица се изготвя културен календар. С участие на самодейните групи се отбелязват различни празници, като най-интересни са обредите и концертите по Коледа – Бъдни вечер и Рождество Христово, Нова Година, 8 март – Международния ден на жената, Трифон Зарезан – празникът на лозарите и винарите, конните надбягвания в Сушица, Камен и Кесарево на Тодоровден, 24 май – Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост, 1 юни – Международния ден на детето, 1 ноември – Денят на народните будители, сценките по Илинден. Обикновено с концерти на самодейците се предшестват и местните сборове и панаири.

Ежегодно провежданите панаири, сборове и празници на град Стражица и селата, съвпадат в повечето случаи с официални или църковни празници: 24 май – Балканци, Царски извор, Мирово; 12 юли – Петровден по стар стил – Камен; 15 август – Успение на Света Богородица – Стражица; 28 август – Успение на Света Богородица по стар стил – Кавлак и Водно; 21 септември – Рождество на Пресвета Богородица по стар стил – Ново Градище; и през м.октомври и ноември, около Димитровден – в останалите села: Кесарево, Владислав, Сушица, Асеново и т.н. Тези празници, панаири и сборове могат да възвърнат поне отчасти първоначалното си предназначение – да се предлагат произведения на местни занаятчии и производители, да се превърнат в места за сключване на сделки.

С участие на детски състави от училищата от цялата община се провеждат ежегодно Каралийчеви дни – седмицата преди 24 май. Традиционни са фестивалите на художествената самодейност за деца „Аз пея и танцувам” и за читалищата в община Стражица през месец май. Всяка година на 24 май се връчва Общинска награда „Ангел Каралийчев” на най-изявени ученици за участие в олимпиади и извънкласни културни и спортни прояви от регионален и национален мащаб. Обявяват се различни конкурси, провеждат се карнавали на приказката, конференции. Гости на Каралийчевите дни са композитори, писатели, поети, преподаватели от ВТУ „Кирил и Методий” В.Търново. Каралийчевите дни са едновременно атракция и елемент с особено присъствие от духовния и културен живот на общината. Съществува реална възможност заради личността на Ангел Каралийчев и значимостта на приказното му творчество проявите през Каралийчевите дни да се разширят първоначално на регионално, а по-късно и на

национално ниво с международно участие – на родните места на световно известни писатели за деца.

Основаване на Фондация „Ангел Каралийчев” ще допринесе за популяризиране родното място на писателя и популяризиране „Каралийчевите дни” извън пределите на България.

Общината разполага с Картинна галерия в гр. Стражица. Основана е през 1960 година. Сградата е открита е през 1974 г. и е построена по проект на арх. Живко Драгомиров – 7 изложбени зали на различни нива, със стъклен таван и директно слънчево осветление. Сградата обаче не е конструктивно укрепена и възстановявана след земетресението през м. декември 1986 година. Галерията разполага с богат фонд – 546 живописни творби, 93 скулптури, 240 графики, 28 творби от приложния раздел. Сред особено ценените експонати са творбите на Илия Петров, Никола Манов, Майстора, Димитър Казаков, Йоан Левиер, Михалис Гарудис, Васил Стоилов, Енчо Пиронков, Катя Гецова.

От 1974 до 1985 година в гр. Стражица се е провеждал Международен пленер по живопис, завършващ традиционно с изложба на творбите в Картинната галерия. Във фонда на галерията са оставени 212 живописни платна на художници, участвали в пленерите.

Изготвеният проект за възстановяването на Картинната галерия предвижда освен експозиционна площ, да се преустроят част от помещенията в Кафе-театър и Дом на приказката – една отдавнашна, неосъществена досега идея на стражичани.

В галерията ще могат да се излагат музейните сбирки и колекции, особено богатата и ценна от които е частната колекция на Харалмби Проданов – краевед от гр. Стражица.

Към общината са сформирани десет пенсионерски клуба, от които 8 в селата Бряговица, Виноград, Камен, Кесарево, Лозен, Ново Градище, Сушица, Царски Извор, които участват в организирането и провеждането на културните мероприятия.

3.10. Историческо наследство

Културно-историческото наследство е сред стратегическите фактори за устойчиво развитие. Благоприятните природо-климатични условия привличат и задържат хората по нашите земи още от древността. Високата културно-историческа и познавателна стойност на паметници от античната българска епоха, превръщат археологическите паметници на Община Стражица в поле за изследвания, база за

туристически продукти, “културен гръбнак” на настоящите поколения и “мост” за прехвърляне на ценности към бъдещите поколения.

На много места има останки от праисторически, тракийски, от римско и ранновизантийско време селища. Повечето от средновековните селища са напуснати или унищожени при османското нашествие от края на 14 век.

Землището на гр.Стражица е богато на древни исторически паметници.Те говорят за живот от времето на траките и римляните. Основание да се твърди, че тук е живяло население от тракийски произход, дават останките от надгробните могили. Най-достоверно доказателство за съществуването на траките са четирите могилки в местност „Могилките”.

В землището на Стражица са останали следи и от материална култура с римски произход.

В местността „Калето” са разкрити останки от поътна станция. Тя представлявала своеобразна страноприемница, намираща се на римски път от Никополис ад Иструм до Марцианополис. Съхранената каменна настилка на римския път е около 100 м. с ширина 3м. Крепостта е издигната върху силно издадена към реката скалиста височина. Според преданието в крепостта е имало малка пещера, в която са се пазили различни съкровища и стражите са намирали подслон при трудни обстоятелства. Пещерата е съществувала до края на XIX век.

В североизточната част на селището се намирала старинна църква – клисище. Около църквата имало гробище –единственият белег, свидетелстващ за това селище. На надгробните камъни са издялани различни занаятчийски инструменти или оръдия на труда:рало, вол, чук . Тези знаци показват какъв е бил занаятът и до каква степен е стигнало развитието на селището.

Част от археологичните материали, открити при изкопни работи или случайно намерени са представени в Изложбената зала в град Стражица.

В с.Сушица се намира къщата - музей на матроса Димитър Атанасов Димитров. В непосредствена близост до нея е създаден парк с оръдия, дарени от БВМФ. Всяка година на 4 март се чества годишнината от геройската смърт на моряка.

За художествени паметници на културата са обявени църквите “Св.Димитър” в с. Кесарево, “Света Богородица” в гр.Стражица и “Света Параскева” в с.Сушица.

На територията на Община Стражица в селата Камен и Сушица има паметници на загиналите в Руско-турската освободителна война руски войни. Според

историческия период към който принадлежат, те са възрожденски, а в съответствие с научно-културната специфика – те са исторически, архитектурно-строителни.

Обобщено в община Стражица могат да бъдат посетени седемнадесет паметника на културата:

- Паметници на загиналите във войните, с. Благоево;
- Паметна плоча, с. Бряговица;
- Паметник на Стефан Черкезов, с. Виноград;
- Паметник на загиналите във войните, с. Владислав;
- Осем паметника – братски могили на загинали руски войни, с. Камен;
- Паметник на загиналите през войните, с. Лозен;
- Паметник на загиналите във войните, с. Мирово;
- Братска могила на загиналите войни, с. Николаево;
- Паметник на загиналите във войните, с. Нова Върбовка;
- Паметна плоча на загиналите във войните, с. Любенци,

както и:

- Изложение на локомотиви от началото на 20 век и четиринадесет чешми в с. Асеново;
- Крепостта „Калето” и пещерата „Кочата дупка” в с. Балканци;
- Крайпътен ландшафтен парк „Малка България”, направен по проект по програма ФАР в село Железарци, както и защитена местност „Железарци”
- Чудотворния кладенец „Света Марина”, с. Кесарево;
- Останки от крепости и селищна могила в с. Ново Градище;
- Къща музей „Старшина първа степен Димитър Атанасов Димитров” и етнографска експозиция в с. Сушица.

Църквите, които могат да бъдат посетени в населените места от община Стражица са петнадесет на брой, а именно:

- Църква „Св. Архангел Михаил” в с. Благоево;
- Църква „Св. Димитър” в с. Бряговица;
- Църква „Св. Св. Кирил и Методий” в с. Балканци;
- Църква „Успение Богородично” в с. Виноград;
- Църква „Св. Великомъченик Димитрий” в с. Владислав;
- Църква „Света Богородица” в с. Водно;

- Църква „Свети Архангел Михаил” в с. Горски Сеновец;
- Църква „Свети Георги” в с. Камен;
- Църква „Свети Димитър” – паметник на културата в с. Кесарево;
- Църква „Свети великомъченик Димитрий” в с. Лозен;
- Църква „Св. Св. Кирил и Методий” в с. Мирново;
- Църква „Св. Иван Рилски” в с. Николаево;
- Църква „Св. Параскева” в с. Сушица;
- Църква в с. Нова Върбовка;
- Църква „Св. Николай Летни” в с. Царски Извор.

Основен проблем за опазването на това наследство са недостатъчните грижи за поддържане паметниците на културата, поради недостига на средства и подходящи механизми. Опазването на културното наследство е важно условие за повишаване привлекателността на Общините както за инвестиции, така и за изграждане на качествена жизнена среда.

2.3.11. Младежки дейности и спорт

Развитието на **младежки дейности и спорт** на територията на община Стражица е свързано с проблемите на младите хора, тяхната реализация и мястото им в обществения живот. Това обуславя необходимостта от създаването на дългосрочна политика, която насочват главно към продължаване на образованието си в голям град, като много малко от тях мислят за реализация на територията на общината.

Разработването и прилагането на програми за квалификация и преквалификация, както и обучения в умения за разработване на проекти с младежка насоченост, би подпомогнало част от процесите по регулиране на неблагоприятните демографски процеси в общината.

В тази насока по проект „YouthBG.net - виртуална мрежа за младежко развитие” в рамките на програма "Младежки дейност 2006-2007" през 2007 г. е създадена Младежка организация в Стражица.

Продължава да съществува необходимост от създаване на центрове за младежи, места за развлечения и съвременна спортна база /игрища, басейни, спортни площадки, тенис кортове и др./ за развитие на младежките дейности и спорт. Към общината са сформирани Младежкия клуб в село Камен и Футболният клуб в село Лозен.

IV. АНАЛИЗ НА ИНФРАСТРУКТУРНОТО РАЗВИТИЕ, УРБАНИЗАЦИЯТА И ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

4.1. Техническа инфраструктура

Транспортна инфраструктура

През територията на община Стражица преминават много важни пътни комуникации с регионално и национално значение. С национално значение са пътищата от националната сухопътна мрежа, а именно:

- Велико Търново – Кесарево - Омуртаг /Варна/
- Горна Оряховица - Камен – Попово /Варна/
- Стражица - Лозен - Полски Тръмбеш /Русе –Велико Търново/
- Стражица - Ново Градище – Омуртаг /Варна /
- Гъстотата на пътната мрежа е значително по-висока от средната за страната – 1.04 км/кв.км за общата дължина, вкл. улици и пътища и 0.076 км/кв.км за дължината на междуселищните пътища.

Гъстотата на пътната мрежа е значително по-висока от средната за страната – 1.04 км/кв.км за общата дължина, вкл. улици и пътища и 0.076 км/кв.км за дължината на междуселищните пътища.

Междуселищните връзки в общината се осъществяват чрез автомобилния транспорт. Изградени са 546 км улици и пътища от II-ри до IV-ти клас. През 10 от всичките 22 населени места минават пътища III-ти клас, през останалите– IV-ти клас. Четвъртокласната пътна мрежа е 83 километра, от която за периода 2007 - 2010 г. е ремонтирана 61.2 км. За периода 2011 - 2013 г. е необходимо да бъде извършен ремонт на 41.5 км. (Приложение № 1) Третокласната пътна мрежа е 92 километра, от която за периода 2007 - 2010 г. е ремонтирана 60.4 км. За периода 2011 - 2013 г. е необходимо да бъде извършен ремонт на 69.63 км. . (Приложение № 2).

Въпреки извършените ремонтни на пътищата от III и IV клас, преобладаващата част от пътищата са с влошени параметри. Необходими са значителни инвестиции за поддържане и ремонт на пътната инфраструктура. Част от селата в по-високите части на Предбалкана през зимата стават трудно достъпни, а дори и недостъпни за кратки периоди от време.

Въпреки извършените ремонти, състоянието на голяма част от уличната мрежа в общината продължава да е в лошо състояние. Голям е броят на неизградените улици в населените места. (Приложение № 3) През последните години започна изграждане на

тротоари в някои от населените места в общината, но все още предстои изграждането на голям брой такива (приложение № 4).

Община Стражица се обслужва от железопътна линия с национално значение София – Варна /през Горна Оряховица/.

ЖП гара Стражица и жп спирките в селата Кесарево и Асеново, заедно с наличния автопарк създават добра възможност за транспортни комуникации и превоз на стоки. Особено благоприятна за икономиката на общината е близостта на летище Горна Оряховица.

Водоснабдяване

До 1987 година 18 от общо 22-те населени места на общината са водоснабдени. След тази година, в периода на възстановяване щетите от земетресението през 1986 година продължава изпълнението на програмата за развитие и в резултат на това са водоснабдени и останалите селища на община Стражица. От 1992 година до 1999 година са осъществени проектите за допълнително водоснабдяване на селищата с режим на водопотреблението – Кесарево, Камен, Нова Върбовка, Виноград, Благоево, Владислав, Балканци, Лозен, Железарци и Любенци, а във Водно - изграждане на вътрешната водопроводна мрежа.

Населението на община Стражица е водоснабдено, като са извършвани реконструкции от дружеството ВиК. Град Стражица се водоснабдява от хидровъзел “Йовковци”, а останалите населени места от местни водоизточници. Вътрешната водопроводната мрежа на Община Стражица е с обща дължина 264 км. Външната водопроводна мрежа е 125,955 км. Анализът на съществуващата изграденост на водоснабдителните системи в Община Стражица показва необходимостта от големи инвестиции за рехабилитация на водопроводната мрежа на територията на общината.

Канализационната мрежа на община Стражица е във висока степен на изграденост, като за периода 2007 - 2010 г са изпълнени проекти за доизграждане и реконструкция на канализационна мрежа в гр. Стражица и за изграждане на отводнителна канализация в с. Кесарево. В процес на изпълнение по Програма за развитие на селските райони са проекти за изграждане на вътрешна канализационна мрежа с пречиствателно съоръжение в с. Камен - етап I, с. Кесарево, с. Сушица - етап I.

За изграждането на канализационна мрежа в малките населени места не са предприети мерки и е необходимо да се прецени икономическата целесъобразност и да се съпостави население и размер на инвестицията, на база на което да се търсят възможности за финансиране.

Телекомуникациите и нивото на развитието им в община Стражица се добро. В град Стражица има четири доставчици на мрежови интернет, като един от тях предлага оптична свързаност и трима доставчици на мобилен интернет. В повечето села има достъп само до мобилен интернет.

Енергийни мрежи и системи

Енергоснабдяването в община Стражица е на добро ниво, като всички населени места са електрифицирани. Основен източник на електроенергия е националната електроенергийна система, посредством един от основните възли на преносната система – подстанция Горна Оряховица с трансформация на напрежението 220/110/20 кв. Чрез трансформаторна районна подстанция 110/20 кв. разположена на територията на гр.Стражица се осигурява захранването на цялата община.

2.4.2. Урбанизация

Разположението на населените места върху територията на община Стражица не е подчинено на някаква схема, но може да се приеме, че те са сравнително равномерно разположени върху цялата ѝ територия. Градът е разположен в добра близост до селските населени места. Това предполага възможности за усъвършенстване на връзките град – село.

Въпреки демографския спад на населените места, към 2010 г. няма закрити поради обезлюдяване населени места.

В община Стражица има 22 населени места с население към 31.12.2003 година 16030 души. Общината заема 508 кв.км площ от територията на страната, като 4,96% (25247,84 дка) от територията на общината са населени места.

Ако се направи съпоставка на гъстотата на селищната мрежа на страната и тази на община Стражица ще се види, че тя е 4,4 населени места на 1000 кв.км или с 0,5 пункта гъстотата на селищната мрежа в общината е по-малка от тази за страната.

Основен проблем, пред който община Стражица е изправена е необходимостта от обновяването и реструктурирането на жилищните комплекси и липсата на средства от страна на собствениците за обновяване и саниране.

Подробните устройствени планове на населените места са остарели и неактуални след реституционните процеси. Създаването на кадастрална карта на населените места в цифров вид и цифров вид улична и дворищна регулация са неотложна необходимост.

4.3. Околна среда

В Община Стражица не са констатирани масови замърсявания и увреждане на околната среда, опасни за здравето на хората и флората и фауната в района.

Качество на атмосферния въздух

Районите за оценка на управление на качеството на атмосферния въздух са определени в съответствие с изискванията на Наредба № 7 към Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Община Стражица попада в VI район по чл. 30, ал. 1, т. 3 от горесцитираната наредба. Това са райони, в които нивата на един или няколко замърсителя са между съответните горни и долни оценъчни прагове.

На територията на общината няма мониторингови станции за контрол на състоянието на атмосферния въздух. Поради това всяко тримесечие РИОСВ гр. В.Търново извършва контрол на азотен диоксид (NO_2), серен диоксид (SO_2), сероводород (H_2S), прах и оловни аерозоли. РИОСВ гр. В.Търново контролира предприятията "Велпа-91" АД и "Корадо-България" АД заради паровата централа на първото и мазутната централа на второто, която е евентуален източник на замърсяване. По - значимо е атмосферното замърсяване в района на големите пътища през летния сезон: първокласния път София - Варна. С урбанизирането на територията на общината се очаква повишаване на количеството на прах от строително-ремонтните дейности и на прах и серен двуокис от комунално-битовото отопление през зимата.

Шум

Тъй като на територията на общината няма големи промишлени предприятия, основен източник на шум е автотранспорта, като се очаква през следващите няколко години това шумово замърсяване да се повиши. Очаква се повишаване на шумовото и прахово замърсяване от строително-ремонтните дейности на територията на общината, свързани с повишения инвестиционен интерес. Шумовото замърсяване от автомобилния транспорт може да бъде ограничено чрез създаването на зелени пояси и подобряване на състоянието на пътната настилка.

Повърхностни води

На територията на община Стражица се намират 3 пункта за контрол качеството на повърхностните води от Националната система за мониторинг на околната среда:

- Пункт: р. Стара река BG1YN00651MS160 - (р. Стара река, мост след с. Кесарево). Проектна категория – II;
- Пункт: р. Голяма BG1YN06413MS150 - (р. Голяма при ХМС гр. Стражица). Проектна категория – II;

- Пункт: р. Лефеджа BG1YN00061MS140 - (р. Лефеджа при с. Бряговица преди вливане в р. Янтра). Проектна категория – II.

Резултатите от мониторинга в съответствие с изискванията на Наредба № 7/1986 г. за определяне емисионното състояние на водите в реките през 2008 г. в трите пункта са следните: през цялата година водите в пунктовете са отговаряли по всички показатели на проектната категория.

Екологичните проблеми на общината са:

- Образуването на нерегламентирани сметища
- Зачестяване на палежите на нерегламентирани сметища или контейнери
- Повишаване на съдържанието на нитрати в питейната вода на селата Балканци, Владислав и Благоево

Въпреки ежегодното организиране на почистване на нерегламентираните сметища на територията на община Стражица е необходимо да се предприемат допълнителни мерки по засилване на контрола за предотвратяване на образуване на нерегламентирани сметища и палежите им.

По отношение на повишаването на съдържанието на нитрати в питейната вода на селата Балканци, Владислав и Благоево е необходимо да се засили контрола върху селскостопанските производители.

За подобряване на състоянието на околната среда община Стражица е стартирала проекти за изграждане пречиствателни съоръжения в селата предстои, като за три населени места са стартирали проекти по Програма за развитие на селските райони.

Също така е въведена частична система за разделно сметосъбиране.

Община Стражица е член на сформираното сдружение с обществено полезна дейност „За чисти селища” между градовете Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Стражица, Златарица и Елена, което има за цел изграждането на депо за отпадъци. Все още не е започнало изграждането на депото, което вече трябваше да е факт по програма ИСПА. Регионално депо за отпадъци предстои да се реализира по Оперативна програма „Околна среда” и ще обслужва 6 общини от областта.

АКТУАЛИЗИРАН SWOT АНАЛИЗ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

SWOT АНАЛИЗ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

Силни страни	Слаби страни
• Положителен икономически растеж; • Изградена индустриална зона в гр. Стражица; • Изградена производствена база и работещи средни промишлени предприятия; • Нови малки предприятия в преработващата индустрия; • Наличие на преработвателни мощности в хранително вкусовата промишленост; • Производствен опит и традиции в селското стопанство, висок % земеделски, горски и водни територии; • Подобрена образователна структура на населението; • Балансирано изградена мрежа от образователни, здравни и културни заведения; • Наличие на добри транспортни комуникации от регионално и национално значение; • Съхранени културни традиции и обичаи;	• Ограничени финансови ресурси и инвестиции; • Амортизирана и недоизградена инфраструктура – необходимост от ремонти и обновяване на транспортна, водоснабдителна, хидромелиоративна, и социална; • Липса на иновативни малки и средни предприятия; • Загубени външни пазари и свито вътрешно потребление за фирмите от преработващата индустрия; • Недостатъчно ефективна бизнес и пазарна инфраструктура; • Недостатъчно организации, подпомагащи бизнеса и гражданското общество и недостатъчно услуги от съществуващите; • Неблагоприятни демографски тенденции; • Високо равнище на безработица – над средната за страната; • Различия в условията на живот в града и селата; • Недостатъчно развити публично-частни партньорства;

Възможности	Заплахи
• Подобряване на жизнената среда и качеството на живот; • Съхранена природна среда и екологично чист район; • Поддържане на добър баланс между видовете територии – земеделски земи, горски фонд, водни площи и течения, урбанизирани територии; • Увеличаване на възможностите за професионална реализация и повишаване на средната годишна заплата; • Увеличаване на икономическия растеж и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика; • Развитие на модерно селско, горско стопанство и рибовъдство чрез финансиране от ЕС; • Развитие на биологично пчеларство; • Обвързване на местните суровини с предприятия на преработвателната промишленост; • Нови пазари за реализация на местна продукция; • Привличане на чужди инвестиции; • Използване на фондове на ЕС за подобряване и развитие на инфраструктурата; • Развитие на туризма на базата на културните и природни дадености; • Създаване на национални и международни партньорства с други общини и изпълнение на съвместни проекти.	• Намаляване на населението; • Увеличаване на миграцията и поради увеличаване на привлекателността на пазара на труда в ЕС и по-големите градове в България; • Влошаване на възрастовата и образователната структура на населението; • Намаляване на възможностите за професионална реализация; • Липса на инвестиции и ограничен интерес на чуждите инвеститори към малките общини; • Пропускане на възможности за кандидатстване за финансиране от фондове на ЕС и други; • Влошаване на състоянието на техническата и социалната инфраструктура; • Намаляване на конкурентоспособността на местната икономика; • Слабо взаимодействие със съседни общини за реализация на съвместни проекти.

АКТУАЛИЗИРАНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

I. ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

Визията на община Стражица е:

Община Стражица се стреми към бъдеще, в което природните ресурси и сътвореното от нейните жители да бъдат използвани по най-разумен и ефективен начин за осигуряване на хармонично развитие, поминък и просперитет на всеки; общината да бъде привлекателно място за живот и личностна реализация, роден дом за всички.

В рамките на формулираната визия, на основа на трайните тенденции и процеси в икономиката и социалния живот на общината през последните години, в съответствие с общовалидните принципни насоки за развитието на човешките общности от гледна точка на концепцията за устойчивото развитие, се очертават следните приоритети пред община Стражица:

Приоритет 1: Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика.

Приоритет 2: Развитие и модернизация на инфраструктурата.

Приоритет 3: Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот.

Приоритет 4: Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда.

II. ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ, МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Приоритет 1 „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика”

Цел 1: Развитие на модерно селско, горско стопанство и рибовъдство

Мерки:

1. Създаване на модерни ферми и пазари отговарящи на европейските изисквания.
2. Засаждане на нови и подобряване състоянието на съществуващите трайни насаждения.
3. Развитие на зеленчукопроизводството.
4. Изграждане на борса/гържище за земеделски продукти.
5. Изграждане на хидромелиоративни системи.
6. Развитие на биологично земеделие и пчеларство.

Цел 2: Обвързване на аграрния сектор с преработващата индустрия

Мерки:

7. Създаване на предприятия за високо технологично преработване на продуктите от животновъдството, растениевъдството и горското стопанство.

Цел 3: Подпомагане на малкия и среден бизнес и привличане на инвестиции

Мерки:

8. Изграждане на бизнес инфраструктура.
9. Подобро административно обслужване и подкрепа на предприемачите и МСП.
10. Развитие и трансфер на нови технологии. Изграждане на публично-частни партньорства.
11. Разработка на инвестиционен профил на общината. Маркетинг за привличане на инвестиции.

Цел 4: Укрепване на връзката град-селски територии.

Мерки:

12. Разнообразяване на структурата и създаване на нови връзки град-село.

Цел 5: Повишаване на заетостта

Мерки:

13. Постигане образователно равнище и квалификация на работната сила съответстващо на потребностите на икономиката.

Цел 6. Постигане на ефективно туристическо развитие

Мерки:

14. Развитие на алтернативен туризъм.

Приоритет 2: Развитие и модернизация на инфраструктурата.

Цел 1. Усъвършенстване на техническата инфраструктура

Мерки:

1. Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа.
2. Изграждане и рехабилитация на улични и тротоарни настилки в населените места от Общината.
3. Рехабилитация и реконструкция на водопроводната мрежа в Общината.
4. Свързване на селата с отклонения в качеството на водата за водоснабдяване от язовир „Йовковци”.
5. Доизграждане и рехабилитация на канализационната мрежа на гр. Стражица.
6. Изграждане на канализационна мрежа и в селата от Общината.
7. Подобряване инфраструктурата на телекомуникациите.
8. Доизграждане и подобряване на енергийната инфраструктура.
9. Подобряване инфраструктурата на селското и горското стопанство.

Цел 2. Усъвършенстване на социалната инфраструктура.

Мерки:

10. Изграждане, рехабилитация и енергийноефективна реконструкция на училища, социални, здравни и читалищни сгради.
11. Подобряване и ремонт на спортната инфраструктура.
12. Изграждане на туристическа инфраструктура.

Приоритет 3: Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот.

Цел 1. Подобряване параметрите на околната среда

Мерки:

1. Почистване на нерегламентираните сметища.
2. Изграждане пречиствателни съоръжения.
3. Въвеждане на разделно сметосъбиране.

4. Включване към регионалното депо за отпадъци./ Предприятие за преработване на отпадъци.

Цел 2. Опазване на природното наследство на общината

Мерки:

5. Опазване на лечебни растения и биоразнообразието в общината.
6. Мероприятия срещу ерозионни процеси, укрепване на свлачища, почистване и укрепване на речни корита.

Цел 3. Превръщане на общината в привлекателно място за живот.

Мерки:

7. Изграждане на зони за отдых и екотуристическа инфраструктура.
8. Подобряване на ефективността на образователната система.
9. Подобряване на здравеопазването и здравните услуги.
10. Подпомагане социално обременените групи.
11. Развитие на културата и съхраняване на културната идентичност.

Приоритет 4: Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда.

Цел 1. Създаване на партньорства за постигане на развитие.

Мерки:

1. Създаване на партньорства.
2. Участие в съвместни проекти със страни от ЕС.

Цел 2. Развитие на институционалния и административен капацитет

Мерки:

3. Укрепване капацитета на местната власт.
4. Подобряване на качеството на услугите предоставяни от местните власти.

Реализирането на **Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.** е невъзможно без конкретизация на няколко нива – приоритетни сектори, цели към развитието на тези сектори, мерки/програми към всяка от целите и конкретни проекти или проектни идеи за прилагане на всяка от мерките.

Приоритет 1: Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика

Устойчивото и балансирано развитие налага както нови, количествени, така и качествени изменения, обхващащи всички елементи на регионално развитие и водещи до балансирано и хармонично интегриране.

За постигане на устойчив растеж, ще бъдат предприети действия насочени към спиране на икономическия спад, стабилизиране на местната икономика и преминаване към ускорено развитие. За целта се предвиждат мерки, насочени към изграждане на местната инфраструктура, която да осигури достъп и да привлече чужди инвестиции. Основните насоки за подпомагане на общинската икономика са свързани с повишаване на нейната конкурентоспособност и стимулиране на частния бизнес.

Оценката на степента на достигане до тази цел ще се осъществява чрез показатели, характеризиращи развитието на икономиката.

Ключовите компоненти тук ще бъдат:

- Атрактивна бизнес среда;
- Стимулиране нови технологии;
- Обвързаност между аграрен сектор и преработваща индустрия

Цел 1: Развитие на модерно селско, горско стопанство и рибовъдство

Създаването на условия за развитие на устойчиво селско стопанство, чрез подобряване състоянието на съществуващите трайни насаждения, развитие на зеленчукопроизводство, изграждане на борса/тържище за земеделски продукти са основни предизвикателства в развитието на общината.

Целесъобразно е да се използват средствата на Структурните фондове и програми на Европейския съюз за реализиране на проекти за обучение и преквалификация, за създаване на масиви от трайни и други насаждения с прилагане на нови технологии отговарящи на европейските изисквания.

Мярка 1: Създаване на модерни ферми и пазари отговарящи на европейските изисквания

Основните дейности при изпълнението на тази мярка за периода 2011 - 2013 г., които община Стражица е планирала са насочени:

- Изграждане на нови животновъдни ферми и модернизация на съществуващите.

Мярка 2: Засаждане на нови и подобряване състоянието на съществуващите трайни насаждения

За реализирането на тази мярка общината ще предприеме следните действия:

- Създаване на лозови масиви в с. Владислав, гр. Стражица, с. Ц. Извор и разширяване лозов масив с. Камен.
- Създаване на нови овощни насаждения.

Мярка 3: Развитие на зеленчукопроизводството.

За развитието на зеленчукопроизводството основните дейности са:

- Увеличаване на площите за отглеждане на зеленчукови култури

Мярка 4 Изграждане на борса/тържище за земеделски продукти.

Развитието на тържищната търговия, ще повишава както нивото и качеството на търговията с пресни и преработени селскостопански продукти, така и съответствието на качеството им с международните стандарти.

Мярка 5: Изграждане на хидромелиоративни системи

Възстановяването и изграждането на хидромелиоративни системи ще даде възможност за развитие на поливно земеделие, повишаване на добивите и развитие на зеленчукопроизводството и отглеждането на други култури, които изискват напояване. Основните дейности за изпълнението на мярката са:

- Реализация на проекти за възстановяване на напоителните системи.

Мярка 6: Развитие на биологично земеделие и пчеларство

Популяризирането ще се реализира чрез масово достъпни информационни материали за добри практики и консултации / в агро-бизнес центрове/. Симулирането се осъществява по две направления – по –изгодна пазарна реализация на продукцията и леснодостъпно осигуряване на компост за наторяване. Мярката е в пряка зависимост от осигуряване на условия за поливно земеделие. Основните дейности за изпълнението на мярката са:

- Разпространение на информация за изискванията и предимствата на биологичното земеделие.
- Осъществяване на организационна помощ за сертифициране и регистрация на биологични ферми.

Цел 2: Обвързване на аграрния сектор с преработващата индустрия

Аграрният сектор на общината има неизползван потенциал. За развитието на общината ще се разчита на утвърждаването на аграрният профил оценен от позицията на съвременните критерии и изисквания на ЕС.

Мярката за постигане на тази цел е насочена в две направления. Първо - преодоляване на недостатъците на аграрния сектор – слаба организираност и пазарна

инфраструктура, слабо присъствие на научно обслужване, ниска ефективност. И второ направление - разширяване на комплекса от дейности/оползотворяване на ресурси/ - модерно животновъдство, увеличаване на трайните насаждения, поливно земеделие, интензивно зеленчукопроизводство, преработващи предприятия, включване на алтернативния туризъм като съпътстваща дейност.

Крайната цел в развитието на аграрния сектор е да се постигнат нови качества – конкурентоспособност, устойчивост.

Мярка 7 Създаване на предприятия за високо технологично преработване на продуктите от животновъдството, растениевъдството и горското стопанство.

Обвързването на производството на продукти от отраслите с преработващата промишленост ще е залог за едно устойчиво развитие на тези сектори. Това би спомогнало и за постигане на една по-висока и трайна заетост на населението на общината. Основните дейности за изпълнението на мярката са проектиране и изграждане на предприятия за високо технологично преработване на продуктите от животновъдството, растениевъдството и горското стопанство, както и модернизация на съществуващите.

Цел 3 Подпомагане на малкия и среден бизнес и привличане на инвестиции

Първа необходима стъпка е подобряване на диалога и повишаване на взаимното доверие между общината и бизнеса. Необходимо е също така координиране на бизнес-намеренията, тяхното информиране и насочване.

Основната цел тук е изготвянето и предоставянето по подходящ начин на информация на потенциални инвеститори за икономическия потенциал на общината и за възможностите за бизнеса.

Мярка 8 Изграждане на бизнес инфраструктура

Предоставянето на бизнес и технологични услуги, допринасящи за развитието на предприемачеството и местния бизнес и /или създаването на нови работни места, е все още определен дефицит в Общината. Това определя необходимостта от дейности по създаване и повишаване ефективността на бизнес услугите, включително специализирани услуги за МСП. Общината се нуждае от изграждане на бизнес-инкубатори, бизнес- център, нови производствени зони.

Въвеждането на съвременни организационни форми за насърчаване на пазарното реструктуриране в промишлеността, следва да осигурят необходимото съдействие в технологичното обслужване на промишлените предприятия, осигуряване

на задгранични партньори, координиране усилията на местните партньори за изпълнение на съвместни проекти

Основната цел на мерките и проектите в това направление е да се постигне технологично обновление на производствените предприятия в общината, което ще доведе до увеличаване на качеството на продукцията и конкурентоспособността на самите предприятия. Основните дейности по тази мярка включват:

- Развитие на „Индустриална зона - Юг” гр. Стражица
- Консултантска и методическа подкрепа за създаване и развитие на малки и средни предприятия.

Мярка 9 Подобро административно обслужване и подкрепа на предприемачите и МСП

Усилията ще бъдат насочени основно към повишаване на конкурентоспособността на МСП.

Един от основните фактори, който успешно би подпомогнал повишаването на конкурентоспособността на МСП и би позволил създаването на продукти с висока стойност е наличието на ресурс от високообразовани кадри. Основните дейности по тази мярка включват:

- Оказване на консултантска и методическа подкрепа на бизнеса.
- Подкрепа създаването на партньорства с бизнеса в страната и чужбина.

Мярка 10 Развитие и трансфер на нови технологии. Изграждане на публично-частни партньорства.

Позиционирането на производителите в общината, в европейските и световните пазари, налага като задължително изискване постигането на определени технологични стандарти и ново качество на произвежданата продукция. Дейностите по тази мярка включват:

- Създаване на цех за естерифициране на растителните масла за производство на биодизел.
- Осигуряване на информация за възможностите за финансиране по Европейски програми и фондове на регионално, национално и международно ниво

Мярка11: Разработка на инвестиционен профил на общината. Маркетинг за привличане на инвестиции.

Едно от важните условия за изграждане на конкурентен профил на общината е достъпът до информационни и комуникационни технологии. Постигането на тази цел, от една страна е свързано с въвеждането на нови технологии за цифров пренос на информация, водещи до повишаване на ефективността, обхвата и прозрачността от представянето на публични услуги на населението, както и услуги на местния бизнес. От друга страна, използването на тези технологии е свързано с подходящо обучение на населението и местния бизнес. Дейностите по тази мярка включват:

- Представяне на общината на национални и международни форуми за търсене на инвеститори.
- Изготвяне на рекламни материали.
- Маркетинг на Индустриална зона - Юг гр. Стражица.

Цел 4 Укрепване на връзката град-селски територии

Специален акцент трябва да се постави върху укрепване на връзката град - село, чрез подобряване на комуникациите, създаване на работни места, подобряване на услугите. С тази цел се преследва стимулирането на производства и услуги извън града. Освен икономическа мотивация се очаква значително увеличена местна заетост, задържане на населението - оживяване на селските райони на общината. Взаимодействието между града и селото са от стратегическо значение за повишаване на конкурентоспособността на Общината.

Мярка 12 Разнообразяване на структурата и създаване на нови връзки град –село.

Необходимо е да бъдат предприети действия към разнообразяване на структурата на селскостопанската заетост. Близостта на града до селата е фактор, който трябва добре да се използва в бъдеще, тъй като създава възможности за подобряване и създаване на нови връзки град - село и за превръщане на града в опорен център на селищната система, обслужващ селската местност. Ще се отдели специално внимание върху тези функции на града, които играят обслужваща роля в процесите на реструктуриране на селските райони, като мерките са насочени към разнообразяване на структурата и към създаване на нови връзки град - село. Взаимодействието между града и селото са от стратегическо значение за повишаване на конкурентоспособността на селските райони.

Цел 5: Повишаване на заетостта

Община Стражица е сред общините с високо равнище на безработица. Прилагането на превантивни и активните мерки на пазара на труда ще обхване всички

социални групи с особена подкрепа на най рисковите групи. Борбата с безработицата изисква широкообхватни мерки за подкрепа. Инструмент за политиката по заетостта са регионалните и местни програми за заетост. Партньорство със заинтересованите институции в общината за реализирането на мерки за увеличаване на заетостта в различни области, съобразени с конкретните икономически и социални условия на територията на общината, както и за извършването на общополезни дейности, които ще обновят облика ѝ, ще имат добър социален ефект.

Мярка 13: Постигане образователно равнище и квалификация на работната сила съответстващо на потребностите на икономиката.

Осъществяването на мерките, дейностите и проектите за повишаване качеството на човешкия капитал, ще се реализират в партньорство между местната власт и социално – икономическите партньори, в т.ч училища, бизнеса, териториално бюро по труда, неправителствения сектор..

Дейностите които включваме в тази мярка са:

- Квалификационни курсове, организирани от ДБТ, община Стражица и работодатели.

Цел 6: Постигане на ефективно туристическо развитие

Наличието на природни ресурси и туристически продукти е възможност както за икономическото стабилизиране на общината, чрез създаване на допълнителна заетост и приходи за населението, така и за приобщаване към други общности и културен и духовен обмен. Усилията трябва да се насочат към създаване на продаваеми туристически продукти и туристически “новини”, изграждане на туристическа инфраструктура, квалификация на кадри, активен маркетинг, информираност и адекватно поведение на местното население, благоустрояване в основните туристически ареали.

Туризмът в общината има потенциал да се развива в две направления:

- В селските райони - селски, екологичен, познавателен, културен и аграрен туризъм.
- В града - културен туризъм.

Мярка 14: Развитие на алтернативен туризъм

Развитието на алтернативен туризъм е една от неизползваните възможности за развитие на общината. Усилията трябва да бъдат насочени към изграждане на туристическа инфраструктура, информираност, благоустрояване в планираните дестинации. Основните природни ресурси за развитие на туризма в общината са в

селските райони и околностите на града. Следва да се доразвиват възможностите за развитие на екотуризъм.

Основните дейности за изпълнението на мярката са:

- Реализация на проекти за развитие на селски и други форми на туризъм.
- Партньорски проект с община от Румъния.

Приоритет 2: Развитие и модернизация на инфраструктурата.

Подкрепата за развитие и модернизация на инфраструктурата е от определящо значение за включване на общината в процесите на развитие и конкурентоспособност. Регионалната и местна инфраструктура е ключов фактор, стимулиращ развитието на бизнеса и икономическо приобщаване на цялата територия. Освен това дейностите по изграждане и модернизация на инфраструктурата са източник за създаване на нови работни места в процеса на нейното изграждане и функциониране.

Постигането на този приоритет ще бъде до голяма степен резултат от реализацията на инфраструктурни проекти. Инвестициите, свързани с местната инфраструктура са основен фактор за регионална конкурентоспособност, за повишаване мобилността на населението, за навлизане на информационните и комуникационни технологии.

Ефектът от подобрена пътна свързаност се изразява в следното:

Стимулиране на местната икономика чрез подобряване на транспортните връзки.

Засилване на конкурентната среда на общинската икономика чрез улесняване на транспортните връзки и по този начин стимулиране на нейната ефективност.

- Развитие на инфраструктурата, допринасяща за постигането на целта за устойчив икономически растеж, заетост и балансирано развитие.
- Подобряване на качеството на инфраструктурните услуги в съответствие с очакваното търсене на различните видове структура.

Мярка 1. Реконструкция и рехабилитация на общинската пътна мрежа

Техническата инфраструктура е ключов фактор, стимулиращ икономическото и социалното развитие и допринасящ за обвързване на общината с областта и за осъществяване на активни национални и наднационални връзки. По-добрите условия безспорно водят до повече инвестиции и създаване на благоприятни условия за растеж.

В тази връзка Община Стражица включва редица проекти за ремонт, рехабилитация или изграждане на пътища.

Основните действия тук ще бъдат:

- Инвестиране в трайно подобряване на експлоатационното състояние на пътищата минаващи през общината и пътищата свързващи я със съседните общини и областния център чрез рехабилитация на пътища от III и IV клас, в това число ремонт на IV клас път VTR 1285 "Благоево-Балканци-Кесарево" и Ремонт на път IV-40907 "Разклон път III-407 с.Кавлак"
- Ремонт на околоръстен път град Стражица
- Проектиране и укрепване на мост над р. Лефеджа с. Бряговица
- Ремонт подпорна стена с. Асеново

Мярка 2. Изграждане и рехабилитация на улични и тротоарни настилки в населените места от общината.

Основните действия тук ще бъдат:

- Ремонт и изграждане на улична пътна мрежа в населените места на Община Стражица. По конкретно планирани проекти, които да допринесат за постигането на дейността са:
 - Ремонт улици с. Асеново;
 - Ремонт улици с. Балканци;
 - Ремонт улици с. Благоево;
 - Ремонт улици в с. Бряговица;
 - Ремонт улици с. Виноград;
 - Ремонт улици с. Владислав;
 - Ремонт улици с. Горски Сеновец;
 - Ремонт улици с. Кесарево;
 - Ремонт улици с. Камен;
 - Ремонт улици с. Лозен;
 - Ремонт улици с. Мирово;
 - Ремонт улици с. Ново Градище;
 - Ремонт улици с. Нова Върбовка;
 - Ремонт улици с. Николаево;
 - Ремонт на улици в гр. Стражица;

- Ремонт на улици с. Сушица;
- Ремонт улици с.Царски Извор;
- Ремонт и изграждане на тротоарни настилки.

Мярка 3. Рехабилитация и реконструкция на водопроводната мрежа в общината

Инфраструктурата свързана с подобряване на жизнената среда, включва и елементи по подобряване на водоснабдяването. Амортизираните мрежи и съоръжения са причина за големи загуби на питейна вода и влошаване процеса на водоподаване, което налага спешни мерки за ограничаване на загубите и подобряване на водоснабдяването.

Основни дейности:

- Рехабилитация на водопроводната мрежа.
- Подмяна на тръбопровод и направа на отклонения на ул. Цар Симеон II гр. Стражица.

Мярка 4. Свързване на селата с отклонения в качеството на водата за водоснабдяване от язовир Йовковци

Планираните дейности по тази мярка са насочени към изграждане на нови съоръжения. Реализацията на тази дейност ще гарантира трайно водоснабдяване на населението и подобряване качеството на водоснабдяването от хигиенна гледна точка. Основните дейности за изпълнението на тази мярка са:

- Изграждане на водоснабдяване в селата Балканци, Благоево и Владислав
- Проектиране и изграждане на водоснабдяване в с.Теменуга

Мярка 5. Доизграждане и рехабилитация на канализационната мрежа на гр.Стражица

Сериозен проблем е недостатъчната проводимост на съществуващите канализационни клонове и връщане на отпадъчните води през съществуващите канализационни отклонения. Зачестяват и повредите по канализационните мрежи, което налага тяхната реконструкция и модернизация.Основните дейности тук ще бъдат:

- Рехабилитация на канализационната мрежа на гр.Стражица

Мярка 6. Изграждане на канализационна мрежа в селата от Общината

За постигането на мярката ще бъдат предприети дейности за изграждане на вътрешна канализационна мрежа и пречиствателно съоръжение в селата от община Стражица, като се планива изпълнение на проектите:

- Изграждане на вътрешна канализационна мрежа и пречиствателно съоръжение с. Камен - Етап 1.
- Изграждане на вътрешна канализационна мрежа и пречиствателно съоръжение с. Кесарево.
- Изграждане вътрешна канализация с пречиствателно съоръжение с. Сушица.
- Изграждане вътрешна канализация с пречиствателно съоръжение с. Ц. Извор.

Мярка 7. Подобряване на инфраструктурата на телекомуникациите

Едно от важните условия за изграждане на конкурентен профил на община Стражица е достъпът до информационни и комуникационни технологии. Основните дейности които ще предприеме общината са:

- Осигуряване на условия за навлизане на нови интернет доставчици и изграждане на алтернативни мрежи.

Мярка 8. Доизграждане и подобряване на енергийната инфраструктура.

Енергийната ефективност не е самоцел, а средство за намаляване на разходите, подобряване на конкурентоспособността, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда. Задоволяването на енергийните потребности чрез замяна на традиционните горива с природен газ ще доведе до постигане на по-добър икономически ефект в сравнение с използването на традиционните енергоизточници, така и до премахване на вредните въздействия върху околната среда и ще спомогне за изпълнение на поетите ангажменти по международни конвенции и договори за околната среда.

Основни дейности, които са предвидени са:

- Топлофикация на гр. Стражица.
- Реализация на проекти за производство на възобновяема енергия и изграждане на фотоволтаични централи.
- Реконструкция на улично осветление.
- Ремонт на сградата на Общинска администрация.
- Ремонт на фасада и вътрешен ремонт на кметство с. Балканци.

- Ремонт на общинска сграда, кметство и здравна служба с. Бряговица.
- Ремонт кметство с. Горски Сеновец.
- Ремонт покрив общинска сграда с. Камен.
- Ремонт покрив кметство с. Кесарево.
- Ремонт покрив кметство с. Царски Извор.

Мярка 9. Подобряване инфраструктурата на селското и горско стопанство

Основните дейности, които ще бъдат предприети тук ще бъдат:

- Подобряване на съществуващата и изграждане на нова инфраструктура, свързана със селското и горското стопанство.

Цел 2 Усъвършенстване на социалната инфраструктура

За постигането на целта „Усъвършенстване” на социалната инфраструктура е предвидено извършването на ремонти и рехабилитация на сградите и съоръженията на социалната инфраструктура и изграждане и оборудване на нови сгради и съоръженията.

Мярка 10. Изграждане, рехабилитация и енергийно ефективна реконструкция на училища, здравни и читалищни сгради

Основните дейности, които ще бъдат предприети при изпълнението на мярката са:

- Ремонт на Дневен център за деца с увреждания.
- Подобряване инфраструктурата и материалната база на училищата.
- Осигуряване на достъп за инвалиди на сградата на Медицински център гр. Стражица
- Ремонти на детски заведения.
- Изграждане на отоплителна инсталация на Детска градина и кметство с. Виноград
- Вертикална планировка на Дом за деца лишени от родителски грижи гр. Стражица.
- Проектиране и изграждане на Защитено жилище за младежи с увреждания гр. Стражица.
- Ремонт на помещения за услуги за ранно детско включване.
- Основен ремонт и реконструкция на временно кино с читалище Стражица.

- Ремонт на помещения за Център за социална рехабилитация и интеграция гр. Стражица.
- Ремонтно-възстановителни работи на покрив на културен дом с. Сушица
- Създаване на хоспис.
- Ремонт на читалищните сгради в общината.

Мярка 11. Подобряване и ремонт на спортната инфраструктура

Основните дейности, които ще бъдат предприети при изпълнението на мярката са:

- Изграждане и ремонт на спортни бази.

Мярка 12. Изграждане на туристическа инфраструктура

За реализирането на тази мярка ще бъдат предприети действия насочени към изграждане на екопътеки и друга инфраструктура за екотуризма, изграждане инфраструктура за културен, селски, аграрен, пешеходен и др. видове туризъм, изграждане инфраструктура за ловен и риболовен туризъм. В тази връзка са планирани изпълнението на следните проекти:

- Развитие на зона за отдих в м. Казълдере.
- Укрепване на енергогасителна шахта на язовир Казълдере.
- Изграждане на водна каскада в кв. 63 гр. Стражица.

Приоритет 3: Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот.

Съхраняването на чиста околна среда и биоразнообразие са предпоставка за използване на земята за производство на екологично чисти продукти. Подобряването на качеството на живот се основава на развитие на социалната среда: осигуряване на достъпни качествени медицински услуги; добре функционираща защитна социална мрежа за хората в неравностойно положение; съхраняване на културата за задоволяване на духовните потребности на обществото и създаване на условия за физкултура и спорт.

Цел 1. Подобряване параметрите на околната среда

Подобряването на параметрите на околната среда (вода, въздух, почви) включва прилагането на мерки, които ще подобрят екологичната обстановка. **Тази цел предвижда изпълняването на мерки и дейности, които да допринесат за** намаляване или елиминиране източниците на замърсяване и възпрепятстване преноса на замърсяване от един на друг компонент и предпазване от замърсяване.

Мярка 1. Почистване на нерегламентирани сметища

Действията по тази мярка са разнородни - от административни санкции и инвестиции до възпитателни/образователни кампании, като е предвидено:

- Мониторинг на депо гр. Стражица.
- Премахване на нерегламентирани сметища.
- Ликвидиране на нерегламентирано сметище с. Бряговица.
- Рекултивацията и закриване на общинско депо за битови отпадъци гр. Стражица.

Мярка 2. Изграждане на пречиствателни съоръжения

За реализацията на мярката е предвидено:

- Изграждане на биологично стъпало на ГПСОВ гр. Стражица

Мярка 3. Въвеждане на разделно сметосъбиране

За реализацията на мярката е предвидено изпълняване на дейности за:

- Въвеждане на разделно сметосъбиране

Мярка 4. Включване към регионално депо за отпадъци/Предприятие за преработване на отпадъци/

За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- Включване към регионалното депо за битови отпадъци и изграждане на инсталация за сепариране и компостиране.
- Изграждане на сепарираща линия на територията на Община Стражица с цел минимизиране на отпадъка за депониране на регионално депо.
- Поетапно организиране и прилагане на системи за събиране на специфичните отпадъци.

Цел 2 Опазване на природното наследство на общината

Мярка 5. Опазване на лечебните растения и биоразнообразието в общината

За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- проучване и популяризиране на видовия състав на флората и фауната.
- обособяване, означаване и управление на защитени местности.
- образователна и информационна кампания.
- Събиране и екологично съобразно съхраняване на пестициди в Община Стражица.

Мярка 6. Мероприятия срещу ерозионни процеси, укрепване на свлачища, почистване и укрепване на речни корита

За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- Почистване на дерета.
- Почистване на речните корита за предотвратяване на наводнения.
- Укрепване свлачище при км 1+150 на път IV-5355 "III-4082-Теменуга-Водно"
- Изпълнение на дейности по укрепване на речните брегове и дъно на река Голяма река в регулацията на град Стражица и изпълнение на дейности по укрепване на речни брегове и дъното на дере с. Горски Сеновец.

Цел 3. Превръщане на общината в привлекателно място за живот

Укрепването на човешкия капитал, социалното сближаване и опазването на природното и културно наследство ще допринесат за превръщане на общината в привлекателно място за живот.

Природното и културно богатство са част от европейското природно и културно разнообразие и неговото запазване и добро управление е в основата на устойчиво развитие. Това богатство, съхранено и социализирано по подходящ начин, е предпоставка за развитие на устойчив местен туризъм.

Мярка 7. Изграждане на зони за отдих и екотуристическа инфраструктура

За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- Благоустрояване на зелените площи в населените места по програми за заетост.
- Изграждане на вилно селище в крайградска зона Казълдере.
- Изграждане на детски площадки.
- Проектиране и изграждане на вилни селища в селата от полупланински тип.
- Разширяване на мрежата от екопътеки и поддържане на същите.
- Благоустрояване на централната част на с. Асеново.
- Вертикална планировка на централната част на село Виноград.
- Реализация на проекти за почистване и облагородяване на зелени площи.

Мярка 8. Подобряване на ефективността на образователната система

Уменията на работната сила се превърнаха в основен фактор за атрактивност на общината. Модерната икономика налага непрекъснат процес на адаптация на образованието и уменията на работната сила към нейните изисквания. За развитието на професионалните умения и преодоляването на структурните дефицити на местните

пазари на труда е необходимо да се насърчи сътрудничеството между бизнеса и образователните институции. Осъществяване на преход към информационно общество изисква придобиване на различна степен на грамотност на човешките ресурси по отношение на информационните и комуникационните технологии, както и тяхното активно въвеждане в образователния и обучителния процес. За целта ще се стимулира въвеждането на интернет достъп до всички учебни заведения, чрез изграждане на необходимата инфраструктура за осигуряване на високоскоростен интернет.

За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- Мероприятия за по-добър обхват на подлежащите на обучение.
- Провеждане на общинска конференция „Училището -желана територия на ученика.
- Повишаване квалификацията на педагогическия персонал.

Мярка 9. Подобряване на здравеопазването и здравните услуги

Основен индикатор за качеството на здравните услуги е продължителността на живота. Общината има за цел да подобри техническото и кадрово състояние на здравните заведения, така че населението да получава качествено медицинско обслужване.

Основните дейности, които ще бъдат предприети са:

- Разкриване на център за рехабилитация и кинезитерапия.

Мярка 10. Подпомагане на социално обременените групи

За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- Създаване на дневен център за деца и възрастни.
- Създаване на Центрове за настаняване от семеен тип.
- Услуги за социално включване на децата.
- Работа с малцинствени групи.
- Проекти по НП „ОСПОЗ”
- Предоставяне на услугата личен и социален асистент.
- Предоставяне на услугата домашен помощник
- Проекти за квалификация и заетост.
- Наемане на безработни лица
- Проекти на частни работодатели за подпомагане на социално обременените групи.

Мярка 11. Развитие на културата и съхраняване на културната идентичност.

Културното наследство е сред стратегическите фактори за устойчиво развитие. Неговото ново социализиране може да изиграе решаваща роля за превръщането му от обект на опазване в инструмент за развитие. Интегрираният подход по опазването на културното наследство е важно условие за повишаване привлекателността на района, както за инвестиции, така и за изграждане на качествена жизнена среда. Опазването и повишаването ролята на културното наследство включва изпълнението на дейности като:

- Ремонт на паметници на загинали във войните.
- Възстановяване на картинна галерия гр. Стражица.
- Създаване на етнографски сбирки към читалищата отразяващи бита и културата.
- Ежегоден общински фестивал на автентичната художествена самодейност.
- Културен обмен с гр. Штип - Македония.
- Провеждане на ежегоден Детски фестивал на художника и на самодейност „Аз пея и танцувам”.
- Културен обмен с община Пидна - Гърция.
- Оборудване на компютърни кабинети и осигуряване на достъп до интернет в читалищата от общината.
- Довършване на църква „Св. Св. Кирил и Методий” с. Балканци.
- Довършване на храм „Св. Параскева” с.Сушица.
- Конструктивно укрепване на православен храм „Св. Архангел Михаил” с. Горски Сеновец.
- Възстановяване на храм „Св. Димитър” с. Бряговица.
- Реконструкция и ремонт на сграда с религиозно значение и подобряване на прилежащите пространства на храм „Св. Николай” с. Ц. Извор.
- Ремонтно възстановителни работи на църква „Рождество Богородично” с. Виноград.
- Реконструкция и ремонт на сграда с религиозно значение и подобряване на прилежащите пространства на храм „Св. Богородица” в гр. Стражица.

Приоритет 4: Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда

Изграждането и укрепването на институционалния капацитет, ще спомогне за възприемане на предложените реформи в политиката на сближаване на Общността, за създаване на капацитет за по –добро усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд, програмно проектиране, наблюдение и оценка. Структурните фондове са от ключово значение за укрепването и развитието на общината.

Регионалното партньорство е основен приоритет при реализиране на мерките за сближаване на регионите и хората в тях за общи инициативи и създаване на условия за икономическо и социално сближаване. Развитието и задълбочаването на трансграничното сътрудничество ще създаде среда за икономическо сближаване.

Повишаването на местния капацитет е основното за постигане на целите на общинския план за развитие. Като критерии за оценка на изпълнението могат да служат показатели за ефективността на общинската администрация и общинския съвет.

Цел 1. Създаване на партньорства за постигане на развитие

Партньорството ще бъде засилено, чрез подобряване на сътрудничеството между регионалните и местните власти и социално-икономическите партньори на регионално и местно ниво.

Сътрудничеството на общината с общини и региони от Европейския съюз и други страни, има за цел не само опознаване, културен и младежки обмен, но и създаване на икономически връзки.

Мярка 1. Създаване на партньорства

За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- Създаване на партньорства със страни извън ЕС.
- Реализиране на стратегия на МИГ съвместно с община Лясковец и проекти на МИГ.
- Засилване на връзките със съседните общини.

Мярка 2 Участие в съвместни проекти със страни от ЕС

Предложените дейности ще са насочени към създаване на партньорства и изпълнение на съвместни проекти за насърчаване на предприемачеството и по-конкретно развитие на МСП, туризъм, култура, трансгранична търговия, опазването на околната среда, развитие на сътрудничество, капацитет и съвместно използване на инфраструктурата и особено в секторите здравеопазване, култура и образование,

насърчаване интеграцията на трансграничните пазари на труда, местни инициативи в областта на заетостта, споделяне на човешки ресурси. За реализацията на мярката е предвидено изпълняването на следните дейности:

- Създаване на партньорство с Румънска община и кандидатстване с общи проекти.
- Създаване на партньорства с общини от други страни от ЕС.

Цел 2. Развитие на институционалния и административен капацитет

Укрепването на административния капацитет на общинската администрация спомага за по-доброто възприемане на осъществените реформи в местното развитие на общината.

Мярка 3. Укрепване на капацитета на местната власт

Укрепването на административния капацитет се свързва с две основни насоки на дейността на администрацията. От една страна се свързва с повишаване на конкурентоспособността на общината, с подобряване на координацията при изпълнението на стратегически и програмни документи на регионално развитие, възможността на общините сами да управляват програми и проекти, да осъществяват мониторинг и оценка на реализацията им. От друга страна това е гаранция за високо качество и добра организация при представянето на публични услуги от общината, чрез прилагането на модерни информационни и комуникационни технологии.

Основните дейности, които ще бъдат предприети са:

- Обучения на служителите на общинска администрация.

Мярка 4. Подобряване на качеството на услугите предоставяни от местните власти

- Техническо и софтуерно осигуряване на кметствата от Общината.
- Въвеждане административно обслужване на гражданите през интернет.
- Въвеждане програмен продукт за чертане на скици за населените места с цифров модел на кадастъра.

АКТУАЛИЗИРАНО ОПИСАНИЕ НА СЪВМЕСТНИ ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОБЩИТЕ ЦЕЛИ НА РАЗВИТИЕ НА СЪСЕДНИ ОБЩИНИ

Готовността за реализирането на проектите е декларирана на междуобщинска среща свързана с подготовката на общинските планове за развитие и представянето на визиите на общините за възможностите за реализирането на съвместни проекти за периода 2011 - 2013 г.

- Създадена е Местна инициативна група Лясковец – Стражица по проект по Програма за развитие на селските райони, която предстои да стартира своята дейност.
- Съвместен проект между общините Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Златарица Елена и Стражица за изграждане на Регионално депо за твърди битови отпадъци – координацията на действията свързани с реализацията на този междуобщински проект се извършва посредством регулярни консултации и обмен на необходимата информация свързана с текущото и перспективно развитие на реализацията му.
- Проект “Ловен туризъм в местностите Кортена и Бяла крава”, съвместно с общините Горна Оряховица и Велико Търново.
- Проект “Стария римски път” съвместно с общините Горна Оряховица и Велико Търново.
- Основен ремонт на четвъртокласен път и пътни съоръжения в участъка Върбица – Бряговица, съвместно с Община Горна Оряховица.
- Изграждане на канализационната мрежа и малки пречиствателни съоръжения в селата на общината и съседните общини – съвместните действия се налагат в резултат на големия финансов ресурс необходим за реализацията на подобен проект, както и с обвързаността на общините от района по отношение на водоснабдяването на населените места с питейна вода от „Йовковци” АД – В. Търново.

АКТУАЛИЗИРАНО ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ

Актуализирано описание на мерките на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.					
Мярка	Индикатор за постигането	План за реализация			
		Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства (хил. лв.)	Източници на финансиране
Приоритет 1 Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентно способността на общинската икономика					
1.1 Създаване на модерни ферми и пазари отговарящи на европейските изисквания	Брой новосъздадени ферми Брой на модернизирани ферми	2011 - 2013	Община Стражица	500	Фондове на ЕС, Частни инвестиции
1.2 Засаждане на нови и подобряване състоянието на съществуващите трайни насаждения.	Декара новозасадени насаждения	2011 - 2013	Община Стражица	1 600	Фондове на ЕС, Частни инвестиции
1.3.Развитие на зеленчукопроизводството	Декара увеличени площи за отглеждане на зеленчукови култури Произведена продукция	2007-2013	Община Стражица	100	Частни инвестиции
1.4. Изграждане на борса/тържище за земеделски продукти	Изградена борса/тържище/	2011 - 2013	Община Стражица	200	Частни инвестиции, Друго безвъзмездно финансиране
1.5. Изграждане на хидромелиоративни системи	Земеделска площ с изградени хидромелиоративни системи Възстановени напоителни системи	2011 - 2013	Община Стражица	400	Фондове на ЕС, Частни инвестиции
1.6. Развитие на биологично земеделие и пчеларство	Произведена продукция Брой заети лица	2011 - 2013	Община Стражица	450	Фондове на ЕС, Частни инвестиции
1.7 Създаване на предприятия за високо технологично преработване на продуктите от животновъдството, растениевъдството и горското стопанство.	Създадени предприятия	2011 - 2013	Община Стражица	1 600	Фондове на ЕС, Частни инвестиции
1.8 Изграждане на бизнес инфраструктура	Брой консултирани МСП Подобрения в индустриални зони	2011 - 2013	Община Стражица	3 000	Друго безвъзмездно финансиране
1.9 Подобрено административно обслужване и подкрепа на предприемачите и МСП.	Брой консултирани представители на бизнеса Брой създадени партньорства с бизнеса	2011 - 2013	Община Стражица	2	Общински бюджет, Частни инвестиции
1.10 Развитие и трансфер на нови технологии. Изграждане на публично-частни партньорства	Брой фирми въвели нови технологии Брой фирми с повишена информираност Изградени партньорства	2011 - 2013	Община Стражица	601	Фондове на ЕС, Частни инвестиции

Актуализирано описание на мерките на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.					
Мярка	Индикатор за постигането	План за реализация			
		Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства (хил. лв.)	Източници на финансиране
1.11 Разработка на инвестиционен профил на общината.Маркетинг за привличане на инвестиции	Брой участия в международни форуми Брой привлечени инвеститори Брой разпространени рекламни материали Брой проведени маркетингови кампании за промотиране на Индустриална зона Юг	2011 - 2013	Община Стражица	3	Общински бюджет
1.12 Разнообразяване на структурата и създаване на нови връзки град-село	Програма за укрепване връзките град - село	2011 - 2013	Община Стражица	3	Общински бюджет
1.13 Постигане образователно равнище и квалификация на работната сила съответстващо на потребностите на икономиката	Брой/относителен дял на лицата преминали обучение: - за нова професия; - за повишаване на квалификацията. Технологично, информационно и техническо осигуряване на професионални паралелки	2011 - 2013	Община Стражица	35	Републикански бюджет
1.14 Развитие на алтернативен туризъм	Брой създадена леглова база; Брой туристи; Брой създадени работни места	2011 - 2013	Община Стражица	600	Фондове на ЕС, Частни инвестиции
Общо приоритет 1				9 094	
Приоритет 2: Развитие и модернизация на инфраструктурата					
2.1 Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа	Километра реконструирани и рехабилитирани пътища	2011 - 2013	Община Стражица	677	Общински бюджет, Републикански бюджет
2.2 Изграждане и рехабилитация на улични и тротоарни настилки в населените места от Общината	Километра построени или рехабилитирани улици и тротоари	2011 - 2013	Община Стражица	136	Общински бюджет
2.3 Рехабилитация и реконструкция на водопроводната мрежа в Общината	Километра рехабилитирана и реконструирана водопроводна мрежа	2011 - 2013	Община Стражица	224	Общински бюджет, Частни инвестиции
2.4 Свързване на селата с отклонения в качеството на водата за водоснабдяване от язовир Йовковци	Брой населени места с осигурено водоподаване от "Йовковци"	2011 - 2013	Община Стражица	687	Фондове на ЕС, Друго безвъзмездно финансиране
2.5 Доизграждане и рехабилитация на канализационната мрежа на гр. Стражица	Доизградена канализационна мрежа, километра рехабилитирана канализационна мрежа	2011 - 2013	Община Стражица	200	Държавни търговски дружества

Актуализирано описание на мерките на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.					
Мярка	Индикатор за постигането	План за реализация			
		Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства (хил. лв.)	Източници на финансиране
2.6 Изграждане на канализационна мрежа и в селата от Общината	Брой населени места и брой жители с изградена канализационна мрежа	2011 - 2013	Община Стражица	19 800	Фондове на ЕС, Друго безвъзмездно финансиране
2.7 Подобряване инфраструктурата на телекомуникациите	Брой обслужени лица	2011 - 2013	Община Стражица	200	Частни инвестиции
2.8 Доизграждане и подобряване на енергийната инфраструктура	Километра доизградена и подобрена енергийна инфраструктура Брой сгради с подобрена енергийна ефективност	2011 - 2013	Община Стражица	3 259	Фондове на ЕС, Общински бюджет, Частни инвестиции
2.9 Подобряване инфраструктурата на селското и горското стопанство	Километра подобрени пътища Километра изградени нови пътища	2011 - 2013	Община Стражица	30	Частни инвестиции
2.10 Изграждане, рехабилитация и енергийно ефективна реконструкция на училища, социални, здравни и читалищни сгради	Брой сгради	2011 - 2013	Община Стражица	2 315	Фондове на ЕС, Републикански бюджет, Общински бюджет, Друго безвъзмездно финансиране
2.11 Подобряване и ремонт на спортната инфраструктура	Брой изградени спортни бази Брой ремонтирани спортни бази Брой лица ползващи спортната инфраструктура	2011 - 2013	Община Стражица	80	Друго безвъзмездно финансиране
2.12 Изграждане на туристическа инфраструктура	Брой изградени обекта на инфраструктура за туризма	2011 - 2013	Община Стражица	3 123	Републикански бюджет, Общински бюджет, Частни инвестиции
Общо приоритет 2				30 731	
Приоритет 3: Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот.					
3.1 Почистване на нерегламентираните сметища и рекултивация на общинско депо	Декари почистени нерегламентирани сметища Брой премахнати нерегламентирани сметища Брой рекултивирани сметища	2007-2009	Община Стражица	268	Републикански бюджет, Общински бюджет, Друго безвъзмездно финансиране
3.2 Изграждане пречиствателни съоръжения	Брой населени места с пречиствателни съоръжения	2008-2013	Община Стражица	8 750	Фондове на ЕС

Актуализирано описание на мерките на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.					
Мярка	Индикатор за постигането	План за реализация			
		Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства (хил. лв.)	Източници на финансиране
3.3 Въвеждане на разделно сметосъбиране	Брой населени места Относителен дял от населението, при които е въведено	2007-2008	Община Стражица	900	Друго безвъзмездно финансиране
3.4 Включване към регионалното депо за отпадъци./ Предприятие за преработване на отпадъци/	Изградено регионално депо Изградени инсталации за сепариране и компостиране Введена система за събиране на специфични отпадъци	2007-2008	Община Стражица	100	Общински бюджет, Друго безвъзмездно финансиране
3.5 Опазване на лечебни растения и биоразнообразието в общината	Брой проучени видове флора и фауна Брой обозначения на защитени местности Брой проведени образователни и информационни кампании Брой населени места в които е въведено събиране и екологично съхраняване на пестициди	2007-2013	Община Стражица	119	Държавни търговски дружества, Друго безвъзмездно финансиране
3.6 Мероприятия срещу ерозивни процеси, укрепване на свлачища, почистване и укрепване на речни корита	Брой почистени дерета Брой почистени речни корита % укрепени свлачища % укрепени корита	2007-2013	Община Стражица	1 370	Фондове на ЕС, Републикански бюджет, Общински бюджет
3.7 Изграждане на зони за отдих и екотуристическа инфраструктура.	Изградени зони, километра изградени екопътеки, алеи и др.инфраструктура	2007-2013	Община Стражица	603	Фондове на ЕС, Републикански бюджет, Общински бюджет, Държавни търговски дружества
3.8 Подобряване на ефективността на образователната система.	Брой проведени мероприятия/конференции Брой, (%) завършили и реализирали се на пазара на труда Брой педагогически персонал с повишена квалификация	2007-2013	Община Стражица	8	Републикански бюджет
3.9 Подобряване на здравеопазването и здравните услуги.	Брой обслужвани лица	2007-2013	Община Стражица	10	Други безвъзмездни източници
3.10 Подпомагане социално обременените	Брой подпомогнати лица	2007-2013	Община	2435	Фондове на ЕС,

Актуализирано описание на мерките на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.					
Мярка	Индикатор за постигането	План за реализация			
		Срок за постигане	Отговорна институция	Необходими средства (хил. лв.)	Източници на финансиране
групи.			Стражица		Републикански бюджет, Общински бюджет, Други безвъзмездни източници
3.11 Развитие на културата и съхраняване на културната идентичност	Брой ремонтирани/реконструирани/възстановени паметници на културата Брой културни събития Брой издания	2007-2013	Община Стражица	3051	Фондове на ЕС, Републикански бюджет, Общински бюджет, Други безвъзмездни източници
Общо приоритет 3				17 614	
Приоритет 4: Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда					
4.1 Създаване на партньорства.	Брой партньорства Брой реализирани проекти	2007-2010	Община Стражица	2001	Фондове на ЕС, Общински бюджет
4.2 Участие в съвместни проекти със страни от ЕС	Брой партньорства Брой реализирани проекти	2007 – 2013	Община Стражица	216	Фондове на ЕС, Общински бюджет
4.3 Укрепване капацитета на местната власт.	Брой обучени служители, Брой владеещи чужди езици	2007-2013	Община Стражица	10	Общински бюджет, Републикански бюджет
4.4 Подобряване на качеството на услугите предоставяни от местните власти.	Брой жалби на граждани	2007-2013	Община Стражица	26	Фондове на ЕС, Общински бюджет, Републикански бюджет
Общо приоритет 4				2253	
Общо за приоритет 1, 2, 3 и 4				59 692	

АКТУАЛИЗИРАНА ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
Приоритет 1												
Мярка 1	500	250	0	0	0	0	250	250	250	0	0	0
2011	100	50	0	0	0	0	50	50	50	0	0	0
2012	200	100	0	0	0	0	100	100	100	0	0	0
2013	200	100	0	0	0	0	100	100	100	0	0	0
Мярка 2	1 600	800	0	0	0	0	800	800	800	0	0	0
2011	400	200	0	0	0	0	200	200	200	0	0	0
2012	600	300	0	0	0	0	300	300	300	0	0	0
2013	600	300	0	0	0	0	300	300	300	0	0	0
Мярка 3	100	100	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0
2011	30	30	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0
2012	30	30	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0
2013	40	40	0	0	0	0	40	0	0	0	0	0
Мярка 4	200	100	0	0	0	0	100	0	0	0	100	0
2011	60	30	0	0	0	0	30	0	0	0	30	0
2012	60	30	0	0	0	0	30	0	0	0	30	0
2013	80	40	0	0	0	0	40	0	0	0	40	0
Мярка 5	400	200	0	0	0	0	200	200	200	0	0	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
2011	120	60	0	0	0	0	60	60	60	0	0	0
2012	140	70	0	0	0	0	70	70	70	0	0	0
2013	140	70	0	0	0	0	70	70	70	0	0	0
Мярка 6	450	150	0	0	0	0	150	300	300	0	0	0
2011	150	50	0	0	0	0	50	100	100	0	0	0
2012	150	50	0	0	0	0	50	100	100	0	0	0
2013	150	50	0	0	0	0	50	100	100	0	0	0
Мярка 7	1 600	800	0	0	0		800	800	800	0	0	0
2011	400	200	0	0	0	0	200	200	200	0	0	0
2012	600	300	0	0	0	0	300	300	300	0	0	0
2013	600	300	0	0	0	0	300	300	300	0	0	0
Мярка 8	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	0
2011	1000	0	0		0	0	0	0	0	0	1000	0
2012	1000	0	0		0	0	0	0	0	0	1000	0
2013	1000	0	0		0	0	0	0	0	0	1000	0
Мярка 9	2	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	1	1	0,5	0	0,5	0	0,5	0	0	0	0	0
2013	1	1	0,5	0	0,5	0	0,5	0	0	0	0	0
Мярка 10	601	601	1	0	1	0	600	0	0	0	0	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
2011	200	200	0	0	0	0	200	0		0	0	0
2012	201	201	1	0	1	0	200	0		0	0	0
2013	200	200	0	0	0	0	200	0		0	0	0
Мярка 11	3	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0
2011	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
2012	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
2013	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Мярка 12	3	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0
2011	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
2012	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
2013	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Мярка 13	35	35	35	35	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	11	11	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	12	12	12	12	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	12	12	12	12	0	0	0	0	0	0	0	0
Мярка 14	600	300	0	0	0	0	300	300	300	0	0	0
2011	200	100	0	0	0	0	100	100	100	0	0	0
2012	200	100	0	0	0	0	100	100	100	0	0	0
2013	200	100	0	0	0	0	100	100	100	0	0	0
Общо за Приоритет 1	9094	3344	43	35	8	0	3301	2650	2650	0	3100	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
Приоритет 2												
Мярка 1	677	677	677	463	214	0	0	0	0	0	0	0
2011	225	225	225	154	71	0	0	0	0	0	0	0
2012	225	225	225	154	71	0	0	0	0	0	0	0
2013	227	227	227	155	72	0	0	0	0	0	0	0
Мярка 2	136	136	136	0	136	0	0	0	0	0	0	0
2011	45	45	45	0	45	0	0	0	0	0	0	0
2012	45	45	45	0	45	0	0	0	0	0	0	0
2013	46	46	46	0	46	0	0	0	0	0	0	0
Мярка 3	224	224	24	0	24	0	200	0	0	0	0	0
2011	68	68	8	0	8	0	60	0	0	0	0	0
2012	78	78	8	0	8	0	70	0	0	0	0	0
2013	78	78	8	0	8	0	70	0	0	0	0	0
Мярка 4	687	0	0	0	0	0	0	487	487	0	200	0
2011	232	0	0	0	0	0	0	162	162	0	70	0
2012	223	0	0	0	0	0	0	163	163	0	60	0
2013	232	0	0	0	0	0	0	162	162	0	70	0
Мярка 5	200	200	200	0	0	200	0	0	0	0	0	0
2011	60	60	60	0	0	60	0	0	0	0	0	0
2012	70	70	70	0	0	70	0	0	0	0	0	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
2013	70	70	70	0	0	70	0	0	0	0	0	0
Мярка 6	19 800	0	0	0	0	0	0	16 800	16 800	0	3 000	0
2011	6 600	0	0	0	0	0	0	5 600	5600	0	1000	0
2012	6 600	0	0	0	0	0	0	5 600	5600	0	1000	0
2013	6 600	0	0	0	0	0	0	5 600	5600	0	1000	0
Мярка 7	200	200	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0
2011	60	60	0	0	0	0	60	0	0	0	0	0
2012	70	70	0	0	0	0	70	0	0	0	0	0
2013	70	70	0	0	0	0	70	0	0	0	0	0
Мярка 8	3 259	2 559	259	0	259	0	2 300	700	700	0	0	0
2011	1052	852	86	0	86	0	766	200	200	0	0	0
2012	1153	853	86	0	86	0	767	300	300	0	0	0
2013	1054	854	87	0	87	0	767	200	200	0	0	0
Мярка 9	30	30	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0
2011	10	10	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0
2012	10	10	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0
2013	10	10	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0
Мярка 10	2 315	505	505	419	86	0	0	1 000	1 000	0	810	0
2011	839	169	169	140	29	0	0	400	400	0	270	0
2012	739	169	169	140	29	0	0	300	300	0	270	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
2013	737	167	167	139	28	0	0	300	300	0	270	0
Мярка 11	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	0
2011	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0
2012	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0
2003	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0
Мярка 12	3 123	3 123	123	37	86	0	3 000	0	0	0	0	0
2011	1041	1041	41	12	29	0	1000	0	0	0	0	0
2012	1040	1040	40	12	28	0	1000	0	0	0	0	0
2013	1042	1042	42	13	29	0	1000	0	0	0	0	0
Общо за Приоритет 2	30731	7654	1924	919	805	200	5730	18987	18987	0	4090	0
Приоритет 3												
Мярка 1	268	258	258	250	8	0	0	0	0	0	10	0
2011	90	87	87	84	3	0	0	0	0	0	3	0
2012	89	85	85	83	2	0	0	0	0	0	4	0
2013	89	86	86	83	3	0	0	0	0	0	3	0
Мярка 2	8 750	0	0	0	0	0	0	8 750	8 750	0	0	0
2011	2910	0	0	0	0	0	0	2910	2910	0	0	0
2012	2920	0	0	0	0	0	0	2920	2920	0	0	0
2013	2920	0	0	0	0	0	0	2920	2920	0	0	0
Мярка 3	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	900	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
2011	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300	0
2012	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300	0
2013	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300	0
Мярка 4	100	50	50	0	50	0	0	0	0	0	50	0
2011	40	20	20	0	20	0	0	0	0	0	20	0
2012	30	20	20	0	20	0	0	0	0	0	10	0
2013	30	10	10	0	10	0	0	0	0	0	20	0
Мярка 5	119	109	109	0	0	109	0	0	0	0	10	0
2011	39	36	36	0	0	36	0	0	0	0	3	0
2012	40	36	36	0	0	36	0	0	0	0	4	0
2013	40	37	37	0	0	37	0	0	0	0	3	0
Мярка 6	1 370	100	100	50	50	0	0	1 270	1 270	0	0	0
2011	450	30	30	20	10	0	0	420	420	0	0	0
2012	460	40	40	20	20	0	0	420	420	0	0	0
2013	460	30	30	10	20	0	0	430	430	0	0	0
Мярка 7	603	303	183	32	31	120	120	300	300	0	0	0
2011	201	101	61	11	10	40	40	100	100	0	0	0
2012	201	101	61	11	10	40	40	100	100	0	0	0
2013	201	101	61	10	11	40	40	100	100	0	0	0
Мярка 8	8	8	8	8	0	0	0	0	0	0	0	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмедно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
2011	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Мярка 9	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
2011	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
2012	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
2013	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Мярка 10	2 435	1 295	1 295	1 224	71	0	0	433	433	0	707	0
2011	812	432	432	408	24	0	0	144	144	0	236	0
2012	812	431	431	408	23	0	0	145	145	0	236	0
2013	811	432	432	408	24	0	0	144	144	0	235	0
Мярка 11	3 051	207	207	174	33	0	0	831	831	0	2 013	0
2011	1017	69	69	58	11	0	0	277	277	0	671	0
2012	1017	69	69	58	11	0	0	277	277	0	671	0
2013	1017	69	69	58	11	0	0	277	277	0	671	0
Общо за Приоритет 3	17614	2330	2210	1738	243	229	120	11584	11584	0	3700	0
Приоритет 4												
Мярка 1	2001	1	1	0	1	0	0	2000	2000	0	0	0
2011	671	1	1	0	1	0	0	670	670	0	0	0
2012	660	0	0	0	0	0	0	660	660	0	0	0

Актуализирана индикативна финансова таблица на община Стражица за периода 2011 - 2013 година												
Приоритет/Мярка/Година	Общо финансиране лв.	Национално съфинансиране						Европейски съюз			Друго безвъзмездно финансиране	Привлечени средства от заеми
		Общо	Държавно				Частни търговски дружества	Структурни фондове				
			Общо	Републикански бюджет	Общински бюджет	Държавни търговски дружества		Общо	Структурни фондове	Кохезионен фонд		
2013	670	0	0	0	0	0	0	670	670	0	0	0
Мярка 2	216	2	2	0	2	0	0	214	214	0	0	0
2011	73	1	1	0	1	0	0	72	72	0	0	0
2012	72	1	1	0	1	0	0	71	71	0	0	0
2013	71	0	0	0	0	0	0	71	71	0	0	0
Мярка 3	10	10	10	5	5	0	0	0	0	0	0	0
2011	3	3	3	2	1	0	0	0	0	0	0	0
2012	4	4	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0
2013	3	3	3	1	2	0	0	0	0	0	0	0
Мярка 4	26	6	6	0	6	0	0	0	0	0	20	0
2011	9	2	2	0	2	0	0	0	0	0	7	0
2012	9	2	2	0	2	0	0	0	0	0	7	0
2013	8	2	2	0	2	0	0	0	0	0	6	0
Общо за Приоритет 4	2253	19	19	5	14	0	0	2214	2214	0	20	0
Общо	59692	13347	4196	2697	1070	429	9151	35435	35435	0	10910	0

АКТУАЛИЗИРАНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ПО ПРИОРИТЕТИ И ГОДИНИ НА РЕАЛИЗИРАНЕ

Актуализирано разпределение на средствата на община Стражица по приоритети и години на реализиране				
Приоритет	Общо	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Приоритет 1				
Мярка 1	500	100	200	200
Мярка 2	1600	400	600	600
Мярка 3	100	30	30	40
Мярка 4	200	60	60	80
Мярка 5	400	120	140	140
Мярка 6	450	150	150	150
Мярка 7	1600	400	600	600
Мярка 8	3000	1000	1000	1000
Мярка 9	2	0	1	1
Мярка 10	601	200	201	200
Мярка 11	3	1	1	1
Мярка 12	3	1	1	1
Мярка 13	35	11	12	12
Мярка 14	600	200	200	200
Общо за Приоритет 1	9094	2673	3196	3225
Приоритет 2				
Мярка 1	677	225	225	227
Мярка 2	136	45	45	46
Мярка 3	224	68	78	78
Мярка 4	687	232	223	232
Мярка 5	200	60	70	70
Мярка 6	19800	6600	6600	6600
Мярка 7	200	60	70	70
Мярка 8	3259	1052	1153	1054
Мярка 9	30	10	10	10
Мярка 10	2315	839	739	737
Мярка 11	80	30	20	30
Мярка 12	3123	1041	1040	1042
Общо за Приоритет 2	30731	10262	10273	10196
Приоритет 3				
Мярка 1	268	90	89	89
Мярка 2	8750	2910	2920	2920
Мярка 3	900	300	300	300
Мярка 4	100	40	30	30
Мярка 5	119	39	40	40
Мярка 6	1370	450	460	460
Мярка 7	603	201	201	201
Мярка 8	8	2	3	3
Мярка 9	10	3	4	3
Мярка 10	2435	812	812	811
Мярка 11	3051	1017	1017	1017
Общо за Приоритет 3	17614	5864	5876	5874
Приоритет 4				
Мярка 1	2001	671	660	670
Мярка 2	216	73	72	71
Мярка 3	10	3	4	3
Мярка 4	26	9	9	8
Общо за Приоритет 4	2253	756	745	752
Общо	59692	19555	20090	20047

РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Организацията на действията по изпълнение на мерките, програмите и проектите на плана ще се осъществяват от общинския съвет и кметът на община Стражица.

Осигуряването на партньорството, публичността и прозрачност при изпълнението на общинския план за развитие на община Стражица поставя важни изисквания към осъществяването на цялостната дейност по разработването, приемането и реализирането на общинския план за развитие. Това е така, защото дейността на общината в областта на местното развитие е неразривно свързана с участието на населението в управлението на местните дела.

Особено важно е участието на населението и на социалните партньори непосредствено преди внасянето на плана за обсъждане и неговото приемане в общинския съвет. Екипът разработващ проекта на плана е провел анкета, с която есе проучено общественото мнение относно визията, целите и приоритетите на плана. Допитване е направено и до представители на бизнеса. В работните групи по разработване на плана са били включени широк кръг партньори. Всички заинтересовани участници в процеса на местно развитие бяха привлечени в създадените работни групи.

При разработването на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г. е отчетено общественото мнение на заинтересованите участници в процеса на местно развитие след което е внесен за обсъждане и приемане в общинския съвет.

Приемането на самия план от общинския съвет предполага широко гражданско обсъждане и одобрение. От контактите на общината с гражданите и социалните партньори при обсъждането и приемането на плана до голяма степен зависи формирането на благоприятен климат при последващата реализация на неговите мерки, програми, проекти и конкретни дейности. Приетият план за развитие се нуждае и от съществена медийна подкрепа и довеждане до знанието на обществеността.

В процеса на текущата реализация на плана е препоръчително междинните резултати да се публикуват в уеб-страницата на общината, да се посочват предстоящите мерки и конкретните действия, които следва да се предприемат.

Ежегодният доклад за напредъка на ОПР ще се публикува на интернет страницата на общината и същият ще се обсъжда на отворено заседание на Общински съвет.

Друг важен въпрос свързан с разработването и прилагането на общинския план за развитие е защитата на принципа на партньорство между местната власт и всички партньори, заинтересовани участници в процеса на местното развитие. В този принцип се крие именно силата на подкрепата за плана.

Както всички общини, така и Стражица трябва да разчита на собствения си капацитет и ресурси за финансиране подготовката на проекти и тяхното съфинансиране. От една страна, това означава при съставянето на годишните бюджетите да се определят приоритети и да се отпускат средства за разработване и съфинансиране на приоритетни проекти. От друга страна това налага възприемане на активна позиция от общината за мобилизиране на ресурси чрез създаване на партньорства както с НПО, така и с частни фирми и/или други общини, т.е. чрез обединяване на средства.

Продължаването на процеса на финансова децентрализация и предоставяне на по-голяма автономност на местните власти ще допринесат за повишаване на капацитета на общините, в т.ч на община Стражица за усвояване на средства по Европейските фондове.

За да се осигури постоянното частно съфинансиране на дейностите, финансирани от Структурните фондове, ще се обърне внимание на мерките по Оперативните програми, където се изисква частно съфинансиране. Предвижда се създаването на публично-частни партньорства предимно в областта на концесиите при подобряването на базисната инфраструктура.

Прилагането на принципа на публично-частните партньорства за изпълнението и финансирането на задачите на общинското развитие трябва да се разглежда като въпрос от непрекъснато нарастваща степен на значимост. В настоящия момент участието на частния сектор в изпълнението на програмите за общинско развитие е ограничено почти изцяло до съфинансирани проекти с крайни бенефициенти МСП.

Прилагането на принципа на партньорство е само по себе си механизъм за повишаване на капацитета за усвояване на средства на общината. Усвояването на огромните средства по Структурните фондове и фонд Сближаване не би било възможно без да се мобилизират усилията на широк кръг от местни партньори, т.е. на цялата общност за развитие, за разработване и предлагане на голям брой

висококачествени проекти. В пазарната икономика финансовите средства са съсредоточени основно в частния сектор. Здравите местни партньорства с частния сектор откриват пътя към частно съфинансиране, с което се осигуряват допълнителни средства за местни проекти.

За оставащия период на изпълнение на Общинския план за развитие на община Стражица от 2011 до 2013 г. ще се разчита във висока степен на структурните фондове на ЕС.

Община Стражица има проектната готовност като е подготвила и създала “банка” проекти, които играят решаваща роля за реализиране на инвестиционната част от плана.

Наложително е да се приложат неотложни мерки за повишаване на програмния и проектен капацитет на общината, доколкото достъпът до тези финансови източници трябва да зависи от нейната действителна способност да представя ефективни и конкурентни проекти. Местните участници трябва да осъзнаят, че успешното им участие в Структурните фондове на ЕС и програмите, подкрепящи регионалното развитие, ще зависи и от тяхната инициатива, способност за поемане на риск, новаторство и капацитет за изграждане на партньорство.

НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА, АКТУАЛИЗАЦИЯ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ. ИНДИКАТОРИ

Наблюдението на изпълнението на ОПР и на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г. е задача на Общинския съвет на община Стражица и на Кмета на общината. Това налага съветът да вземе решение за създаване по предложение на кмета на работна група за наблюдение на плана. На основа на взетото решение кмета издава заповед за нейното създаване. Групата за наблюдение следва да включва заместник кмет на общината, представители на общинския съвет, експерти от състава на общинската администрация, представители на НПО, бизнеса и гражданите като организацията и функционирането ѝ се регламентира с решение на Общински съвет.

Групата за наблюдение:

- Разглежда и предлага за утвърждаване на индикаторите за наблюдение на степента на изпълнение на Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица. В правомощията на съвета е той да утвърди по предложение на кмета на общината изготвеното предложение от групата, като съответно определя техния конкретен набор и стойностите им;
- Периодично извършва преглед на постигнатия напредък и докладва на ръководството на общината състоянието и възможните мерки;
- Обсъжда резултатите и степента на достигане на целите и приоритетите, изготвя отчет за постигнатите резултати;
- Разглежда резултатите от междинната оценка, ако такава е възложена и прави предложение пред ръководството на общината за предприемане на необходимите действия;
- Ежегодно изготвя доклад за изпълнението, като предлага мерки за промяна, ако това е наложително. Докладът и мерките се предлагат на кмета за последващо внасяне и разглеждане от съвета;
- Прави предложения за усъвършенстване, както и за преразпределяне на средствата по мерките, програмите и проектите.

В рамките на дейността си групата за наблюдение изготвя регулярни или конкретни отчети, които предоставя на съвета и кмета на общината. В отчетите се

оценява и прогреса при реализацията на актуализирания план и изпълнението на показателите и индикаторите.

Мониторингът води до засилване потенциалните възможности на Актуализирания документ за изпълнение на Общинския план за развитие. Важен момент при организацията на мониторинга е определянето на неговите водещите компоненти. Най-общо тук се включва:

- Определяне на индикаторите за измерване степента на изпълнение;
- Създаване на механизъм за измерване и проследяване на водещите параметри;
- Избор и адаптиране на механизми за сравнение и оценка на резултатите;
- Оценка на резултатите и предприемане на корекции при значими отклонения.

Вторият важен момент в осъществяването на текущ контрол по изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие и на актуализирания документ за изпълнението му е процесът на оценяване. Оценките са структурно-определящ елемент на изпълнението на програмния документ и ориентир за правилността на провежданата местна политика на развитие. За общинския план за развитие в зависимост от времевия хоризонт на действие на плана /2007-2013г./ се формират три вида оценки в съответствие със изискванията на закона.

Предварителна оценка – Тази оценка е препоръчителна и може да се извърши на фазата на разработването на общинския план за развитие на община Стражица преди неговото окончателно приемане от Общинския съвет. Тази оценка следва да се изготви от независим експерт.

Междинна оценка – Тази оценка следва да се извърши в средата на периода на действие на общинския план за развитие. В рамките на тази оценка следва да се оценят обобщените резултати от изпълнението му, като се прави и преглед на степента на достигане на формулираните цели, приоритети и мерки и се отчетат възникнали положителни или отрицателни отклонения. Оценката следва да завърши с конкретен анализ, с които да се предвиди съответната реакция. Въз основа на направената междинна оценка е изготвен настоящия Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г.

Последващата оценка – тази оценка включва:

- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните мерки, инструменти и ресурси за изпълнението на плана;
- Оценка на общото въздействие върху социално-икономическата обстановка в общината;
- Анализ на факторите при изпълнението на ОПР;
- Оценка на степента на постигане на приоритетите и мерките и устойчивост на резултатите;
- Изводи относно същността и начина на прилагане на съответния общински план за развитие, като и на резултатите от осъществените мерки.

Наблюдението и оценката следва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат и физическия прогрес върху територията на общината /настъпващи промени в състоянието на средата в резултат от предприети интервенции/. Това изисква набор от специфични индикатори и възможност за алтернативност и адаптивност при оценяване изпълнението на плана и актуализирания документи за изпълнение ОПР .

Обикновено оценките могат да се осъществяват от групата за наблюдение, но е възможно те да се извършват от независим експерт.

Актуализация

Настоящият Актуализиран документ за изпълнението на общински план за развитие на община Стражица за периода 2011 - 2013 г. е отворена система. Веднъж приет, той би трябвало да остане относително “твърд” в стратегическата си насоченост и цели, но отворен и гъвкав – по отношение на мерките и проектите.

Организацията на изпълнението на общинския план за развитие на община Стражица и на актуализирания документи за изпълнението му за периода 2011 - 2013 г. включва следната последователност от действия, свързани с:

- ресурсното осигуряване и разпределяне на средствата при реализацията на мерките;
- функционалната, институционалната и териториалната организация на действията по изпълнение на мерките, програмите и проектите;
- оперативното управление и координацията между участниците в процеса на реализация;

- мониторингът /наблюдението/, оценката и контролът на изпълнението по отношение на целите, действията, ресурсите и резултатите;
- актуализацията и усъвършенстването на самия планов документ, и осигуряването на публичност и прозрачност на самия процес на разработване, приемане и реализация на плана, което пряко се свързва с засилване демократичността в управлението.

Всички тези съставни етапи на реализацията следва да бъдат програмно, ресурсово, кадрово и организационно осигурени.

Ресурсното осигуряване и разпределение на средствата при реализация на мерките в рамките на общинския план за развитие на община Стражица и на актуализираните документи за изпълнение му се осъществява чрез разработената индикативна финансова таблица. Тя дава числен финансов и времеви израз на предвидените в плана мерки и е актуализирана. Основните източници за финансиране на планираните дейности и проекти са:

- национални източници, включващи средствата на държавното финансиране – републикански бюджет, общински бюджети, от търговски дружества с държавно и общинско участие и финансиране от частни търговски дружества ;
- средства с източник Европейския съюз: Структурни фондове и Кохезионен фонд, както и останалите инициативи на Общността - след приемането на страната ни за пълноправен член на ЕС;
- безвъзмездни средства от други източници и донорски програми.
- привлечени средства чрез кредитни инструменти и инвестиционни фондове.

Програмата за реализация и по специално индикативната финансова таблица следва да се обвържат с процедурата по изработването на проекта на бюджет на общината.

В индикативната финансова таблица в резултат от извършен мониторинг и оценка е възможно да се правят целесъобразни оперативни и текущи изменения по промяна на размера на определени средства или прехвърляне на конкретни ресурси, както и да се актуализират отделни източници на финансиране, срокове, приоритети и конкретни изпълнители на мерки от плана.

Индикатори

Основните индикатори свързани с отчитане на изпълнението на ОПР са групирани съобразно поставените приоритети за развитие:

За отчитане на Приоритет 1 – „Постигане на устойчив растеж и увеличаване на заетостта чрез повишаване на конкурентно способността на общинската икономика” се предвижда да се отчитат чрез следните индикатори :

- Равнище на заетост и безработица по населени места и като цяло за общината.
- Брой на лицата преминали през преквалификационни курсове и реализирали се на пазара на труда.
- Размер на инвестициите реализирани за периода – чужди и местни.
- Брой функциониращи предприятия и размер на БВП създаден от предприятията в общината, БДС, Равнище на рентабилността на производство
- Брой реализирани публично-частни партньорства на територията на общината.
- Създадени трайни насаждения /дка/.
- Създадена борса/тържище за земеделски продукти.
- Процент ферми, отговарящи на Европейските изисквания.
- Увеличаване на напояваните площи /%/.
- Създадени предприятия за преработка на продуктите от растениевъдството, животновъдството и горското стопанство.
- Създадени нови и промоцирани устойчиви местни туристически продукти.

За отчитане на Приоритет 2 – „Развитие и модернизация на инфраструктурата” се предвижда да се отчитат чрез индикаторите:

- Количество изградена инфраструктура /дължина, площ, обем/ – пътна, социална, водоснабдителна, информационна.
- Процент население с подобрен транспортен достъп.
- Домакинства с подобро водоснабдяване /%/.
- Брой населени места с изградена канализация.

За отчитане на Приоритет 3 – “Опазване на околната среда и повишаване на качеството на живот” се предвижда да се отчитат чрез индикатори :

- Количество/ брой и площ/ на почистените нерегламентирани сметища
- Брой изградени пречиствателни съоръжения и брой / % / на населението ползващо се от пречиствателните съоръжения.
- Брой укрепени свлачища, корита, ерозионни тераси – площ, обем, постигнат положителен ефект – предотвратени бедствия.

- Брой обслужвани и подпомагани лица в сферата на социалното и здравно обслужване.
- Брой на населението, получило нов достъп до здравни услуги.
- Брой проекти за подобряване на състоянието и развитието на здравните и образователните услуги в областта.
- Наличие на унищожени видове – животински , растителни.
- Брой реализирани културни събития, издания, участници в културни мероприятия.

За отчитане на Приоритет 4 _ Регионално, трансгранично и международно сътрудничество и партньорство и изграждане на съвременна институционална среда” се предвижда да се отчитат чрез индикатори като :

- Брой реализирани партньорства.
- Брой реализирани съвместни проекти.
- Брой обучени служители.
- Брой жалби на граждани.

За адекватно оценяване на заложените и постигнатите резултати е по-рационално прилагането на индивидуалния подход към всеки конкретен проект и делът му относно реализирането на набелязания приоритет.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1: Пътна мрежа IV клас в община Стражица

Пътна мрежа IV клас в община Стражица				
Път	Дължина	Състояние към 01.06.2005 г.	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.
1. Стражица - Асеново	6.100 км.	Предстоящ ремонт по програма САПАРД	6.100 км.	-
2. Стражица – Благоево – Владислав – Балканци – разклон I-4	15.400 км.	Предстоящ ремонт по програма САПАРД	15,400	-
3. Стражица – Бряговица – разклон с. Върбица	9.800 км.	Предстоящ ремонт по програма САПАРД	9,800	-
4. Царски Извор - Сушица	8.700 км.	Предстоящ ремонт по програма САПАРД	8,700	-
5. Камен – Нова Върбовка – разклон II-51	6.600 км.	за ремонт	2,600	6,600
6. Виноград – до км 3+000 от III-407	3.000 км.	за ремонт	3,000	3,000
7. Виноград – Паисий	3.000 км.	за ремонт	1,500	3,000
8. Мирово – гара Асеново - Асеново	7.100 км.	за ремонт	7,100	7,100
9. От разклон път III-407 - Любенци	4.400 км.	за ремонт	2,400	4,400
10. От разклон III-407 – Кавлак – разклон I-4	4.600 км.	за ремонт	1,600	3,000
11. От разклон I-4 до Железарци	5.000 км.	за ремонт	1,500	5,000
12. От разклона III-3191/Кесарево/ - Теменуга - Водно	9.400 км.	за ремонт	2,400	9,400
Общо:	83.100 км.	-	62.100	41.500

Приложение 2: Пътна мрежа III клас в община Стражица

Пътна мрежа III клас в община Стражица				
Път	Дължина	Състояние към 01.06.2005г.	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.
1. Път III – 409 “км.2+500 – Моравица – Ново Градище – Мирово – Стражица – Царски Извор – Горски Сеновец – Лозен – Виноград – разклон с IV – 40944”	45.725 км.	за ремонт	22,000	45,725
2. Път III – 514 “Драганово – км 4+500 – Сушица – Камен – разклон Николаево”	19.600 км.	50% за ремонт	16,000	19,600
3. Път III – 4072 “Разклон път I-4/гара Кесарево/ - Стражица”	7.100 км.	Ремонтиран	Ремонтиран	-
4. Път III – 4005 “Стражица – Николаево – разклон III – 514”	15.350 км.	за ремонт	15,350	-
5. Път III – 4082 – разклон I-IV Кесарево – разклон Теменуга	4.300 км.	Много лошо състояние	-	Много лошо състояние
ОБЩО:	92.075 км.	-	60,45	69.625

Приложение № 3: Състояние на уличната мрежа в община Стражица

Състояние на уличната мрежа в община Стражица								
Улична мрежа метри общо	Улици за ремонт	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.	Улици за изграждане	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.
с.Асеново 19067 м.	1. Ремонт улична мрежа в селото -	3000 м.	500м	3000м.	1. Полагане на асфалтова настилка на улиците: Първа, Втора, Четвърта, седма, и Осма.	4000 м.		4000 м.
	Общо улици ремонт с. Асеново:	3000 м.	500 м.	3000 м.	Общо улици за изграждане с .Асеново:	4000 м.		4000 м.
с.Балканци 12829 м.	1. Ремонт улици -	1000 м.	500 м.	1000 м.	1.Полагане на асфалтова настилка по следните улици в с.Балканци: - от Иван Василев до Иван Ангелов - - от Иван Кънчев до Мария Драгостинова - от Райна Драгоманова до Стопански двор- - от Центъра покрай стопански двор до Георги Сърбина/ул. "Трета"/ -	500 м. 320 м. 180 м. 1200 м.		500 м. 320 м. 180 м. 1200 м.
	Общо улици ремонт с. Балканци:	1000 м.	500 м.	1000 м.	Общо улици за изграждане с. Балканци:	2200 м.		2200 м.
с. Благоево 17460 м.	1.-Улица "Васил Левски" за ремонт и частично преасфалтиране - -Улица "Сливница" – асфалтиране	1200 м. 1000 м.		1200 м. 1000 м.	2. Изграждане на улици: - Улица "Чумерна" чакълиране и асфалтиране	500 м.		500 м.
	Общо улици ремонт с. Благоево:	2200 м.		2200 м.	Общо улици за изграждане с. Благоево:	500 м.		500 м.
с. Бряговица 10500 м.	1. Ремонт улици в Бряговица: - Ул. Първа – преасфалтиране - Ул. Трета – преасфалтиране - Ул. Четвърта – преасфалтиране - Ул. Осма - преасфалтиране - Ул. Девета - преасфалтиране - Ул. Единадесета - преасфалтиране	1200 м. 1300 м. 600 м. 1500 м.	100 м	1200 м. 1300 м. 600 м. 1400 м.	-2. Изграждане на улици: - Ул. Втора – баластиране и преасфалтиране – - Ул. Пета – баластиране - Ул. Седма – чакълиране и асфалтиране - - Ул. Десета – чакълиране и асфалтиране -	300 м. 500 м. 700 м.		300м. 500м. 700м.
	Общо улици ремонт с. Бряговица:	4600 м.	100 м.	4500 м.	Общо улици за изграждане с. Бряговица:	1500 м.		1500 м.
с.Виноград 26459 м.	1.Ремонт улици: - Ул. "4- та" – преасфалтиране - Ул. "2-ра" - преасфалтиране	250 м. 1230 м.		250 м. 1230 м	1. Ул. "4- та" – полагане трошенокаменна настилка и асфалтиране – 2. Ул. "8- ма" – асфалтиране – 3. Ул. "9 – та" – полагане на трошенокаменна настилка и асфалтиране – 4. Ул. "13 – та" – полагане трошенокаменна настилка и асфалтиране– 5. Ул. "11- та" – трошенокаменна настилка и асфалтиране – 6. Ул. "30 – та" – асфалтиране – 7. Ул. "18- та" – асфалтиране – 8. Ул. "10 – та" – асфалтиране , преасфалтиране 9. Ул. "17 – та" асфалтиране –	350 м. 250 м. 580 м. 680 м. 1200 м. 150 м. 125 м. 800 м. 1010 м.		350 м. 250 м. 580 м. 680 м. 1200 м. 150 м. 125 м. 800 м. 1010 м.
с. Виноград								

Състояние на уличната мрежа в община Стражица								
Улична мрежа метри общо	Улици за ремонт	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.	Улици за изграждане	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.
					10. Ул. "29 – та" – асфалтиране – 11. Ул. "35 – та" – асфалтиране – 12. Ул. "6 – та" – асфалтиране, преасфалтиране 13. Ул. "5- та" – преасфалтиране – 14. Ул. "7 – ма" – преасфалтиране – . 15. Ул. "12 – та" – преасфалтиране – 16. Ул. "14- та" – асфалтиране – 17. Ул. "15 –та" - асфалтиране – 18. Ул. "16 – та" – асфалтиране – 19. Ул. "21 – ва" – асфалтиране – 20. Ул. "22 – ра" – асфалтиране - 21. Ул. "23 – та" – асфалтиране – асфалтиране– 22. Ул. "33 – та" – асфалтиране – 23. Ул. "34 – та" – асфалтиране – 24. Ул. "36-та" – асфалтиране - 25. Ул. "31 –ва"асфалтиране – 26. Ул. "19 –та" – асфалтиране – 27. Ул. "20 – та" – асфалтиране – 28. Ул. " 3-та" – асфалтиране – 29. Ул. "24 –та" – асфалтиране – 30. Ул. "27-ма" – асфалтиране –	421 м. 650 м. 420 м. 180 м. 200 м. 315 м. 102 м. 256 м. 310 м. 220 м. 135 м. 230 м. 375 м. 150 м. 200 м. 270 м. 840 м. 470 м. 590 м. 950 м. 130 м.		421 м. 650 м. 420 м. 180 м. 200 м. 315 м. 102 м. 256 м. 310 м. 220 м. 135 м. 230 м. 375 м. 150 м. 200 м. 270 м. 840 м. 470 м. 590 м. 950 м. 130 м.
	Общо улици ремонт с. Виноград:	1480 м.		1480 м.	Общо улици за изграждане с. Виноград:	12560 м.		12560 м.
с.Владислав 12157	1.Ремонт на улици : - Улици за асфалтиране с дължина	9050 м.	1500 м.	9050 м.	2. Изграждане на улици -	-		
	Общо улици ремонт с. Владислав:	9050 м.	1500 м.	9050 м.	Общо улици за изграждане с. Владислав:	-		
с. Водно	1. Ремонт улици в Водно: - Ремонт улица към Гробищен парк	400 м.		400 м.	2. Изграждане на улици -	-		
	Общо улици ремонт с. Водно:	400 м.		400 м.	Общо улици за изграждане с. Водно:	-		
с. Горски Сеновец 12953 м.	1.Ул. "Димитър Благоев" - изкърпване на дупки - Ул. "9- ти Септември" - изкърпване на дупки - Ул. "Васил Левски" – изкърпване на дупки - Ул. "Георги Бенковски" – изкърпване на дупки - Ул. "Кирил и Методий" – преасфалтиране -	800 м. 300 м. 1000 м. 1000 м. 200 м.	300 м. 50 м. 200 м.	800 м. 300 м. 1000 м. 1000 м. 200 м.	- Ул. "Училищна" - чаклиране и асфалтиране – - Ул. "Ангел Кънчев" - чаклиране и асфалтиране – - Ул. "Кирил и Методий" – чаклиране и асфалтиране –	300 м. 200 м. 500 м.		300 м. 200 м. 500 м.
	Общо улици ремонт с. Горски Сеновец:	3300 м.	550 м.	3300 м.	Общо улици за изграждане с. Горски Сеновец:	1000 м.		1000 м.
с.Железарци	1. Ремонт на улици -	1000 м.		1000 м.	1. Изграждане на улици-	500 м.		500 м.

Състояние на уличната мрежа в община Стражица								
Улична мрежа метри общо	Улици за ремонт	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.	Улици за изграждане	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.
4358 м.								
	Общо улици ремонт с. Железарци:	1000 м.		1000 м.	Общо улици за изграждане с. Железарци:	500 м.		500 м.
с.Камен 33905 м.	1.Ремонт улици: - изкърпване на ул. “Александър Стамболийски” – дължина - основен ремонт на ул. “Ален Мак” – дължина - изкърпване с асфалт на ул. “Олег Кошевой” – дължина - улицата от парка – “Васил Коларов” – основен ремонт - ул. “Рила” изкърпване с асфалт - ул. “П.Р.Славейков” изкърпване с асфалт - ул. “Васил Левски” от тунела до Паунова – изкърпване и асфалтиране	800 м. 200 м. 200 м. 100 м 200 м 400 м. 300м	100 м. 200 м. 400 м.	800 м. 200 м. 200 м. 300м.	1. Изграждане на улици : - Ул. “Гробарска” асфалтиране -	300 м.		300 м.
	Общо улици ремонт с. Камен:	2200 м.	700 м.	1500 м.	Общо улици за изграждане с. Камен:	300 м.		300 м.
с. Кавлак 7453 м.	1. Ремонт улици -	1500 м.	1000 м.	500 м.	1.Улици за изграждане –	2000 м.		2000 м.
	Общо улици ремонт с. Кавлак:	1500 м.	1000 м.	500 м.	Общо улици за изграждане с. Кавлак:	2000 м.		2000 м.
с.Кесарево 39648 м.	1. Ремонт на асфалтна настилка на улиците : - ул. “Шмид”, ул. “Станционна”, ул. “Г. Димитров” с дължина 2. Ремонт на улична настилка : - ул. “Първи май”, ул. “Васил Левски”, ул. “Роман”, ул.”Църковна”, ул. “Гробарска”	5000 м. 2000 м.	500 м. 200 м.	5000 м. 2000 м.				
	Общо улици ремонт с. Кесарево:	7000 м.	700 м.	7000 м.	Общо улици за изграждане с. Кесарево:	-		
с.Лозен 14106 м.	1. Ремонт на улици -	4000 м.		4000 м.	1. Улици за изграждане-	500 м.		500 м.
	Общо улици ремонт с. Лозен:	4000 м.		4000 м.	Общо улици за изграждане с. Лозен:	500 м.		500 м.
с. Любенци 3860 м.	1. - Ремонт на улица №2 - - Ремонт на улица в селото до г-н Дойчинов	1000 м.	200 м.	1000 м.	1. Улици за изграждане -	200 м.		200 м.
с. Мирово 9676 м.	1.Ремонт улици в Мирово: - Преасфалтиране на асфалтираните улици	4200 м.	200 м.	4000 м.	1. Ул. “Средна гора” – 2. Ул. “Шипка” – 3. Ул. “Бузлуджа” –	400 м. 400 м. 300 м.		400 м. 400 м. 300 м.
	Общо улици ремонт с. Мирово:	4200 м.	200 м.	4000 м.	Общо улици за изграждане с. Мирово:	1100 м.		1100 м.
с. Ново Градище 15164 м.	1. Ремонт главна улица от с. Мирово за с. Кавлак в участъка от основното училище до жилищна сграда № 27 2. Частичен ремонт на улица “шеста” – 3. Частичен ремонт на ул. “Втора” –	165 м. 600 м.	200 м. 100 м.	165 м. 600 м.	1. Улици за изграждане-	500 м.		500 м.

Състояние на уличната мрежа в община Стражица								
Улична мрежа метри общо	Улици за ремонт	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.	Улици за изграждане	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.
	4. Ремонт на отсечката от края на ул. "Първа" до жилищна сграда на ул. "Девета" №39 -	500 м.		500 м				
	Общо улици ремонт с. Ново Градище:	1265 м.	300 м.	1265 м.	Общо улици за изграждане с. Ново Градище:	500 м.		500 м.
с. Нова Върбовка 19537 м.	1. Ремонт улици -	4000 м.	1000 м.	4000 м.	1. Улици за асфалтиране и направа на отводнителни канавки: от улица №1 до № 40	500 м.		500 м.
	Общо улици ремонт с. Нова Върбовка:	4000 м.	1000 м.	4000 м.	Общо улици за изграждане с. Нова Върбовка:	500 м.		500 м.
с.Николаево 22710 м.	1. Основен ремонт и асфалтиране на следните улици: - ул. "Двадесет и втора", ул. "Дванадесета", ул. "Осма", ул. "Четвърта"	2000 м.		2000 м.	1. Улици за изграждане-			
	Общо улици ремонт с. Николаево:	2000 м.		2000 м.	Общо улици за изграждане с. Николаево:	500 м.		500 м.
с. Сушица 47276 м.	1.Улици в населеното място: - Ул. "Г. Димитров" изкърпване – - Ул. "Хр. Ботев" – изкърпване- - Ул. "С. Ив. Балкански" – изкърпване – - Ул. "Ив. Н. Иванов" – изкърпване – - Ул. "Пролет" – изкърпване – - Ул. "Партизанска" – изкърпване – - Ул. "Янко Сакъзов" - изкърпване – - Ул. "6- ти Септември" изкърпване – - Ул. "Г. Бенковски" – изкърпване-	800 м. 800 м. 500 м. 500 м. 300 м. 300 м. 200 м. 50 м. 300 м.	100 м. 100 м. - 100 м.	700 м. 700 м. 500 м. 400 м. 300 м. 300 м. 200 м. 50 м. 300 м.	- Улица "Ст. Станчев" – асфалтиране – - Ул."М.Горки" – асфалтиране - - Ул. "П.К. Яворов" – от В.Пеев до Й. Стоянов чакълиране, ремонт мост Казаните - - Ул. "Асен Златаров" от Й. Желязкова до П.Минкова чакълиране – - Ул. "Васил Априлов" от Пансиона до Фурната асфалтиране – - Ул. "Р. Даскалов" – Чакълиране -	250 м. 400 м. 200 м. 200 м. 200 м. 100 м.		250 м. 400 м. 200 м. 200 м. 200 м. 100 м.
	Общо улици ремонт с. Сушица:	3750 м.	300 м.	3450 м.	Общо улици за изграждане с. Сушица:	1350 м.		1350 м.
с. Теменуга 10814 м.	1. Ремонт улица към Гробищен парк-	400 м.		400 м.	1. Улици изграждане -	-		
	Общо улици ремонт с. Теменуга:	400 м.		400 м.	Общо улици за изграждане с. Теменуга:	-		
с. Царски Извор 24329 м.	1. Ремонт на улици -	5000 м.	1310 м.	5000 м.	1. Улици частично чакълирани: - ул. "Васил Левски" – чакълирана е ¼ от общата дължина на улицата - Ул."Отец ПаисийХелендарски" - не е чакълирана - Ул. "Г. Димитров" – чакълирана - Ул. "Девети Септември" – чакълирана е ¼ от общата дължина на улицата - Ул. "Хаджи Димитър" – чакълирана 2. Улиците – ул. "Кирил и Методий", ул. "Христо Ботев", ул. "Първи май", ул. "Никола Белчев", ул." Любен Каравелов, ул. "Игнат	200 м. 300 м. 300м. 400 м. 200 м.	120 м	80 м. 300 м. 300м. 400 м. 200 м.

Състояние на уличната мрежа в община Стражица								
Улична мрежа метри общо	Улици за ремонт	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.	Улици за изграждане	Дължина	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010 г.	Остатък за ремонтиране и състояние 31.12.2010г.
					Димитров", ул. "Иван Вазов", ул. "Димитър Благоев" не са асфалтирани.	600 м.		600 м.
	Общо улици ремонт с. Царски Извор:	5000 м.	1000 м.	5000 м.	Общо улици за изграждане с. Царски Извор:	2000 м.		2000 м.
р.Стражица	1.Ул. "Крим" – /1120 кв. м./ 2.Ул. "Аспарух" – /970 кв. м./ 3.Ул. "Иван Вазов" – /12400кв. м./ 4.Ул. "Ангел Каралийчев" – /8270 кв. м./ 5.Ул. "Иван Пейков"/Д.Узунов – /36 400 кв. м./ 6.Ул. "М. Друмев" – /27 900 кв.м./ 7.Ул. "Белянка" – /8200 кв. м./ 8.Ул "Св. Тертер" – /2640 кв. м./ 9.Ул. "Каблешков" – /8900 кв. м./ 10.Ул. " Цар Симеон" – /8100 кв. м./ 11.Ул. "Драва" – /6900 кв. м./ 12.Околовръстен път от –186 до 471 – /19600 кв. м./ 13.Ул. "Осми март" – /1350 кв. м./ 14.Ул. "Пролет" – /5070 кв. м./ 15.Ул. "Стадиона" + паркинг между от-489, 490, 491, 492-/3150квм./ 16.Ул. "Яворов" – /4347 кв. м./ 17.Ул. "Гоце Делчев" – /7230 кв. м./ 18.Ул. "Пенчо Славейков" – /2440 кв. м./ 19.Ул. "Любен Каравелов" – /2870 кв. м./ 20.Улица ОТ – 283 до ОТ - 501 – /3300 кв.м./ 21.Ул. "Васил Левски" – /9170 кв. м./ 22.Ул. "Бенковски" – /7650 кв. м./ 23.Ул. "Черно море" – /1020 кв. м./ 24.Ул. "Ком" – /4750 кв. м./ 25.Ул. "Ивайло" – /3950 кв. м./ 26.Ул. "Еделвайс" – /1150 кв. м./ 27.Ул. "Самуил" – /1250 кв. м./ 28.Ул. "Мургаш" – /1320 кв. м./ 29.Ул."Стара Планина" – /3730 кв. м / 30.Ул. "Бузлуджа" – /13140 кв.м. / 31.Ул. "Казаларска царица" – /13780 кв. м./ 32.Ул. "Камчия" – /1320 кв. м./ 33.Ул. "Гурко" – /4170 кв. м./ 34.Ул. "Кирил и Методий" – /3360 кв. м./ 35.Ул. "Генерал Скобелев" от ОТ-84 до ОТ-86 – /2850 кв.м./	130 м. 97 м. 835 м. 480 м. 2240м. 1385 м. 612 м. 265 м. 440 м. 598 м. 640 м. 1630 м. 123 м. 357 м. 362 м. 365 м. 680 м. 222 м. 322 м. 182 м. 710 м. 575 м. 83 м. 458 м. 385 м. 110 м. 112 м. 120 м. 572 м. 1500 м. 1070 м. 132 м. 365 м. 320 м. 265 м.	40 м. 835 м. 480 м. 1300 м. 1385 м. 612 м. 440 м. 598 м. 1630 м. 357 м. 362 м. 365 м. 222 м. 730 м. 710 м. 132 м. 365 м. 265 м.	130 м. 53 м. 940 м. 265 м. 640 м. 1630 м. 123 м. 680 м. 182 м. 575 м. 458 м. 385 м. 110 м. 112 м. 120 м. 572 м. 1500 м. 1070 м. 320 м.	1.Ул."Трети март"- /2400 кв. м./ 2.Ул. "Мургаш" – /5320 кв. м./ 3.Ул. "Янтра" – /1710 кв. м./ 4.Ул. "Батак" + паркинг в обхвата и – /7870 кв. м./ 5.Ул. "Стара река" – /2150 кв. м./ 6.Ул. "Осогово" – /5150 кв.м./ 7.Ул. "Тополите" – /1750 кв. м/ 8.Ул. "Беласица" – /4670 кв. м./ 9.Ул. "Рила" – /5770 кв. м./ 10.Ул. "Вихрен" – /2220 кв. м./ 11.Ул. "Отец Паисий" – /15530 кв. м./ 12.Ул. "Теменуга" – /5700 кв. м./ 13.Ул. "Шар Планина" – /5100 кв. м./ 14.Ул. "Хан Крум" – /3700 кв. м./ 15.Ул. "Кокиче" - /10390 кв. м./ 16.Ул. "Родопи" - /10380 кв. м./ 17.Ул. "Черни връх" – /2450 кв. м./	196 м. 451 м. 171 м. 305 м. 215 м. 515 м. 171 м. 410 м. 537 м. 222 м. 1153 м. 540 м. 455 м. 398 м. 690 м. 882 м. 217 м.		196 м. 451 м. 171 м. 305 м. 215 м. 515 м. 171 м. 410 м. 537 м. 222 м. 1153 м. 540 м. 455 м. 398 м. 690 м. 882 м. 217 м.
Гр. Стражица								

Приложение № 4: Състояние на тротоарите в община Стражица

Състояние на тротоарите в община Стражица								
Населено място	Тротоари за ремонт	кв. метра	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010	Остатък за ремонтиране 31.12.2010г.	Тротоари за изграждане	кв. метра	Дължина на изграден участък до 31.12.2010	Остатък за изграден 31.12.2010г .
с. Асеново	1. Ремонт тротоари –	6600 кв.м.		6600 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	1100 кв. м.		1100 кв.м.
с.Балканци	1. Ремонт на тротоари -	200 кв.м.		200 кв.м.	2. Изграждане на тротоар от центъра пред Кметството с дължина -	480 кв. м.		480 кв.м.
с. Благоево	1.Ремонт тротоар на ул. “Христо Ботев” –	1500кв.м	1300кв.м.	200 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	-		
с. Бряговица	1.Ремонт на тротоари -	1550кв.м		1550кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	-		
с.Виноград	1. Ремонт на тротоари : - Ул. “11” – ремонт тротоар - - Ул. “30” – ремонт тротоар – - Ул. “7” - ремонт тротоар – - Ул. “14” – ремонт тротоар – - Ул. “19” - ремонт тротоар – - Ул. “3” – ремонт тротоар –	902кв. м. 242кв. м. 352кв. м. 495кв. м. 858кв. м. 572кв. м.		902кв. м. 242кв. м. 352кв. м. 495кв. м. 858кв. м. 572кв. м.	2. Изграждане на тротоари: - Ул. “4” – дължина – - Ул. “2” – дължина – - Ул. “13” – дължина – - Ул. “18” - дължина – - Ул. “10” – дължина – - Ул. “17” – дължина – - Ул. “29” – дължина – - Ул. “35” – дължина – - Ул. “6” – дължина – - Ул. “5” – дължина – - Ул. “12” – дължина – - Ул. “15” - дължина – - Ул. “16” – дължина – - Ул. “21” – дължина – - Ул. “22” – дължина – - Ул. “23” – дължина – - Ул. “33” – дължина – - Ул. “34” – дължина – - Ул. “36” дължина – - Ул. “31” – дължина – - Ул. “20” – дължина – - Ул. “3” – дължина – - Ул. “24” – дължина – - Ул. “27” – дължина –	880 кв. м. 836 кв. м. 1498 кв. м. 1474 кв. м. 1782 кв. м. 1496 кв.м. 1445 кв. м. 1430 кв. м. 594 кв. м. 836 кв. м. 660 кв. м. 495 кв. м. 440 кв. м. 484 кв. м. 286 кв. м. 462 кв. м. 814 кв. м. 330 кв. м. 462 кв. м. 594 кв. м. 990 кв. м. 748 кв. м. 1980 кв. м. 286 кв. м.	880 кв. м. 836 кв. м. 1498 кв. м. 1474 кв. м. 1782 кв. м. 1496 кв.м. 1445 кв. м. 1430 кв. м. 594 кв. м. 836 кв. м. 660 кв. м. 495 кв. м. 440 кв. м. 484 кв. м. 286 кв. м. 462 кв. м. 814 кв. м. 330 кв. м. 462 кв. м. 594 кв. м. 990 кв. м. 748 кв. м. 1980 кв. м. 286 кв. м.	
с.Владислав	1. Ремонт тротоари - пренареждане, циментиране и подмяна на счупени плочки с дължина –	19910 кв. м.		19910 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	-		
с. Водно	1. Ремонт тротоари с дължина -	1100 кв.		1100 кв.м.	2. Изграждане на тротоари с дължина –	1100 кв. м.		1100 кв.м.

Състояние на тротоарите в община Стражица								
Населено място	Тротоари за ремонт	кв. метра	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010	Остатък за ремонтиране 31.12.2010г.	Тротоари за изграждане	кв. метра	Дължина на изграден участък до 31.12.2010	Остатък за изграден 31.12.2010г.
		м.						
с. Горски Сеновец	1. Ремонт тротоари с дължина -	1500 кв.м.		1500 кв.м.	2. Изграждане на тротоари с дължина –	-		
с. Железарци	1. Ремонт тротоари с дължина -	75 кв.м.		75 кв.м.	2. Изграждане на тротоари с дължина –	-		
с. Камен	1. Ремонт тротоари: - по ул. “Търговска” от парка до Тодор Димов – - тротоар център – ремонт от ЗК до магазин РПК – подмяна на плочки - - тротоар по ул. “Васил Априлов” от пазара до болницата – поставяне на тротоарни плочки –	880 кв. м. 550 кв. м. 880 кв. м.	880 кв.м.	 550 кв. м. 880 кв. м.	2. Изграждане на тротоари -		60 кв.м.	
с. Кавлак	1. Ремонт на тротоари -	600 кв.м.		600 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	-		
с. Кесарево	1. Ремонт на тротоари –	6600 кв. м.	400 кв.м.	6200 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -			
с. Лозен	1. Ремонт на тротоари –	1200 кв.м.		1200 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	300 кв. м.		300 кв.м.
с. Любенци	1. Ремонт на тротоари –	20 кв.м.		20 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	-		
с. Мирово	1. Ремонт на тротоари : - Ул. “Плиска” – дължина - - Ул. “Кирил и Методий” – дължина -	660 кв. м. 660 кв. м.		660 кв. м. 660 кв. м.	2. Изграждане на тротоари: - Ул. “Скобелев” – дължина – - Ул. “Плиска” – дължина –	2640 кв. м. 660 кв. м.		2640 кв. м. 660 кв. м.
с. Ново Градище	1. Ремонт на тротоари –	300 кв. м		300 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	120 кв. м.		120 кв.м.
с. Нова Върбовка	1. Ремонт на тротоари : - Тротоари по улица №1 и улица № 15 и №16	8000 кв.м		8000 кв.м.	2. Изграждане на тротоари -	8000 кв.м.		8000 кв.м.
с. Николаево	Ремонт на тротоари – по ул. “ Първа” –	1800 кв.м	1800 кв.м.	1800 кв.м.	2. Изграждане на тротоар -	1800 кв.м.		1800 кв.м.
с. Сушица	1. Ремонт тротоари: - Тротоарна пътека – ул. “Ал. Стамболийски” – от Моряшки парк до Й. Станев – - Тротоарна пътека ул. “Христо Ботев” – от Комбината до ОУ – - Площадно пространство пред Търговска сграда и млекосъбирателен пункт – Центъра – - Тротоарна пътека ул. “Г. Димитров” – от	660 кв. м. 330 кв. м. 110 кв. м.			2. Изграждане на тротоари: - Тротоарна пътека ул. “Христо Ботев” – от Комбината до ОУ – - ул. А. Стамболийски - ул. Първи май”	110 кв. м. 500 кв.м. 150 кв.м.		110 кв.м. 500 кв.м. 150 кв.м.

Състояние на тротоарите в община Стражица								
Населено място	Тротоари за ремонт	кв. метра	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010	Остатък за ремонтиране 31.12.2010г.	Тротоари за изграждане	кв. метра	Дължина на изграден участък до 31.12.2010	Остатък за изграден 31.12.2010г.
	Църквата до Общезитие “Хр. Ботев” – -Тротоарна пътека ул. “Първи май” – Център – Фурна –	220кв. м. 220кв. м.						
с.Теменуга	1. Ремонт тротоари -	1100 кв. м.		1100 кв.м.	2. Изграждане на тротоари с дължина –	1100 кв. м.		1100 кв.м.
с. Царски Извор	1. Ремонт тротоари: - Ул. “Кирил и Методии” – - Ул. “Стара планина” – - Ул. “Христо Ботев” – - Ул. “Девети септември” – - Ул. “Стефан Й. Стоянов” – - Ул. “Дончо П. Стоянов” – - Ул. “Ангел Й. Стоянов” – - Ул. “Илия Златев” – - Ул. ”Стефан Ив. Куцаров” – - Ул. “Чапаев” – - Ул. “Георги Димитров” – - Ул. “Хаджи Димитър” – - Ул. “Игнат Димитров” – - Ул. ”Любен Каравелов” – - Ул. “Никола Белчев” –	300кв.м 150кв.м. 750кв.м. 350кв.м. 350кв.м. 200кв.м. 500кв.м. 200кв.м. 250кв.м. 300кв.м. 280кв.м. 300кв.м. 150кв.м. 600кв.м. 100кв.м.	150 кв.м. 300 кв.м.	300кв.м 150кв.м. 750кв.м. 350кв.м. 350кв.м. 200 кв.м. 350 кв.м. 200кв.м. 250кв.м. 280кв.м. 300кв.м. 150кв.м. 600кв.м. 100кв.м	2. Изграждане тротоари: - Ул. “Васил Левски” – - Ул. “Девети септември” – - Ул. “Стефан Й. Стоянов” – - Ул. “Дончо П. Стоянов” – - Ул. “Хаджи Димитър” – - Ул. “Игнат Димитров” – - Ул. ”Иван Вазов” – - Ул. “Димитър Благоев” – - Ул. “Балатон” -	200кв.м. 350кв.м. 350кв.м. 200кв.м. 300кв.м. 150кв.м. 400кв.м. 700кв.м. 120кв.м.	200кв.м. 350кв.м. 350кв.м. 200кв.м. 300кв.м. 150кв.м. 400кв.м. 700кв.м. 120кв.м.	
гр.Стражица	1.Ремонт тротоари:	-			2.Изграждане тротоари: - Ул. “Батак” – - Ул. “Бачо Киро” – - Ул. “Беласица” – - Ул. “Белянка” – - Ул. “Бузлуджа” – - Ул. “Варна” – - Ул. “Васил Левски” – - Ул. “Велико Търново” – - Ул. “Вит” – - Ул. “Витоша” – - Ул. ”Вихрен” – - Ул. “Волга” –	600кв.м. 5148кв.м 1640кв.м 2448кв.м 600кв.м 652кв.м. 2840кв.м 840кв.м 2312кв.м 1432кв.м 888кв.м. 736кв.м	148 кв.м. 140 кв.м. 1300 кв.м.	600 кв.м. 5000 кв.м 1640 кв.м 2448 кв.м 600 кв.м 652 кв.м. 2840 кв.м 700 кв.м 1012 кв.м 1432 кв.м 888 кв.м. 736 кв.м

Състояние на тротоарите в община Стражица								
Населено място	Тротоари за ремонт	кв. метра	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010	Остатък за ремонтиране 31.12.2010г.	Тротоари за изграждане	кв. метра	Дължина на изграден участък до 31.12.2010	Остатък за изграден 31.12.2010г.
					- Ул. "Възраждане" – - Ул. "Генерал Гурко" – - Ул. "Генерал Скобелев" – - Ул. "Генерал Столетов" – - Ул. "Гоце Делчев" – - Ул. "Дунав" – - Ул. "Ивайло" – - Ул. "Иван Вазов" – - Ул. "Искър" – - Ул. "Камчия" – - Ул. "Кимон Георгиев" – - Ул. "Кирил и Методий" – - Ул. "Кокиче" – - Ул. "Ком" – - Ул. "Крим" – - Ул. "Любен Каравелов" – - Ул. "Марица" – - Ул. "Мургаш" – - Ул. "Отец Паисий" – - Ул. "Охрид" – - Ул. "Пирин" – - Ул. "Плиска" – - Ул. "Пролет" – - Ул. "Рила" – - Ул. "Родопи" – - Ул. "Сакар Балкан" – - Ул. "Сидер войвода" – - Ул. "Стадиона" – - Ул. "Стара планина" – - Ул. "Стефан Караджа" – - Ул. "Странджа" – - Ул. "Теменуга" – - Ул. "Тодор Каблешков" – - Ул. "Тунджа" – - Ул. "Уилям Гладстон" – - Ул. "Хаджи Димитър" – - Ул. "Хан Аспарух" –	1344кв.м 1460кв.м 2152кв.м 1700кв.м 2000кв.м 1668кв.м 1540кв.м 600кв.м. 1228кв.м 528кв.м. 1160кв.м 1280кв.м 2760кв.м 1832кв.м 520кв.м. 2920кв.м 504кв.м. 2284кв.м 4612кв.м 1600кв.м 1060кв.м 600кв.м. 1428кв.м 2148кв.м 3528кв.м 1928кв.м 3560кв.м 1448кв.м 2288кв.м 3812кв.м 468кв.м 2160кв.м 600кв.м. 2360кв.м 9800кв.м 2640кв.м 388кв.м	1344 кв.м. 2152 кв.м. 200 кв.м. 128 кв.м. 400 кв.м. 520 кв.м. 900 кв.м. 1100 кв.м. 1200 кв.м. 812 кв.м. 400 кв.м. 140 кв.м.	1460 кв.м 1700 кв.м 2000 кв.м 1668 кв.м 1540 кв.м 400 кв.м. 1228 кв.м 400 кв.м. 1160 кв.м 880 кв.м 2760 кв.м 1832 кв.м 2920 кв.м 504 кв.м. 2284 кв.м 4612 кв.м 1600 кв.м 160 кв.м 600 кв.м. 328 кв.м 2148 кв.м 3528 кв.м 1928 кв.м 3560 кв.м 248 кв.м 2288 кв.м 3000 кв.м 468 кв.м 2160 кв.м 200 кв.м. 2360 кв.м 9800 кв.м 2500 кв.м 388 кв.м

Състояние на тротоарите в община Стражица								
Населено място	Тротоари за ремонт	кв. метра	Дължина на ремонтиран участък до 31.12.2010	Остатък за ремонтиране 31.12.2010г.	Тротоари за изграждане	кв. метра	Дължина на изграден участък до 31.12.2010	Остатък за изграден 31.12.2010г .
					- Ул. “Хан Крум” – - Ул. “Хан Омуртаг” – - Ул. “Христо Ботев” – - Ул. “Цар Самуил” – - Ул. “Цар Светослав Тертер” – - Ул. “Цар Симеон” – - Ул. “Черни връх” - - Ул. “Шар планина” – - Ул. “Шипка” – - Ул. “Янтра” – - Ул. “Ропотамо” – - Ул. “Трети март” – - Ул. “Околовръстен път” - - Ул. “Осми март” – - Ул. “Стара река” – - Ул. “Тополите” – - Ул. “Черно море” –	2612кв.м 1336кв.м 1288кв.м 448кв.м. 230кв.м. 2392кв.м 868кв.м+ 1820кв.м 248кв.м. 680кв.м. 1260кв.м 784кв.м 652кв.м. 492кв.м 860кв.м 684кв.м 332кв.м	200 кв.м. 1200 кв.м. 120 кв.м. 280 кв.м.	2612 кв.м 1288 кв.м 448 кв.м. 30 кв.м. 1192 кв.м 868 кв.м 1820 кв.м 128 кв.м. 400 кв.м. 1260 кв.м 784 кв.м 652 кв.м. 492 кв.м 860 кв.м 684 кв.м 332 кв.м
	Общо тротоари за ремонт:	65076 кв. м	4830 кв.м.	60856 кв.м.	Общо тротоари за изграждане:	150518кв.м	12744 кв.м.	139142 кв.м.